

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (Σ.Δ.Ο.)
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Τ.Α.)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΡΕΥΝΑ ΑΙΡΕΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΚΡΗ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΑΛ. ΒΥΘΟΥΛΑΚΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα εργασία αποτελεί την Πτυχιακή Εργασία στα πλαίσια των σπουδών μου στο τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας (ΣΔΟ) του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας. Οφείλω θερμές ευχαριστίες στον καθηγητή μου Αλ. Βυθούλκα, για την καθοδήγηση και την υποστήριξη του καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας αυτής, καθώς και στην οικογένεια μου για την συμπαράσταση της στη διάρκεια των σπουδών μου. Παράλληλα οφείλω να ευχαριστήσω τους υπαλλήλους του δήμου Καρπενησίου για τη βοήθεια που προσέφεραν στη συγκέντρωση των στοιχείων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με την ψήφιση του νόμου 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», πραγματοποιήθηκε μια μεγάλη αλλαγή για την αυτοδιοίκηση και το κράτος. Η στόχευση των ρυθμίσεων του νόμου αυτού, αναφορικά με τους ΟΤΑ Α' βαθμού, αφορά κυρίως στη δημιουργία ισχυρών δήμων, ικανών να προωθήσουν την τοπική ανάπτυξη και να παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες, με παράλληλη μείωση του λειτουργικού τους κόστους.

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία επιχειρείται η μελέτη της λειτουργίας του Δήμου Καρπενησίου βάσει του Προγράμματος Καλλικράτης. Παρουσιάζονται γενικά στοιχεία που συνθέτουν την εικόνα του δήμου και ερευνάται η άποψη 23 αιρετών της Α' βαθμιας Αυτοδιοίκησης του δήμου, ως προς την αξιολόγηση του προγράμματος, την αποτελεσματική εφαρμογή του, τη γενικότερη οικονομική πολιτική που ακολουθείται, τον προγραμματισμό και τους διαθέσιμους πόρους. Τα συμπεράσματα γενικά κρίνονται θετικά για την πορεία του Προγράμματος, με ορισμένες όμως επιφυλάξεις που θέτουν οι ερωτώμενοι και χρήζουν περαιτέρω μελέτη. Διαφάνεια, οικονομικός προγραμματισμός, ενεργή συμμετοχή πολιτών, μείωση φόρων, αντιμετώπιση ανεργίας είναι ορισμένα μόνο μέτρα που θα αποβούν αποτελεσματικά για την πορεία του Σχεδίου Καλλικράτης.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Πρόγραμμα Καλλικράτης, Πρόγραμμα Καποδιστριας, Α'βάθμια αυτοδιοίκηση, Δήμος Καρπενησίου, Ευρωπαϊκή Πολιτική, Αιρετοί, Θεσμικό πλαίσιο, Υπηρεσίες, Διοίκηση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	3
Κατάλογος Περιεχομένων.....	4
Κατάλογος Πινάκων.....	5
Κατάλογος Γραφημάτων.....	8
Κατάλογος Φωτογραφιών.....	11
Εισαγωγή.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	
1.1 Πρόγραμμα Καποδίστριας.....	13
1.2 Πρόγραμμα Καλλικράτης.....	15
1.3 Σύγκριση Προγραμμάτων.....	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	
2.1 Γενικά στοιχεία.....	20
2.2 Γεωφυσικά στοιχεία.....	21
2.3 Πληθυσμιακά – Δημογραφικά δεδομένα.....	22
2.4 Οικονομικά στοιχεία.....	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΕΡΕΥΝΑ	
3.1 Ανάπτυξη ερωτηματολογίου.....	26
3.2 Συγκεντρωτικά αποτελέσματα.....	28
3.2.1 Ταυτότητα ερωτώμενων.....	28
3.2.2 Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης.....	42
3.2.3 Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης.....	56
3.2.4 Οικονομική πολιτική- Προγραμματισμός-Πόροι.....	78
3.2.5 Ανοικτή ερώτηση.....	84
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	
4.1 Ταυτότητα ερωτώμενων αιρετών.....	85
4.2 Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης.....	85
4.3 Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης.....	87
4.4 Οικονομική πολιτική- Προγραμματισμός-Πόροι.....	89
4.5 Όραμα αιρετών.....	90
4.6 Προτάσεις.....	92
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	94
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.1.1 Πληθυσμός και έκταση Καποδιστριακού Δ. Καρπενησίου.....	14
Πίνακας 1.2.1 Συγκεντρωτικά στοιχεία Δ. Καρπενησίου.....	15
Πίνακας 2.2.1 Έκταση Δ.Ε. Καρπενησίου.....	22
Πίνακας 2.3.1 Νόμιμος Πληθυσμός βάσει Απογραφής Πληθυσμού (2011).....	22
Πίνακας 2.3.2 Δείκτες νεανικότητας και γήρανσης 1991-2001 Δήμου Καρπενησίου....	23
Πίνακας 2.3.3 Νόμιμος πληθυσμός δήμων του Ν. Ευρυτανίας (2001).....	23
Πίνακας 2.4.1 Σύνολο απασχολούμενων κατά οικονομικό κλάδο (2001).....	25
Πίνακας 3.2.1.1 Φύλο αιρετών-Ερώτηση 2	28
Πίνακας 3.2.1.2 Ηλικιακή ομάδα ερωτώμενων -Ερώτηση 3.....	29
Πίνακας 3.2.1.3 Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτώμενων-Ερώτηση 4.....	30
Πίνακας 3.2.1.4 - Απασχόληση ερωτώμενων πριν την εκλογή τους Ερώτηση 5.....	31
Πίνακας 3.2.1.5 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα-Ερώτηση 6.....	32
Πίνακας 3.2.1.6.A Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών - Ερώτηση 7-A.....	33
Πίνακας 3.2.1.6.B Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών - Ερώτηση 7-B.....	34
Πίνακας 3.2.1.6.Γ Έτη συμμετοχής - Ερώτηση 7-Γ.....	35
Πίνακας 3.2.1.7 Συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέση ευθύνης στο δημόσιο τομέα - Ερώτηση 8.....	36
Πίνακας 3.2.1.8.Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέση ευθύνης στο δημόσιο τομέα ως -Ερώτηση 9.....	37
Πίνακας 3.2.1.9 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα -Ερώτηση 10.....	38
Πίνακας 3.2.1.10.A Προηγούμενη συμμετοχή ερωτηθέντων σε τοπικά συλλογικά σχήματα-Ερώτηση 11-A.....	39
Πίνακας 3.2.1.10.B Έτη συμμετοχής -Ερώτηση 11-B.....	40
Πίνακας 3.2.1.11 Ποία ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές - Ερώτηση 12.....	41
Πίνακας 3.2.2.1 Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτης από τους αιρετούς-Ερώτηση 13.....	42
Πίνακας 3.2.2.2 Σημαντικότερα προβλήματα θεσμικού πλαισίου-Ερώτηση 14.....	43
Πίνακας 3.2.2.3 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου-Ερώτηση 15.....	44
Πίνακας 3.2.2.4 Αντιμισθία αιρετών-Ερώτηση 16.....	46

Πίνακας 3.2.2.5 Ασυμβίβαστο του Δημάρχου -Ερώτηση 17.....	47
Πίνακας 3.2.2.6 Καταλληλότερα μέτρα για την συμμετοχή του πολίτη-Ερώτηση 18.....	48
Πίνακας 3.2.2.7 Αξιολόγηση μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό προσώπων -Ερώτηση 19.....	49
Πίνακας 3.2.2.8 Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων-Ερώτηση 20.....	50
Πίνακας 3.2.2.9 Συμπαραστάτης του Δημότη-Ερώτηση 21	51
Πίνακας 3.2.2.10 Σύστημα εποπτείας -Ερώτηση 22.....	52
Πίνακας 3.2.2.11 Δημοτικές και Τοπικές κοινότητες -Ερώτηση 23.....	53
Πίνακας 3.2.2.12 Συνένωση Δήμων -Ερώτηση 24.....	54
Πίνακας 3.2.2.13 Τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης -Ερώτηση 26.....	55
Πίνακας 3.2.3.1 Παράγοντες για έναν αποτελεσματικό διοικητικό μηχανισμό-Ερώτηση 27.....	56
Πίνακας 3.2.3.2 Είναι έτοιμο το Δημοτικό Συμβούλιο-Ερώτηση 28.....	57
Πίνακας 3.2.3.3 Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρι ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του Δήμου-Ερώτηση 29.....	58
Πίνακας 3.2.3.4 - Θεωρείται ότι το Δημοτικό συμβούλιο στο Δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξη των στόχων του Ερώτηση 30.....	59
Πίνακας 3.2.3.5. Υπάρχει στο Δήμο σας επάρκεια σε... Ερώτηση 31.....	60
Πίνακας 3.2.3.6. Απαιτείται η εκπαίδευση των στελεχών σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης Ερώτηση 32.....	61
Πίνακας 3.2.3.7. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων με το Δ.Σ. στο Δήμο σας Ερώτηση 33.....	62
Πίνακας 3.2.3.8. Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου Ερώτηση 34.....	63
Πίνακας 3.2.3.9. Προτεραιότητα στην διαχείριση απορριμμάτων-Ερώτηση 35.....	64
Πίνακας 3.2.3.10. Προτεραιότητα στην διαχείριση υδάτινων πόρων-Ερώτηση 36.....	66

Πίνακας 3.2.3.11 Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος-Ερώτηση 37.....	67
Πίνακας 3.2.3.12 Μέτρα προς βελτίωση της επισκεψιμότητας του δήμου-Ερώτηση 38.....	69
Πίνακας 3.2.3.13 Πόσο σημαντική είναι η συνεργασία του Δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης. -Ερώτηση 39.....	70
Πίνακας 3.2.3.14 Ο Δήμος θα μπορούσε να μετέχει ως έταίρος σε μια επιχείρηση - Ερώτηση 40.....	71
Πίνακας 3.2.3.15. Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης & δήμου-Ερώτηση 41.....	72
Πίνακας 3.2.3.16 Θεωρείται ότι ο Δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας -Ερώτηση 42.....	73
Πίνακας 3.2.3.17 Σε ποιους τομείς θα προμηθεύοταν ο Δήμος υπηρεσίες -Ερώτηση 43.....	74
Πίνακας 3.2.3.18 Θεωρείται την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους Δήμους - Ερώτηση 44.....	76
Πίνακας 3.2.3.19 Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντών -Ερώτηση 45.....	77
Πίνακας 3.2.4.1. Πως κρίνεται τι ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων -Ερώτηση 46.....	78
Πίνακας 3.2.4.2. Πηγές τοπικών εσόδων για την χρηματοδότηση τοπικών υπηρεσιών - Ερώτηση 47.....	79
Πίνακας 3.2.4.3. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή έργων και την παροχή υπηρεσιών -Ερώτηση 48.....	81
Πίνακας 3.2.4.4. Αναφέρετε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε -Ερώτηση 49.....	82

Πίνακας 3.2.4.5 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες-Ερώτηση 50.....	83
---	----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 3.2.1.1 Φύλο αιρετών-Ερώτηση 2	27
Γράφημα 3.2.1.2 Ηλικιακή ομάδα ερωτώμενων -Ερώτηση 3.....	29
Γράφημα 3.2.1.3 Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτώμενων-Ερώτηση 4.....	31
Γράφημα 3.2.1.4 - Απασχόληση ερωτώμενων πριν την εκλογή τους Ερώτηση 5.....	32
Γράφημα 3.2.1.5 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα-Ερώτηση 6.....	33
Γράφημα 3.2.1.6.Α Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών - Ερώτηση 7-Α.....	34
Γράφημα 3.2.1.6.Β Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών - Ερώτηση 7-Β.....	35
Γράφημα 3.2.1.6.Γ Έτη συμμετοχής - Ερώτηση 7-Γ.....	36
Γράφημα 3.2.1.7 Συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέση ευθύνης στο δημόσιο τομέα - Ερώτηση 8.....	37
Γράφημα 3.2.1.8.1 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέση ευθύνης στο δημόσιο τομέα ως -Ερώτηση 9.....	38
Γράφημα 3.2.1.9 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα -Ερώτηση 10.....	39
Γράφημα 3.2.1.10.Α Προηγούμενη συμμετοχή ερωτηθέντων σε τοπικά συλλογικά σχήματα-Ερώτηση 11-Α.....	40
Γράφημα 3.2.1.10.Β Προηγούμενη συμμετοχή ερωτηθέντων σε τοπικά συλλογικά σχήματα-Ερώτηση 11-Β.....	41
Γράφημα 3.2.1.11 Ποία ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές - Ερώτηση 12.....	42
Γράφημα 3.2.2.1 Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτης από τους αιρετούς-Ερώτηση 13.....	43
Γράφημα 3.2.2.2 Σημαντικότερα προβλήματα θεσμικού πλαισίου-Ερώτηση 14.....	44
Γράφημα 3.2.2.3 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου-Ερώτηση 15.....	45
Γράφημα 3.2.2.4 Αντιμισθία αιρετών-Ερώτηση 16.....	46
Γράφημα 3.2.2.5 Ασυμβίβαστο του Δημάρχου -Ερώτηση 17.....	47

Γράφημα 3.2.2.6 Καταλληλότερα μέτρα για την συμμετοχή του πολίτη-Ερώτηση 18.....	48
Γράφημα 3.2.2.7 Αξιολόγηση μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό προσώπων -Ερώτηση 19.....	50
Γράφημα 3.2.2.8 Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων-Ερώτηση 20.....	51
Γράφημα 3.2.2.9 Συμπαραστάτης του Δημότη-Ερώτηση 21	52
Γράφημα 3.2.2.10 Σύστημα εποπτείας -Ερώτηση 22.....	52
Γράφημα 3.2.2.11 Δημοτικές και Τοπικές κοινότητες -Ερώτηση 23.....	53
Γράφημα 3.2.2.12 Συνένωση Δήμων -Ερώτηση 24.....	54
Γράφημα 3.2.2.13 Τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης -Ερώτηση 26.....	55
Γράφημα 3.2.3.1 Παράγοντες για έναν αποτελεσματικό διοικητικό μηχανισμό-Ερώτηση 27.....	56
Γράφημα 3.2.3.2 Είναι έτοιμο το Δημοτικό Συμβούλιο-Ερώτηση 28.....	57
Γράφημα 3.2.3.3 Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρι ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του Δήμου-Ερώτηση 29.....	58
Γράφημα 3.2.3.4 - Θεωρείται ότι το Δημοτικό συμβούλιο στο Δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξη των στόχων του Ερώτηση 30.....	59
Γράφημα 3.2.3.5. Υπάρχει στο Δήμο σας επάρκεια σε... Ερώτηση 31.....	60
Γράφημα 3.2.3.6. Απαιτείται η εκπαίδευση των στελεχών σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης Ερώτηση 32.....	61
Γράφημα 3.2.3.7. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων με το Δ.Σ. στο Δήμο σας Ερώτηση 33.....	62
Γράφημα 3.2.3.8. Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου Ερώτηση 34.....	64
Γράφημα 3.2.3.9. Προτεραιότητα στην διαχείριση απορριμμάτων-Ερώτηση 35.....	65
Γράφημα 3.2.3.10. Προτεραιότητα στην διαχείριση υδάτινων πόρων-Ερώτηση 36.....	67

Γράφημα 3.2.3.11 Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος-Ερώτηση 37.....	68
Γράφημα 3.2.3.12 Μέτρα προς βελτίωση της επισκεψιμότητας του δήμου-Ερώτηση 38.....	69
Γράφημα 3.2.3.13 Πόσο σημαντική είναι η συνεργασία του Δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης. -Ερώτηση 39.....	70
Γράφημα 3.2.3.14 Ο Δήμος θα μπορούσε να μετέχει ως έταίρος σε μια επιχείρηση - Ερώτηση 40.....	71
Γράφημα 3.2.3.15. Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης & δήμου-Ερώτηση 41.....	73
Γράφημα 3.2.3.16 Θεωρείται ότι ο Δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας -Ερώτηση 42.....	74
Γράφημα 3.2.3.17 Σε ποιους τομείς θα προμηθεύοταν ο Δήμος υπηρεσίες -Ερώτηση 43.....	75
Γράφημα 3.2.3.18 Θεωρείται την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους Δήμους -Ερώτηση 44.....	76
Γράφημα 3.2.3.19 Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντών -Ερώτηση 45.....	77
Γράφημα 3.2.4.1. Πως κρίνεται τι ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων -Ερώτηση 46.....	78
Γράφημα 3.2.4.2. Πηγές τοπικών εσόδων για την χρηματοδότηση τοπικών υπηρεσιών - Ερώτηση 47	80
Γράφημα 3.2.4.3. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή έργων και την παροχή υπηρεσιών -Ερώτηση 48.....	81
Γράφημα 3.2.4.4. Αναφέρετε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε -Ερώτηση 49.....	82

Γράφημα 3.2.4.5 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες-Ερώτηση 50.....	83
---	----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Φωτογραφία 1.2.1 Δημοτικές Ενότητες Δήμων Καρπενησιου και Αγραφών.....	16
Φωτογραφία 3.1.1 Χάρτης πρώην Νομού Ευρυτανίας.....	20

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ

Α.Ε.Π.....	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Δ.Δ.....	Δημοτικό Διαμέρισμα
Δ.Σ.....	Δημοτικό Συμβούλιο
Ε.Ε.Τ.Α.Α.....	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης
Ε.Σ.Υ.Ε.....	Εθνική Στατιστική Υπηρεσία
Ε.Π.Δ.....	Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης
Ο.Τ.Α.....	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Ε.....	Περιφερειακή Ενότητα
ΣΑΚΧ.....	Σχέδιο Ανάπτυξης Κοινοτικού Χώρου
ΣΔΙΤ.....	Σύμπραξη Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα
Τ.Ε.Π.....	Τετραετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Φ.Π.Α.....	Φόρος προστιθέμενης αξίας
ΧΑΔΑ.....	Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων
ΧΥΤΥ.....	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην πτυχιακή αυτή εργασία πραγματοποιείται μια έρευνα για τους αιρετούς του Δήμου Καρπενησίου.

Αρχικά μέσα από μια βιβλιογραφική μελέτη για το Δήμο, παρουσιάζεται η οργάνωση του, βάσει των Προγραμμάτων Καποδίστρια και Καλλικράτη και ορίζονται οι βασικές διαφορές τους. Με τη νέα διοικητική δομή (Πρόγραμμα Καλλικράτης) μειώθηκαν δραστικά οι ΟΤΑ και θεμελιώθηκε η δευτεροβάθμια περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Το όραμα του προγράμματος, είναι η δημιουργία ενός επιτελικού κράτους με αποκεντρωμένα όργανα εξοπλισμένα με αποφασιστικές αρμοδιότητες.

Ακολούθως, στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται η φυσιογνωμία του Δήμου και τα βασικά γεωφυσικά, δημογραφικά, και οικονομικά του στοιχεία. Το σύνολο των στοιχείων που προκύπτουν απ' τη βιβλιογραφική έρευνα, περιλαμβάνεται στα τρία πρώτα κεφάλαια της εργασίας.

Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει το ερευνητικό μέρος της εργασίας. Με την κατάρτιση συγκεκριμένου ερωτηματολογίου, μελετώνται οι απόψεις δείγματος αιρετών του δήμου Καρπενησίου, σε βασικά ζητήματα του θεσμικού πλαισίου της Α' βάθμιας αυτοδιοίκησης. Σε μεγάλο ποσοστό οι ερωτώμενοι ήταν θετικοί ως προς τη συμμετοχή τους στην έρευνα και μόνο 3 άτομα αρνήθηκαν να συμμετέχουν. Η πληρότητα των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια έφτασε το 90% και αυτό βοήθησε πολύ στην εξαγωγή των αποτελεσμάτων.

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα αλλά και το σύνολο της εργασίας, παραθέτονται στο πέμπτο κεφάλαιο και κρίνονται αξιόλογα για την λειτουργία και την εξέλιξη του Προγράμματος Καλλικράτης.

Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζονται ενδεικτικές προτάσεις για την βελτίωση της λειτουργίας και οργάνωσης του Προγράμματος, στηριζόμενες και στα αποτελέσματα της έρευνας, εφόσον και οι απόψεις των ίδιων των αιρετών, που εργάζονται βάσει του Προγράμματος, έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

1.1 Πρόγραμμα Καποδίστριας

Με το Σχέδιο Καποδίστρια Ν. 2539/97 (ΦΕΚ 244/τ.Α'/1997) και τη συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο Δήμος Καρπενησίου αποτέλεσε Καποδιστριακό Δήμο που περιελάμβανε 14 Δημοτικά Διαμερίσματα. Ανήκε στο Νομό Ευρυτανίας και αποτελούσε την πρωτεύουσα του νομού. Αναλυτικά στοιχεία των Δημοτικών Διαμερισμάτων του Δήμου Καρπενησίου παρουσιάζονται στον πίνακα 1.1.1. Ήταν ορεινός δήμος, καθώς βρίσκεται στην νοτιοδυτική πλευρά του Βελουχιού και συνορεύει με το νομό Φθιώτιδας. (<http://el.wikipedia.org/>)

Τα Δημοτικά Διαμερίσματα που τον αποτελούσαν ήταν (<http://www.ypes.gr/kapodistriasis/greek/kapo/ie4ver.html>) :

- Δ.Δ. Καρπενησίου
- Δ.Δ. Αγίας Βλαχέρνας
- Δ.Δ. Αγίου Ανδρέου
- Δ.Δ. Αγίου Νικολάου
- Δ.Δ. Βουτύρου
- Δ.Δ. Καλεσμένου
- Δ.Δ. Κορυσχάδων
- Δ.Δ. Μυρίκης
- Δ.Δ. Παλπαρουσίου
- Δ.Δ. Παυλοπούλου
- Δ.Δ. Σελλών
- Δ.Δ. Στενώματος
- Δ.Δ. Στεφανίου
- Δ.Δ. Φιδακίων

Με το Πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας» επιδιώχθηκε η «διοικητική και προγραμματική συνένωση με κοινωνική συναίνεση». Ο Δήμος συγκροτείται από τα ακόλουθα όργανα:

1. Δήμαρχο, Δημοτικό Συμβούλιο, Δημαρχιακή Επιτροπή
2. Πενταμελή Τοπικά Συμβούλια με Πρόεδρο, σε κάθε πρώην Ο.Τ.Α. με περισσότερους από 300 κατοίκους, που εκπροσωπείται στο Δημοτικό Συμβούλιο.

3. Τριμελή Τοπικά Συμβούλια με επικεφαλής Δημαρχιακό Πάρεδρο, σε κάθε πρώην Ο.Τ.Α. με λιγότερους από 300 κατοίκους, ο οποίος συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου. (www.vpes.gr.)

Δημ. Διαμέρισμα (τέως ΟΤΑ)	Πληθυσμός απογραφής 1991	Έκταση σε στρέμματα
Αγίας Βλαχέρνης	90	17482
Αγίου Ανδρέου	51	5926
Αγίου Νικολάου	477	15779
Βουτύρου	175	9872
Καλεσμένου	119	31637
Καρπενησιού	6178	59037
Κορυσχάδων	134	8670
Μυρικής	212	13778
Παλπαρουσίου	109	16382
Παυλοπούλου	133	14785
Σελλών	111	9803
Στενώματος	324	25378
Στεφανίου	22	9653
Φιδακίων	50	12705

Πίνακας 1.1.1 Πληθυσμός και έκταση Καποδιστριακού Δ. Καρπενησιού.

(<http://www.vpes.gr/kapodistriasis/greek/kapo/ie4ver.html>)

Το πρόγραμμα Καποδίστριας κατά την πραγματοποίησή του δημιούργησε και κάποιες επιπτώσεις στο δήμο Καρπενησιού όπως ότι οι παλιοί δήμοι δεν ήταν ισότιμοι πράγμα που σημαίνει ότι περισσότερες ανάγκες είχε ένας μεγάλος δήμος π.χ. Καρπενησιού παρά ένας μικρότερος π.χ. Κτημενίων. Λόγω των πολλών δήμων και τις ανεξέλικτης κακοδιοίκησης το κόστος λειτουργίας τους ήταν μεγάλο με αποτέλεσμα έχει γίνει μεγάλη σπατάλη και να είναι οι δήμοι χρεωμένοι. Τέλος το πρόγραμμα Καποδίστριας δεν μπόρεσε να εξασφαλίσει πληθυσμιακή αναζωογόνηση και κοινωνικοπολιτική ισότητα.

1.2 Πρόγραμμα Καλλικράτης

Το 2011 πραγματοποιήθηκε η σύσταση του Δήμου Καρπενησίου της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας βάσει του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010) με τον οποίο θεσμοθετείτο η «νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης». Ο Δήμος προέκυψε από τη συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Δομνίστας, Καρπενησίου, Κτημενίων, Ποταμιάς, Προυσού και Φουρνάς. Οι 6 αυτοί καταργηθέντες δήμοι αποτελούν πλέον Δημοτικές Ενότητες. Ο Δήμος Καρπενησίου ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας (μαζί με το Δήμο Αγράφων) με όμορες τις Π.Ε. Καρδίτσας, Φθιώτιδας και Αιτωλοακαρνανίας. (<http://el.wikipedia.org/wiki/>)

Δήμος	Δ.Σ.	Δ.Ε.	Οικ.	Πληθυσμός	Έκταση
Δήμος Καρπενησίου	27	6	92	18.449	948.570

Πίνακας 1.2.1 Συγκεντρωτικά στοιχεία Δ. Καρπενησίου. (Δ.Σ.: Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου, Δ.Ε.: Δημοτικές Ενότητες, Οικ.: Οικισμοί, Πληθυσμός: Πραγματικός Πληθυσμός 2001, Έκταση: σε στρέμματα)

(http://www.eetaa.gr/kallikratis/e_book/html/index.html)

Ο «Καλλικράτης» ως συνέχεια του «Καποδίστρια» με παρόμοια φιλοσοφία-αναγκαστικής συνένωσης των μικρών δήμων και κοινοτήτων σε μεγαλύτερους-μετέτρεψε τα 14 Δ.Δ. του Δήμου Καρπενησίου σε 6 Δημοτικές Ενότητες. Καταργήθηκε η Νομαρχία Ευρυτανίας και συστάθηκε η Περιφέρεια ως β' βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Φωτογραφία 1.2.1 Δημοτικές Ενότητες Δήμων Καρπενησίου και Αγράφων.

(<http://www.daypress.gr/page.aspx?id=27>)

Με την εφαρμογή του Προγράμματος επιβλήθηκαν εκούσιες και αναγκαστικές μετατάξεις προσωπικού με βάση την ανακατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της κεντρικής διοίκησης, της αποκεντρωμένης διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Βέβαια δε διασφαλιζόταν η αντιστοιχία πόρων και αρμοδιοτήτων. Το πρόγραμμα ενώ προώθησε τη μείωση των αιρετών, ταυτόχρονα όμως ιδρύθηκαν νέες επιτροπές και συλλογικά όργανα που περιέπλεξαν τη λειτουργία του ΟΤΑ. (Σιούφας, 2012,σελ.51)

Το νέο αυτό πρόγραμμα έχει και κάποιες επιπτώσεις στον καινούριο δήμο Καρπενησίου οι οποίες αναφέρονται παρακάτω.

Ο Καλλικράτης, μια διοικητική μεταρρύθμιση δύσκολη αλλά συνάμα και αναγκαία για τη χώρα μας, επιχείρησε να περιορίσει σε μεγάλο βαθμό το απέραντο Ελληνικό Δημόσιο και το κόστος λειτουργίας των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι Δήμοι καλούνται να διαχειριστούν ένα μεγάλο αριθμό υποδομών και υπηρεσιών, ενώ εξαρτώνται οικονομικά από το κεντρικό κράτος με χρηματοδοτήσεις που συνεχώς μειώνονται και λόγω τις δύσκολης εποχής που διανύουμε δεν είναι εύκολο να επιβιώσουν.

Πρώτον, υπάρχουν σημαντικές οικονομικές συνέπειες. Για τους εξαιρετικά ευάλωτους οικονομικά ορεινούς δήμους όπως και ο δήμος Καρπενησίου το ζήτημα της πρόσβασης ακόμη και σε αυτά τα αδύναμα μέτρα στήριξης των ορεινών περιοχών είναι ζωτικής σημασίας. Οι αναιμικοί πόροι θα κατευθυνθούν στην ικανοποίηση των άμεσων αναγκών των περιοχών όπου είναι συγκεντρωμένοι οι πολλοί, δηλαδή στην πρωτεύουσα του δήμου.

Από τις συνενώσεις που πραγματοποιήθηκαν πολλοί από τους πρώην δήμους ήταν χρωσμένοι πράγμα που σημαίνει ότι τα χρέη αυτά μεταφέρθηκαν στον καινούριο δήμο.

Ο πληθυσμός του δήμου αυξήθηκε όπως και οι ανάγκες των κατοίκων, το ανθρώπινο δυναμικό του δήμου δεν επαρκεί για να τις διεκπεραιώσει.

Λόγω της συγκέντρωσης όλων των υπηρεσιών στην πρωτεύουσα του δήμου οι κάτοικοι των τοπικών κοινοτήτων δεν μπορούν με ευκολία να χρησιμοποιήσουν όλες τις υπηρεσίες του δήμου γιατί θα πρέπει να μεταφερθούν στην πρωτεύουσα για να εξυπηρετηθούν γιατί μπορεί μεν να υπάρχουν σε κάποιες τοπικές κοινότητες κάποια Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών όμως δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν όλες τις ανάγκες των πολιτών. Επίσης σε μερικές τοπικές κοινότητες το οδικό δίκτυο είναι ελλιπές και με την κακοκαιρία λόγω του ορεινού του δήμου μπορεί να είναι αποκλεισμένα και δυο μήνες. Ορεινές κοινότητες σχεδόν έχουν εγκαταλειφτεί. Πολλοί ορεινοί οικισμοί δεν αποτελούν πια έδρες δήμων και αυτό είναι σημαντικό πλήγμα. Οχι μόνο γιατί χάνονται κάποιες θέσεις εργασίας, πολύτιμες για τις περιοχές αυτές. Αλλά, κυρίως, γιατί στερούνται τις υπηρεσίες εκείνων των ανθρώπων που παλεύουν με νύχια και με δόντια για να κρατηθούν αυτές οι κοινωνίες ζωντανές.

1.3 Σύγκριση προγραμμάτων

Με το Σχέδιο "Καποδίστριας", το σύνολο των αποφάσεων που αφορούσαν τις υποθέσεις των κοινοτήτων, λαμβάνονταν από ένα κεντρικό δημοτικό συμβούλιο, στο οποίο συμμετείχε απλώς ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου. Οι κοινότητες κάτω των τετρακοσίων κατοίκων δε είχαν δικαίωμα συγκρότησης τοπικού συμβουλίου και αντίστοιχης αντιπροσώπευσης στο μεγάλο δήμο της περιοχής («Ίδια επεξεργασία»).

Ο διακηρυγμένος στόχος του κράτους για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του στην τοπική αυτοδιοίκηση, χωρίς όμως τους αντίστοιχους πόρους, εναπόθετε τις ευθύνες συντήρησης της περιφέρειας στους νέους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, που απαντούσαν ήδη με την αύξηση της δημοτικής φορολογίας και την ιδιωτικοποίηση των δημοτικών υπηρεσιών («Ίδια επεξεργασία»).

Ορισμένοι από τους βασικούς στόχους του Σχεδίου αυτού, ήταν η προσπάθεια για μεγαλύτερη απορρόφηση των κονδυλίων της Ε.Ε. από τις κοινότητες και τους δήμους, καθώς και η καλύτερη κατανομή των πόρων. Κατά βάση, οι λόγοι ριζικής αναδιάρθρωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης ήταν οικονομικοί («Ίδια επεξεργασία»).

Συνολικά όμως η μεταρρύθμιση του «Καποδίστρια» δεν είχε συνοδευτεί από ριζική αλλαγή του πολιτικού και διοικητικού συστήματος των διευρυμένων Δήμων,

προκειμένου τα πολιτικά όργανα να αποκτήσουν επιτελικό και προγραμματικό ρόλο στη λειτουργία τους («Ίδια επεξεργασία»).

Ο Νόμος 3852/2010 άρχισε να ισχύει από 1 Ιανουαρίου 2011. Το Σχέδιο "Καλλικράτης" είναι ουσιαστικά η συνέχεια του Σχεδίου "Καποδίστριας" του Νόμου (2539/97) με συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους. Η θητεία του δημάρχου και του περιφερειάρχη μετατράπηκε από τετραετή σε πενταετή με διεξαγωγή των εκλογών ταυτόχρονα με τις Ευρωεκλογές (www.kallikratis.vpes.gr).

Τα Οφέλη για το κράτος και για τον πολίτη παρουσιάζονται ακολούθως:

Για το Κράτος

- Περιορισμός λειτουργικών δαπανών και οικονομίες κλίμακας σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους
- Δημοσιονομική ανάταξη και αναπτυξιακή επανεκκίνηση της χώρας
- Αύξηση της αποτελεσματικότητας των ΟΤΑ
- Κίνηση εμπιστοσύνης προς το θεσμό και τον κόσμο της αυτοδιοίκησης.

Για τον Πολίτη

- Καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και αναβάθμιση της καθημερινότητάς του
- Παροχή ποιοτικών και υψηλού επιπέδου υπηρεσιών
- Καλύτερη πληροφόρηση / Διάχυση της πληροφορία
- Μείωση της σημασίας της απόστασης
- Ενθάρρυνση της συμμετοχής του πολίτη

Το κριτήριο ήταν να μην υπάρχει δήμος με πληθυσμό κάτω των 25.000 κατοίκων στα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης ή 10.000 για την υπόλοιπη χώρα - εξαιρέσεις έγιναν μόνο για τις ορεινές περιοχές, όπου το πληθυσμιακό κατώτατο όριο τέθηκε στις 2.000 (www.kallikratis.vpes.gr).

Η Ελλάδα αποκτά πλέον ευρύτερες πρωτοβάθμιες αυτοδιοικητικές μονάδες και πλησιάζει στα δεδομένα των χωρών της Βόρειας Ευρώπης, αφού ο μέσος όρος πληθυσμού και έκτασης θα είναι πλέον αρκετά πάνω από το μέσο όρο της ευρωπαϊκής ένωσης.

Γνωμοδοτικό όργανο σε δήμους πάνω από 10.000 κατοίκους είναι η νέα Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, αποτελούμενη από 25 έως 50 μέλη- εκπροσώπους φορέων της τοπικής κοινωνίας και δημότες. Καταγγελίες και αναφορές πολιτών για κακοδιοίκηση

στους δήμους θα δέχεται ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης (www.anoihtipoli.gr).

Το Κράτος για να ελέγχει τους νέους ΟΤΑ, χωρίς ωστόσο να θίγει την διοικητική και οικονομική τους αυτοτέλεια, προβαίνει στην σύσταση επτά Αποκεντρωμένων Μονάδων Διοίκησης. Στην έδρα της κάθε αποκεντρωμένης διοίκησης ιδρύεται αυτοτελής υπηρεσία εποπτείας ΟΤΑ που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό. Η εν λόγω υπηρεσία είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ και για τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών. Προϊστάμενος της υπηρεσίας αυτής είναι ο Ελεγκτής Νομιμότητας. (www.kallikratis.ypes.gr)

Η λήψη αποφάσεων και η αποτελεσματικότητα της τεχνοκρατικής αντιμετώπισης των θεμάτων, αλλά και ο περιορισμός φαινομένων αδιαφάνειας, οι ΟΤΑ Α' βαθμού (Δήμοι) διοικούνται πλέον από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και τον Δήμαρχο.

Αξίζει να αναφέρουμε επίσης πως ο Συνήγορος του Δημότη και της Επιχείρησης, αναλαμβάνει την ευθύνη διαμεσολάβησης μεταξύ πολιτών / συναλλασσόμενων με το δήμο και διοίκησης του δήμου, με στόχο την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης. Ο νέος αυτός θεσμός δεν υποκαθιστά τον «Συνήγορο του Πολίτη», αλλά είναι ένας καθαρά τοπικός θεσμός, με στόχο τη βελτίωση της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με τους πολίτες (www.kallikratis.ypes.gr).

2.2 Γεωφυσικά στοιχεία

Η γεωφυσική κατάσταση του Δήμου Καρπενησίου και της ευρύτερης περιοχής του πρώην Νομού Ευρυτανίας είναι κατεξοχήν ορεινή. Με υψόμετρα από 300μ. έως 2.315μ. (όρος Τυμφρηστός) και με πλήθος οροσειρών, η περιοχή χαρακτηρίζεται από μεσογειακό ηπειρωτικό-ορεινό κλίμα. Το όρος Βελούχι ή Τυμφρηστός, το υψηλότερο του Δήμου, έχει ύψος 2.315 μ. και δεσπόζει πάνω από την πόλη του Καρπενησίου. Εκτός από το όρος Βελούχι, οι κυριότερες κορυφές της περιοχής είναι η Χελιδόνα (1975μ.), το Παναιτωλικό (1924μ.) και η Καλιακούδα (2101μ.). Η ορεινή μορφολογία και ο έντονα αγροτικός χαρακτήρας συνθέτουν τα βασικά στοιχεία του Δήμου (Μπούρας, Α.: 2001 Διαθέσιμο: <http://www.evrytania.gr/netp/synedria.html>).

Η συνολική περιοχή μπορεί να διακριθεί σε δύο κύριες φυσιογραφικές μονάδες:

α) Ορεινή περιοχή

β) Λοφώδης χαμηλή και ημιορεινή περιοχή.

Τα δάση συνθέτουν το μεγαλύτερο τμήμα της Ευρυτανίας. Συγκεκριμένα βάσει στοιχείων που παρέθεσε ο Α. Μπούρας στο 1^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων αναφερόμενος στη γεωγραφία της περιοχής, η κατανομή έχει ως εξής:

A) 46,4% Δάση

B) 38,1% Βοσκότοποι

Γ) 5,1% Οικοδομημένες και λοιπές εκτάσεις

Δ) 4,6% Γεωργική γη

E) 4,3% Καλυπτόμενες εκτάσεις με νερά

Z) 1,5% Ζευγαρολείβαδα

Από γεωλογικής άποψης κυριαρχεί η παρουσία φλύσχη (αργιλικού φλύσχη, ψαμμιτικού φλύσχη) και ασβεστολιθικών περιοχών, ενώ τα νερά της Ευρυτανίας τροφοδοτούν τα δυο μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα της χώρας (του Αχελώου και του Ταυρωπού). Ο συνδυασμός της θερμοϋγρασιακής κατάστασης αέρα (με αναστροφές θερμοκρασίας) και της θερμοκρασιακής κατάστασης του εδάφους δημιουργούν στον τόπο ιδανικές θερμοκρασίες (Μπούρας Α. 2001 Διαθέσιμο:<http://www.evrytania.gr/netp/synedria.html>).

Η μέση ετήσια θερμοκρασία στην περιοχή κυμαίνεται από 9,2^ο-15^ο C. Παράλληλα τους χειμερινούς μήνες παρατηρούνται πολύ χαμηλές θερμοκρασίες που φθάνουν έως και τους -17,5^ο C. Το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής βρίσκεται στη ζώνη μέγιστης βροχόπτωσης. (Μπούρας, Α., 2001 Διαθέσιμο: <http://www.evrytania.gr/netp/synedria.html>).

Ο Καρπενησιώτης ποταμός με μήκος 15 χλμ πηγάζει από τις δυτικές πλαγιές του Τυμφρηστού, διασχίζει την κοιλάδα της Ποταμιάς και καταλήγει στα Διπόταμα του Προυσού με τον Κρικελλιώτη όπου συνεχίζουν ως τη λίμνη των Κρεμαστών.

Ο Καποδιστριακός Δήμος Καρπενησίου (με τα 14 δημοτικά διαμερίσματα) είχε έκταση 250.887 στρμ. Ο Καλλικρατικός δήμος Καρπενησίου όμως σήμερα αισθητά διευρυμένος (με 6 δημοτικές ενότητες) έχει έκταση 948.570 στρμ. Στον ακόλουθο πίνακα 2.2.1 παραθέτονται αναλυτικά οι εκτάσεις των Δ.Ε. του Δήμου Καρπενησίου.

Δήμος Καρπενησίου	
Δημοτικές Ενότητες	Έκταση (km²)
Δ.Ε. Καρπενησίου	250,887
Δ.Ε. Δομνίστας	215,755
Δ.Ε. Κτημενίων	76,824
Δ.Ε. Ποταμιάς	126,192
Δ.Ε. Προυσού	146,680
Δ.Ε. Φουρνάς	132,232
Σύνολο	948,570

Πίνακας 2.2.1 Έκταση Δ.Ε. Καρπενησίου (<http://el.wikipedia.org/wiki/Καρπενήσι>)

2.3 Πληθυσμιακά – Δημογραφικά δεδομένα

Στην τελευταία απογραφή του 2011 η Δ.Ε. Καρπενησίου παρουσίασε μια μικρή αύξηση πληθυσμού, ενώ συνολικά ο Δήμος πλέον, μετά και από την συνένωση του με άλλους (Πρόγραμμα Καλλικράτης), παρουσιάζει πληθυσμό 17.261 κατοίκους (Πίνακας 2.3.1).

Περιγραφή	Νόμιμος Πληθυσμός (δημότες) 2011
Π.Ε. Ευρυτανίας	30.790
Δήμος Καρπενησίου	17.261
Δ.Ε. Καρπενησίου	10.857
Δ.Ε. Δομνίστας	1.228
Δ.Ε. Κτημενίων	992
Δ.Ε. Ποταμιάς	1.216
Δ.Ε. Προυσού	1.604
Δ.Ε. Φουρνά	1.364

Πίνακας 2.3.1: Νόμιμος Πληθυσμός βάσει Απογραφής Πληθυσμού (2011)(<http://www.statistics.gr>)

Με βάση την απογραφή πληθυσμού του 2001 που πραγματοποίησε η Ε.Σ.Υ.Ε., ο Νομός Ευρυτανίας συγκέντρωνε πληθυσμό 32.053 κατοίκους και ο Δήμος Καρπενησίου 9.390 κατοίκους, εκ των οποίων το 48,2% ήταν άντρες και το 51,8% ήταν γυναίκες. Ο αστικός πληθυσμός αποτελούσε το 72,2%, ενώ ο αγροτικός το 27,8%. Σε σύγκριση με την απογραφή του 1991 η αύξηση πληθυσμού φτάνει το 14,7%, όταν τη δεκαετία 1981-1991 η αύξηση ήταν 8,6%.

Στον πίνακα 2.3.2 παρουσιάζονται οι δείκτες νεανικότητας και γήρανσης του Δήμου Καρπενησίου (1991-2001) και του Νομού Ευρυτανίας βάσει αναρτημένων στοιχείων της ΕΣΥΕ. Ο δείκτης νεανικότητας τόσο του Δήμου Καρπενησίου όσο και του Νομού Ευρυτανίας παρουσιάζει μείωση, με αντίστοιχη αύξηση του δείκτη γήρανσης και αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό για την περιοχή.

	Δήμος Καρπενησίου 1991	Δήμος Καρπενησίου 2001	Νομός Ευρυτανίας 1991	Νομός Ευρυτανίας 2001
Δείκτης νεανικότητας	21,1	17,1	17,6	14,9
Δείκτης γήρανσης	14,7	21,8	17,9	20,2

Πίνακας 2.3.2 Δείκτες νεανικότητας και γήρανσης 1991-2001 Δήμου Καρπενησίου.

(<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>)

Ο ακριβής πληθυσμός των δήμων του Νομού Ευρυτανίας στην απογραφή του 2001 παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα 2.3.3.

Περιοχή	Νόμιμος Πληθυσμός
Νομός Ευρυτανίας	32.592
Δήμος Καρπενησίου	9.625
Δήμος Αγράφων	2.928
Δήμος Απεραντίων	3.631
Δήμος Ασπροποτάμου	3.229
Δήμος Βίνιανης	1.859
Δήμος Δομνίστας	1.549
Δήμος Κτημενίων	1.352

Δήμος Ποταμιάς	1.710
Δήμος Προυσσού	1.662
Δήμος Φουρνά	2.044
Δήμος Φραγκίστας	3.003

Πίνακας 2.3.3 Νόμιμος πληθυσμός δήμων του Ν. Ευρυτανίας (2001)

(<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/>)

2.4 Οικονομικά στοιχεία

Με βάση στοιχεία του Μητρώου Επιχειρήσεων της ΕΣΥΕ για το έτος 2002, συνολικά στο Δήμο Καρπενησίου δραστηριοποιούνταν 637 επιχειρήσεις. Ο τομέας των κατασκευών συγκέντρωνε το 31% των επιχειρήσεων, το λιανικό εμπόριο το 28%, ο κλάδος των ξενοδοχείων-εστιατορίων το 17% και το υπόλοιπο ποσοστό ισομοιράζεται στους κλάδους της βιομηχανίας τροφίμων-ποτών, εμπόριο-επισκευή οχημάτων, λιανικό εμπόριο και λοιπές επιχειρήσεις.

(http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1201)

Παρά το ορεινό της μορφολογίας του Δήμου Καρπενησίου, αλλά και ευρύτερα του Νομού Ευρυτανίας, ο πρωτογενής τομέας παρουσιάζει περιορισμένη ανάπτυξη. Το ιδιαίτερο κλίμα και το τραχύ έδαφος της περιοχής δυσχεραίνουν την ανάπτυξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Στα ίδια επίπεδα όμως κυμαίνεται και η ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα. Ο τομέας της μεταποίησης και της εξόρυξης δεν παρουσιάζει κάτι ιδιαίτερο και δεν παίζει καθοριστικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Όμως και η βιομηχανία και η βιοτεχνία δεν παίζουν δυναμικό ρόλο στην τοπική οικονομία. Παρόλα αυτά πλήθος μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων στηρίζουν τον εμπορικό κλάδο της περιοχής.

Για όλους αυτούς τους οικονομικούς λόγους αλλά παράλληλα και άλλους κοινωνικούς, η Ευρυτανία αποτέλεσε ιστορικά τον φτωχότερο νομό της Ελλάδας και της Ευρώπης σύμφωνα με έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ-15). Σύμφωνα με δημοσιευμένο άρθρο της Δήμητρας Κάδδα στην εφημερίδα Ελευθεροτυπία στις 29/3/2011, η Ευρυτανία είχε κατά κεφαλήν ΑΕΠ το 2007 χαμηλότερο από ότι το 1996. Παρά την πολύ χαμηλή εκκίνηση με κατά κεφαλήν εισόδημα στα 10.042 ευρώ το ΑΕΠ την προηγούμενη δεκαετία στην Ευρυτανία μειώθηκε κατά 1,77% (Κάδδα, Δ., 2011).

Στον ακόλουθο πίνακα 2.4.1 παρουσιάζονται στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. για τον αριθμό των απασχολούμενων κατά οικονομικό κλάδο καθώς και τον αριθμό των ανέργων της

περιοχής το έτος 2001. Όπως προκύπτει ο τριτογενής τομέας συγκεντρώνει το 65,7% του εργατικού δυναμικού του Δήμου Καρπενησίου, ενώ ο δευτερογενής και ο τριτογενής τομέας συγκεντρώνουν αντίστοιχα ποσοστά της τάξης του 17,4% και 9,4% (Ίδια επεξεργασία).

	Νομός Ευρυτανίας	Δήμος Καρπενησίου
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	7.142	3.398
Σύνολο Απασχολούμενων	6.284	2.962
Απασχολούμενοι πρωτογενούς τομέα	1.846	277
Απασχολούμενοι δευτερογενούς τομέα	1.116	517
Απασχολούμενοι τριτογενούς τομέα	2.975	1.947
Άνεργοι	858	436

Πίνακας 2.4.1 Σύνολο απασχολούμενων κατά οικονομικό κλάδο (2001)

Βέβαια αξίζει να αναφέρουμε πως σε πρόσφατο άρθρο των Ευρυτανικών Νέων τέλη Φεβρουαρίου του 2012, δημοσιεύθηκε πως ο Δήμος Καρπενησίου είναι ο πρώτος, όσον αφορά την απορρόφηση των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, καθώς μέσα σε μόλις έναν χρόνο κατάφερε να δεσμεύσει 14.480.228 ευρώ που θα συμβάλουν στην ισόρροπη ανάπτυξη του συνόλου όλου του Καλλικρατικού Δήμου (<http://www.iefimerida.gr>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΡΕΥΝΑ

3.1 Ανάπτυξη ερωτηματολογίου

Στόχος της έρευνας είναι να μελετήσει την άποψη δείγματος αιρετών του δήμου Καρπενησίου σε βασικές μεταβλητές/ παράγοντες του θεσμικού πλαισίου της Α' βάθμιας αυτοδιοίκησης. Οι μεταβλητές της έρευνας λαμβάνουν στο τέλος της, αριθμητικές τιμές και μετατρέπονται σε ποσοστά. Επομένως η έρευνα μας είναι συνδυασμός ποσοτικής αλλά και ποιοτικής έρευνας («Ίδια επεξεργασία»).

Πραγματοποιείται συλλογή πληροφοριών από ένα μικρό δείγμα αιρετών (23 στο σύνολο), αφήνοντας ένα ελάχιστο περιθώριο σφάλματος εφόσον θεωρείται ότι οι απαντήσεις των ερωτώμενων είναι ειλικρινείς και ακριβείς.

Το ερωτηματολόγιο αναπτύσσεται σε πέντε ενότητες. Η πρώτη ενότητα συγκεντρώνει πληροφορίες για την ταυτότητα των ερωτώμενων. Οι ερωτήσεις της δεύτερης ενότητας αφορούν αποκλειστικά το θεσμικό πλαίσιο της Α' βάθμιας αυτοδιοίκησης, ενώ της τρίτης ενότητας το γενικότερο πλαίσιο εφαρμογής της διοικητικής μεταρρύθμισης. Ο θεματικός πυρήνας της τέταρτης ενότητας είναι η οικονομική πολιτική, ο προγραμματισμός και οι υπάρχοντες ή απαιτούμενοι πόροι. Στο 20% των ερωτήσεων των ενότητων αυτών υπάρχει η δυνατότητα πολλαπλών επιλογών. Τέλος η πέμπτη και τελευταία ενότητα είναι μια ανοικτή ερώτηση όπου οι ερωτηθέντες μπορούν να αναπτύξουν την άποψη τους.

Θετικό στοιχείο είναι ότι ο ερωτώμενος μπορεί να εκφράσει τις όποιες απόψεις του απαλλαγμένος από το άγχος ότι κάποιος, έστω και άγνωστος, γνωρίζει τις απαντήσεις που έδωσε. Οι απαντήσεις των ερωτώμενων υφίστανται ανάλυση με την οποία επιτυγχάνεται η σύνθεση και η διατύπωση των σχετικών συμπερασμάτων.

Η διαδικασία επιλογής του δείγματος αποτέλεσε μία εξαιρετικά σημαντική διαδικασία, καθώς καθορίζει άμεσα την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων της μελέτης. Βασικό στοιχείο της επιλογής των ατόμων αυτών ήταν να είναι αιρετοί-ενεργοί κατά την διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας και όχι απλά να έχουν διατελέσει αιρετοί στο παρελθόν, έτσι ώστε να έχουν άποψη της σημερινής υπάρχουσας κατάστασης. Η επιλογή των αιρετών ήταν απολύτως τυχαία από το στατιστικό δείγμα της περιοχής που ορίστηκε (Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας). Τα άτομα που επιλέχθηκαν ταυτόχρονα αποτελούσαν και πολίτες-κατοίκους του δήμου Καρπενησίου.

Στα άτομα αυτά δόθηκε το ερωτηματολόγιο και κλήθηκαν να το συμπληρώσουν. Υπήρξε άρνηση τριών ατόμων από τα εικοσιτρία για συμμετοχή στην έρευνα, ενώ οι

υπόλοιποι ήταν θετικοί στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Ένα μόνο από τα τρία αυτά άτομα επιχειρηματολόγησε για την άρνηση συμμετοχής του στην έρευνα.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε την περίοδο Οκτωβρίου 2012 για το ερευνητικό κομμάτι της πτυχιακής αυτής εργασίας.

Στην αρχή της προσέγγισης των αιρετών, δίνονταν πληροφορίες για τον σκοπό της έρευνας. Κατά την διάρκεια της απάντησης του ερωτηματολογίου δεν παρευρίσκονταν άλλα πρόσωπα λόγω του απορρήτου και γιατί ήταν πιθανό να επηρεάσουν τις απαντήσεις.

Στο τέλος της συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, ελεγχόταν το ερωτηματολόγιο για τυχόν παραλείψεις ή ελλείψεις απαντήσεων. Η προσωπική επαφή με τον «συνεντευκτή» προσφέρθηκε για άμεσες διευκρινίσεις ως προς τις ερωτήσεις, τον σκοπό της έρευνας και την σημασία της συμμετοχής του ερωτώμενου. Κανένα ερωτηματολόγιο δεν συμπληρώθηκε μέσω τηλεφώνου. Οι βασικές μεταβλητές των ερωτήσεων ήταν:

- Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών
- Κίνητρα συμμετοχής
- Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτης
- Συμμετοχή πολιτών
- Εθελοντισμός
- Νέο σύστημα εποπτείας
- Σχέση δήμου-δημοτών
- Πόροι
- Διαχείριση απορριμμάτων
- Διαχείριση υδατικών πόρων
- Κοινωνικές επιχειρήσεις
- Τοπικά έσοδα
- Ιδιωτικός τομέας

Πολύ βασικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι αποφεύχθηκαν ερωτήσεις που εμπειρείχαν έμμεσα κάποια απάντηση ή πρόδιδαν κάποια συγκεκριμένα, ενώ το λεξιλόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην διατύπωση των ερωτήσεων ήταν απλό, συγκεκριμένο και κατανοητό.

Ο βαθμός απαντήσεων στο σύνολο των ερωτήσεων ήταν υψηλός και έφτασε περίπου το 90%.

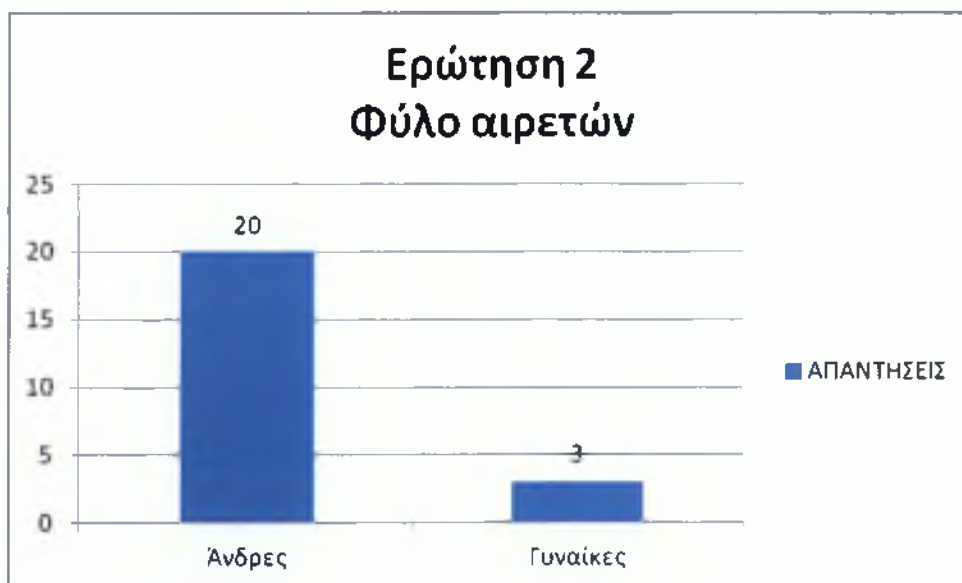
3.2 Συγκεντρωτικά αποτελέσματα

3.2.1 Ταυτότητα ερωτώμενων

Το ερωτηματολόγιο δόθηκε προς απάντηση σε 23 συνολικά άτομα εκ των οποίων οι 20 ήταν άντρες και οι 3 γυναίκες. (Ερώτηση 2). Το φύλο των ερωτώμενων παρουσιάζεται στο ακόλουθο πίνακα 3.2.1.1. και στο αντίστοιχο γράφημα 3.2.1.1.

Κωδ..	Φύλο	Αριθμός	Ποσοστό %
1	Άνδρες	20	87%
2	Γυναίκες	3	13%
	Σύνολο	23	100%

Πίνακας 3.2.1.1 Φύλο αιρετών - Ερώτηση 2 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.1.1 Φύλο αιρετών - Ερώτηση 2 («Ίδια επεξεργασία»).

Οι αιρετοί του Δήμου Καρπενησίου είναι στην πλειονότητα τους άνδρες. Από αυτό το αποτέλεσμα διαπιστώνουμε ότι οι γυναίκες στο δήμο δεν έχουν μεγάλη συμμετοχή στα κοινά.

Τρεις από τους ερωτώμενους εφόσον έδωσαν τα στοιχεία τους στον πρώτο πίνακα του ερωτηματολογίου, αρνήθηκαν να απαντήσουν και να συμμετάσχουν στην έρευνα, χωρίς συγκεκριμένη αιτιολογία οι δυο εξ' αυτών, ενώ ο τρίτος ανέφερε γραπτώς πως διαφωνεί με το συνολικό περιεχόμενο του ερωτηματολογίου και το πλαίσιο που ορίζει. Επεσήμανε επίσης πως ως δημοτικός σύμβουλος του ΚΚΕ θεωρεί πως το ερωτηματολόγιο αυτό

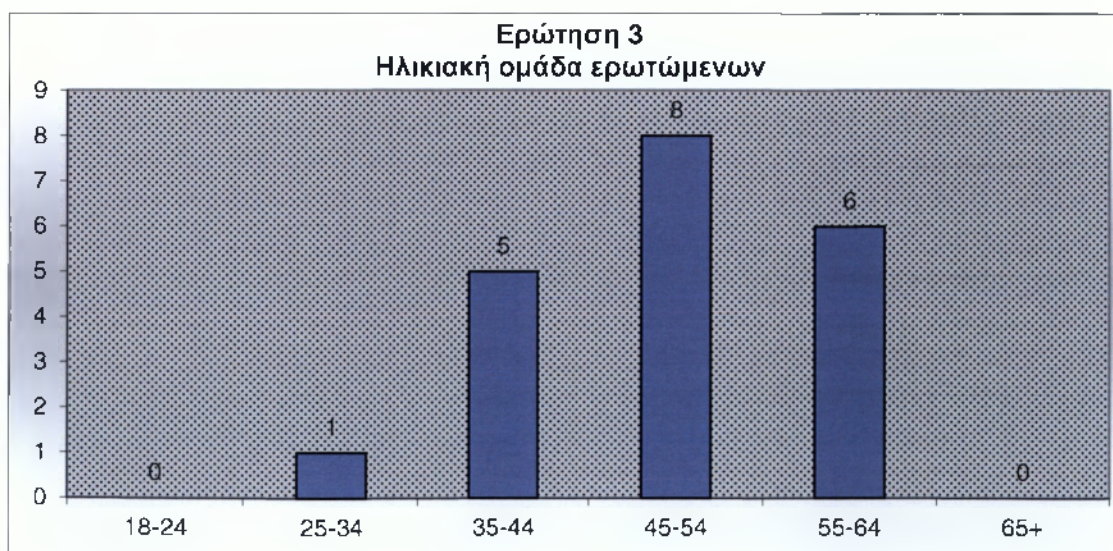

παρουσιάζει ως δεδομένη την αποδοχή του Καλλικράτη, συγκαλύπτει την ταξική του φύση και προσανατολίζει την σκέψη των αιρετών. Συνεπώς το σύνολο των ερωτώμενων στο οποίο θα γίνει αναγωγή των αποτελεσμάτων αποτελούν 20 αιρετοί της Α' βάρδιας Αυτοδιοίκησης του δήμου Καρπενησίου.

Στο σύνολο τους οι αιρετοί είναι Δημοτικοί σύμβουλοι και μόνο δυο εξ' αυτών ήταν επικεφαλείς συνδυασμών. Πέντε αιρετοί ανέλαβαν θέση αντιδημάρχου, ένας πρόεδρος Δ.Σ. και ένας υπεύθυνος Π.Ε., τέσσερις δεν ανέλαβαν συγκεκριμένη θέση, ενώ εννιά δεν απάντησαν καθόλου σχετικά με τη θέση εκλογής τους. Οι ηλικίες των ερωτώμενων παρουσιάζονται στο ακόλουθο πίνακα 3.2.1.2. και στο αντίστοιχο γράφημα 3.2.1.2.

Ηλικιακή ομάδα ερωτώμενων			
Κωδ.	Ηλικίες	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	18-24	0	0%
2	25-34	1	5%
3	35-44	5	25%
4	45-54	8	40%
5	55-64	6	30%
6	65+	0	0%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.2 Ηλικιακή ομάδα ερωτώμενων- Ερώτηση 3 («Ίδια επεξεργασία»).

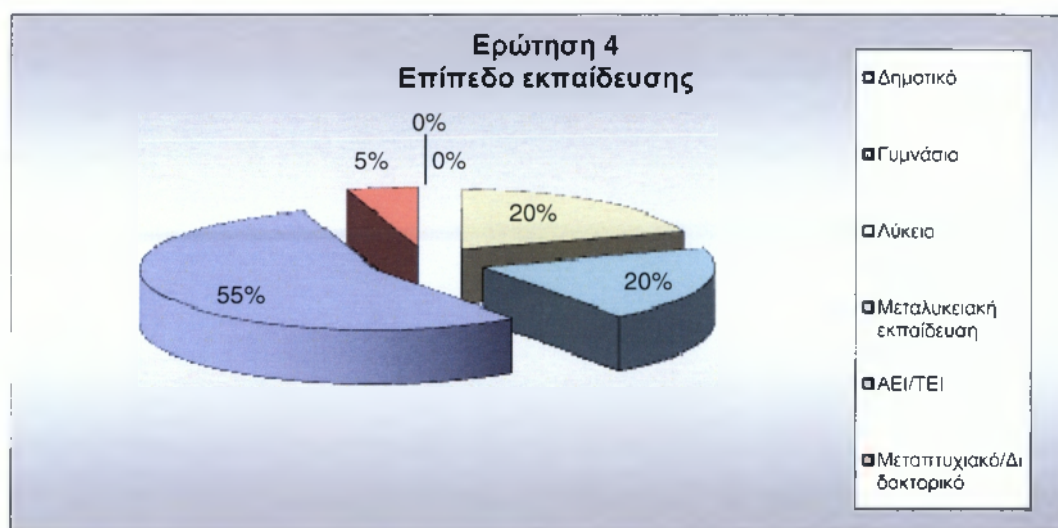
Γράφημα 3.2.1.2 Ηλικιακή ομάδα ερωτώμενων- Ερώτηση 3 («Ίδια επεξεργασία»).

Η ηλικία των αιρετών στο μεγαλύτερο ποσοστό κυμαίνεται από 45-64 ετών ενώ μικρότερο είναι το ποσοστό από ηλικίες 25-44 και ελάχιστο ποσοστό στις ηλικίες 25-34. Έχοντας αυτό το αποτέλεσμα καταλήγουμε στο γεγονός ότι οι νέοι σε ηλικία και οι πολύ ηλικιωμένοι δεν έχουν συμμετοχή στα κοινά, η μέση ηλικία είναι αυτή που έχει κυρίως συμμετοχή.

Σε ποσοστό 55% οι αιρετοί είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ ΤΕΙ και μόνο το 5% κατέχει κάποιο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο. Οι υπόλοιποι αιρετοί σε ίσα ποσοστά 20% είναι απόφοιτοι Λυκείου ή έχουν μεταλυκειακή εκπαίδευση. Στον πίνακα 3.2.1.3 και στο γράφημα 3.2.1.3 απεικονίζονται τα αποτελέσματα(Ερώτηση 4).

Επίπεδο εκπαίδευσης			
Κωδ.	Βαθμίδες	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Δημοτικό	0	0%
2	Γυμνάσιο	0	0%
3	Λύκειο	4	20%
4	Μεταλυκειακή εκπαίδευση (ΙΕΚ)	4	20%
5	ΑΕΙ/ΤΕΙ	11	55%
6	Μεταπτυχιακό/ Διδακτορικό	1	5%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.3. Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτώμενων-Ερώτηση 4 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.1.3. Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτώμενων-Ερώτηση 4 («Ίδια επεξεργασία»).

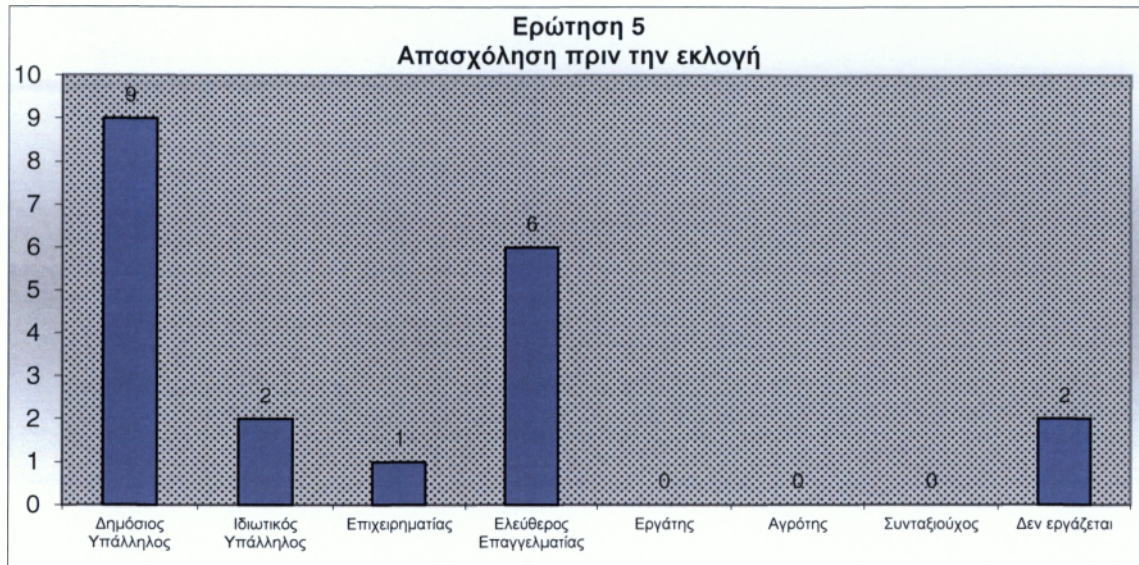
Από τα παραπάνω παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει κανείς αιρετός με επίπεδο εκπαίδευσης δημοτικού και γυμνασίου, ενώ αρκετοί είναι αυτοί με επίπεδο λυκείου και ΑΕΙ/ΤΕΙ και λιγότεροι αυτοί με ΙΕΚ και μεταπτυχιακό/διδακτορικό. Διαπιστώνεται λοιπόν ότι οι ερωτώμενοι έχουν ένα αξιόλογο επίπεδο εκπαίδευσης και μπορούν να φανούν αντάξιοι στα καθήκοντα και στις αρμοδιότητες τους.

Όσον αφορά την απασχόληση των ερωτηθέντων πριν την εκλογή τους ή πριν την πρώτη εκλογή τους αν είχαν επανεκλεγεί σε θέση αιρετού οι απαντήσεις παρουσιάζονται στο στον πίνακα 3.2.1.4. και στο γράφημα 3.2.1.4. Το 45% αυτών ήταν δημόσιοι υπάλληλοι και το 30% ελεύθεροι επαγγελματίες(Ερώτηση 5).

Απασχόληση πριν την εκλογή			
Κωδ.	Θέση	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Δημόσιος Υπάλληλος	9	45%
2	Ιδιωτικός Υπάλληλος	2	10%
3	Επιχειρηματίας	1	5%
4	Ελεύθερος επαγγελματίας	6	30%
5	Εργάτης	0	0%
6	Αγρότης	0	0%
7	Συνταξιούχος	0	0%
8	Δεν εργάζεται	2	10%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.4 Απασχόληση ερωτώμενων πριν την εκλογή τους-Ερώτηση 5 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.1.4 Απασχόληση ερωτώμενων πριν την εκλογή τους-Ερώτηση 5 («Ίδια επεξεργασία»).

Οι περισσότεροι από τους ερωτώμενους είναι δημόσιοι υπάλληλοι και ελεύθεροι επαγγελματίες ενώ λιγότεροι είναι οι επιχειρηματίες και οι ιδιωτικοί υπάλληλοι. Τέλος υπάρχουν δύο που δεν εργάζονται και δεν υπάρχει κανένας που να είναι εργάτης ή αγρότης. Παρατηρούμε λοιπόν ότι περισσότερο ασχολούνται με τα κοινά στο δήμο άτομα που η επαγγελματική τους κατάσταση έχει να κάνει με τον δημόσιο τομέα και με ελεύθερο επάγγελμα και λιγότερο οι υπόλοιπες κατηγορίες.

Από τους 20 ερωτηθέντες, 12 έχουν προηγούμενη συμμετοχή ως αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης (9 ως Δημοτικοί Σύμβουλοι, 1 ως αντιδήμαρχος, 1 ως δήμαρχος και 1 ως τοπικός σύμβουλος) ενώ για τους 8 είναι η πρώτη φορά συμμετοχής (Ερωτήσεις 6 και 7)

Κωδ.	Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα	Αριθμός αιρετών	Ποσοστό %
1	Ναι	12	60%
2	Όχι	8	40%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.5 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα-Ερώτηση 6 («Ίδια επεξεργασία»).

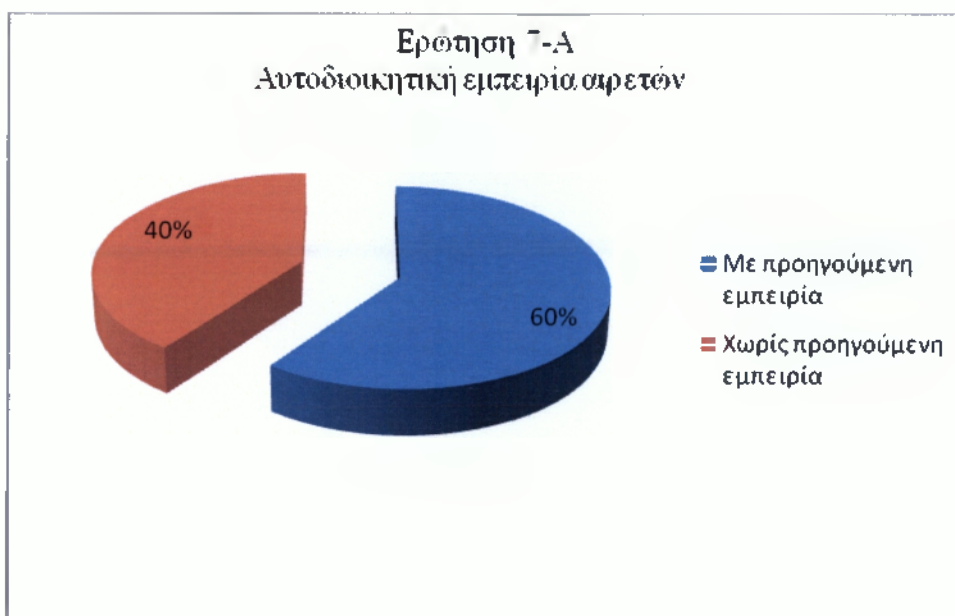
Γράφημα 3.2.1.5 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα-Ερώτηση 6 («Ίδια επεξεργασία»).

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών έχουν προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.

Με αυτό το αποτέλεσμα διαπιστώνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων είναι άτομα που έχουν εμπειρία και συνεχή συμμετοχή στα κοινά.

Κωδ.	Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών	Αριθμός αιρετών	Ποσοστό %
1	Με προηγούμενη εμπειρία	12	60%
2	Χωρίς προηγούμενη εμπειρία	8	40%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.6.Α Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκηση - Ερώτηση 7-Α («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.1.6.Α Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκηση - Ερώτηση 7-Α(«Ίδια επεξεργασία»).

Το συμπέρασμα μας από αυτήν την ερώτηση είναι ότι οι αιρετοί στο μεγαλύτερο ποσοστό τους έχουν προηγούμενη αυτοδιοικητική εμπειρία, είναι άτομα με συνεχή ασχολία στα κοινά.

Κωδ.	Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών	Αριθμός αιρετών	Ποσοστό %
1	Δημοτικοί Σύμβουλοι	9	45%
2	Αντιδήμαρχος	1	5%
3	Δήμαρχος	1	5%
4	Τοπικός Σύμβουλος	1	5%
5	Χωρίς προηγούμενη εμπειρία	8	40%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.6.Β Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκηση - Ερώτηση 7-Β(«Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.1.6.B Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών - Ερώτηση 7-B («Ίδια επεξεργασία»).

Έτη συμμετοχής	Αριθμός αιρετών	Ποσοστό %
=< 4	3	25%
4-8	2	16.6%
8-12	6	50%
12-16	1	8.4%
> 16	0	0%
Σύνολο	12	100%

Πίνακας 3.2.1.6.1 Έτη συμμετοχής- Ερώτηση 7-Γ («Ίδια επεξεργασία»).

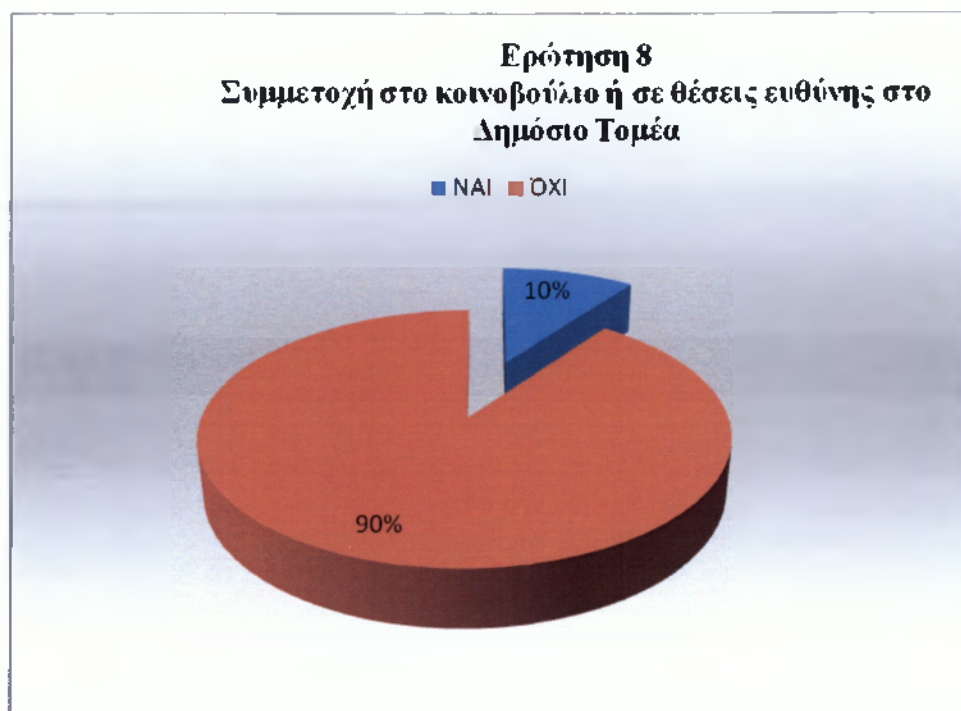
Γράφημα 3.2.1.6.Γ Έτη συμμετοχής- Ερώτηση 7-Γ («Ίδια επεξεργασία»).

Στα διαγράμματα 3.2.1.6.Β και 3.2.1.6.Γ καταγράφονται οι ερωτώμενοι που είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης και σε ποιές θέσεις βρίσκονταν. Με τα αποτελέσματα που έχουμε, βγάζουμε το συμπέρασμα ότι οι πιο πολλοί από τους ερωτώμενους ήταν ξανά στο δημοτικό συμβούλιο, ενώ παρατηρούμε ότι οι πιο πολλοί από αυτούς έχουν από 4 έως 12 χρόνια συμμετοχή σε αυτά. Άρα οι αιρετοί του δήμου είναι άτομα που εκλέγονται από τους δημότες κατά σειρά ετών.

Όσον αφορά την ερώτηση 8 κανένας από τους ερωτηθέντες δεν έχει προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο, αλλά μόνο δύο από αυτούς κατείχαν θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα σε Δ.Σ. οργανισμού, όπως παρουσιάζονται στον πίνακα 3.2.1.8 και στο γράφημα 3.2.1.8.(Ερώτηση 9).

Κωδ.	Συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης Δημόσιου τομέα	Αιρετοί	Ποσοστό %
1	ΝΑΙ	2	10%
2	ΟΧΙ	18	90%
	Σύνολο	20	100%

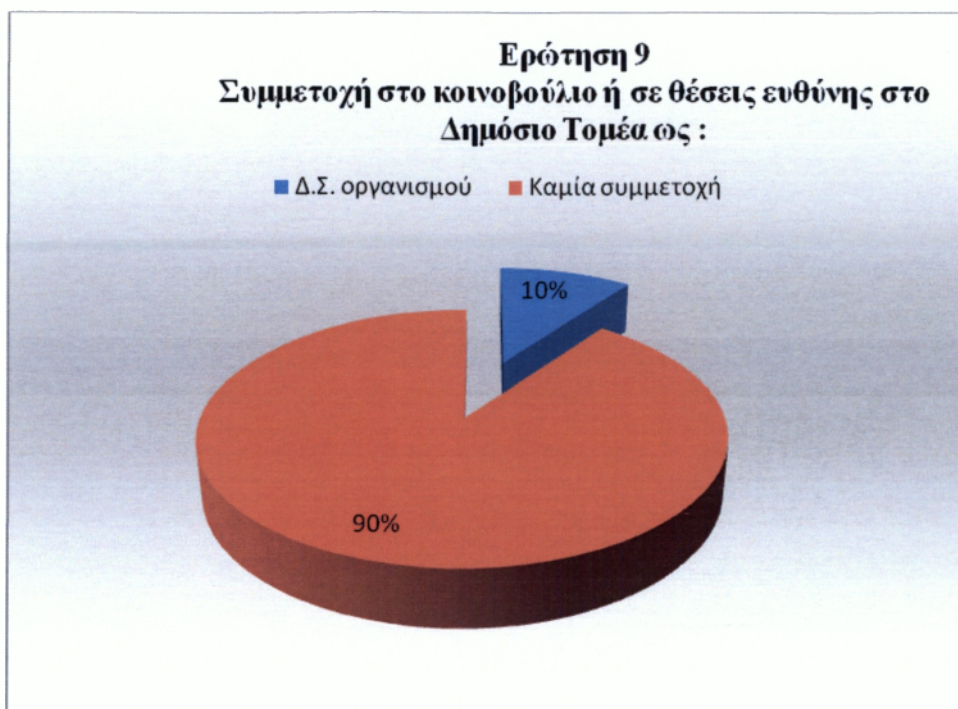
Πίνακας 3.2.1.7 Συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέση ευθύνης στο δημόσιο τομέα - Ερώτηση 8 («Ίδια επεξεργασία»)

Γράφημα 3.2.1.7 Συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα - Ερώτηση 8 («Ίδια επεξεργασία»).

Κωδ.	Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης Δημοσίου τομέα ως :	Αιρετοί	Ποσοστό %
1	Στο Δ.Σ. οργανισμού	2	10%
2	Καμία	18	90%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.8. Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέση ευθύνης στο δημόσιο τομέα ως -Ερώτηση 9 («Ίδια επεξεργασία»)

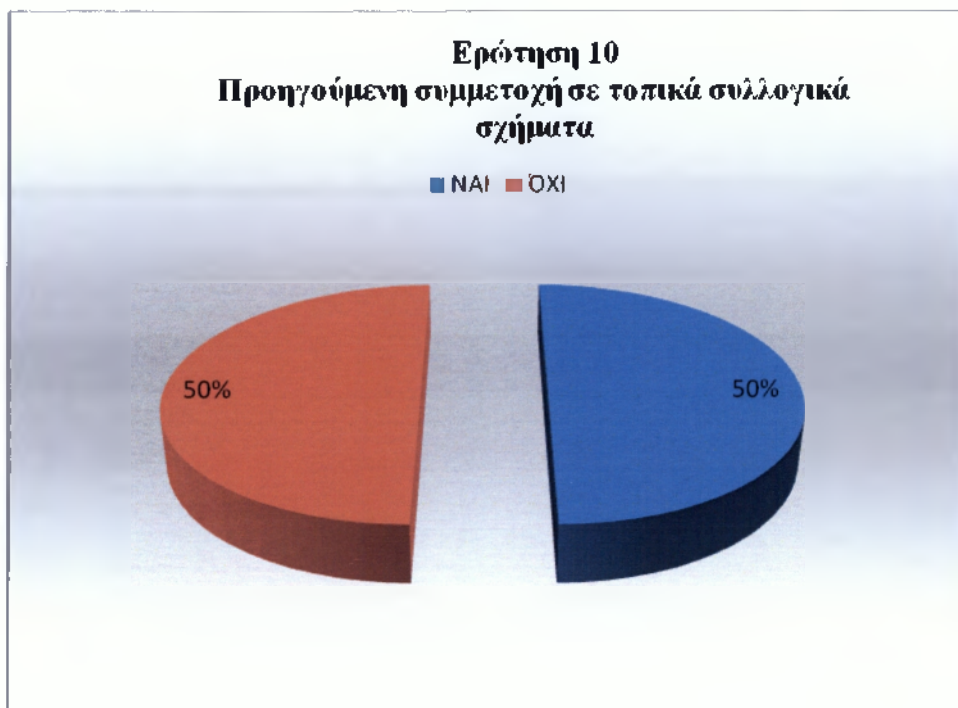
Γράφημα 3.2.1.8 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα ως - Ερώτηση 9 («Ίδια επεξεργασία»)

Έτσι συμπεραίνουμε πως υπάρχει μεγάλη ενεργητικότητα σε πολλά επίπεδα θέσεων, ευθυνών και αρμοδιοτήτων.

Επιπλέον, το 50% έχει συμμετάσχει σε τοπικά συλλογικά σχήματα (Ερώτηση 10), εκ των οποίων η πλειοψηφία έχει αποτελέσει μέλος κάποιου πολιτιστικού, περιβαλλοντικού και αθλητικού συλλόγου. Πιο συγκεκριμένα, οι κατηγορίες των τοπικών συλλόγων και τα αντίστοιχα ποσοστά των συμμετεχόντων σε αυτές παρουσιάζονται στον πίνακα 3.2.1.10. και στο αντίστοιχο γράφημα 3.2.1.10. (Ερώτηση 11).

Κωδ.	Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα	Αιρετοί	Ποσοστό %
1	ΝΑΙ	10	50%
2	ΟΧΙ	10	50%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.9 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα -Ερώτηση 10 («Ίδια επεξεργασία»)

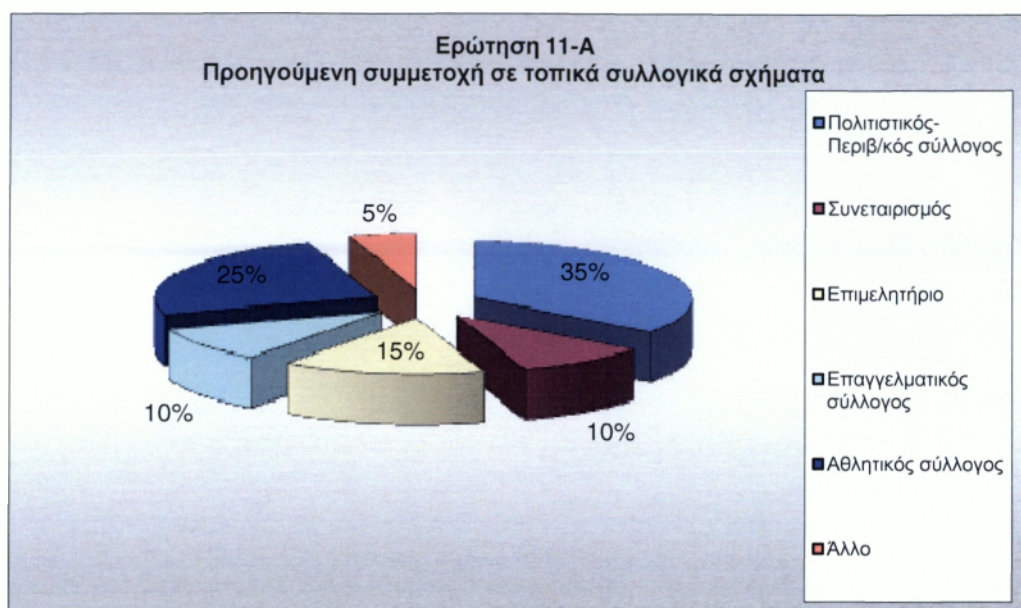

Γράφημα 3.2.1.9 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα, Ερώτηση 10 («Ίδια επεξεργασία»).

Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα			
Κωδ.	Σχήματα	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Πολιτιστικός/ Περιβαλλοντικός σύλλογος	7	35%
2	Συνεταιρισμός	2	10%
3	Επιμελητήριο	3	15%
4	Επαγγελματικός σύλλογος	2	10%
5	Αθλητικός σύλλογος	5	25%
6	Άλλο	1	5%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.10.A Προηγούμενη συμμετοχή ερωτηθέντων σε τοπικά συλλογικά σχήματα-Ερώτηση 11-A («Ίδια επεξεργασία»).

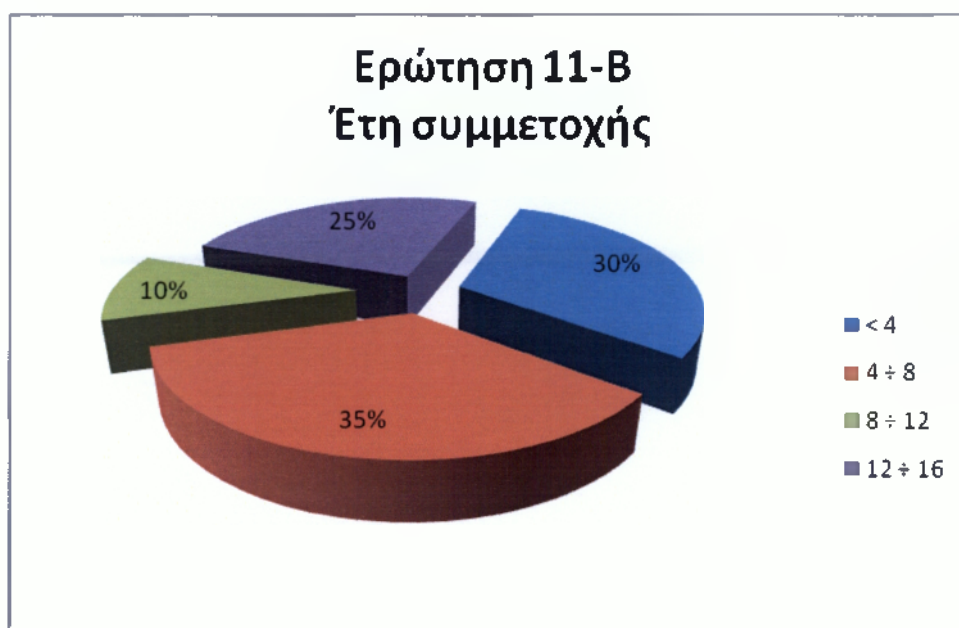

Γράφημα 3.2.1.10.Α Προηγούμενη συμμετοχή ερωτηθέντων σε τοπικά συλλογικά σχήματα-Ερώτηση 11-Α («Ίδια επεξεργασία»).

Κωδ.	Έτη συμμετοχής	Συχνότητα	Ποσοστό %
1	=< 4	6	30%
2	4-8	7	35%
3	8-12	2	10%
4	12-16	5	25%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.10.Β Προηγούμενη συμμετοχή ερωτηθέντων σε τοπικά συλλογικά σχήματα-Ερώτηση 11-Β («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.1.10.B Προηγούμενη συμμετοχή ερωτηθέντων σε τοπικά συλλογικά σχήματα-Ερώτηση 11-B («Ίδια επεξεργασία»).

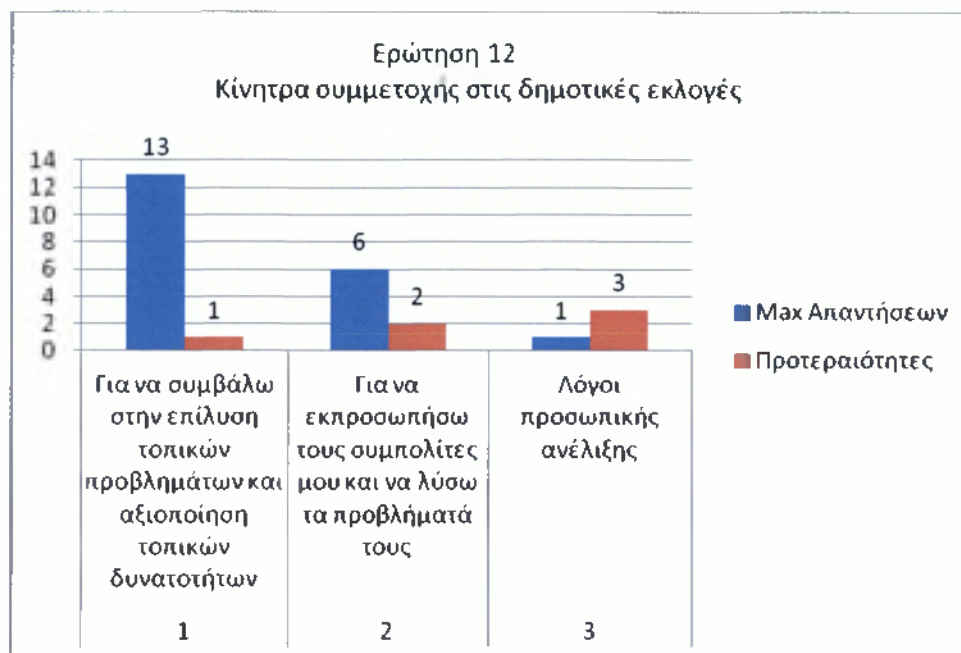
Οι ερωτώμενοι στο μέγιστο βαθμό τους ασχολούνται με πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους και γενικά υπάρχει συμμετοχή από όλους στους τοπικούς συλλόγους κατά σειρά ετών.

Όσον αφορά τα κίνητρα που ώθησαν τους ερωτώμενους να συμμετάσχουν στις δημοτικές εκλογές, το 65% αυτών απαντά πως κύριος λόγος ήταν η συμβολή στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και η αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων. Δεύτερο λόγο αποτελεί η εκπροσώπηση των συμπολιτών τους και τρίτος λόγος αποτελεί η προσωπική ανέλιξη με ποσοστό μόλις 5%(Ερώτηση 12).

Προτεραιότητες	Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές	Max Απαντήσεων	Ποσοστό %
1	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	13	65%
2	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	6	30%

3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	1	5%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.1.11 Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές - Ερώτηση 12 («Ίδια επεξεργασία»).

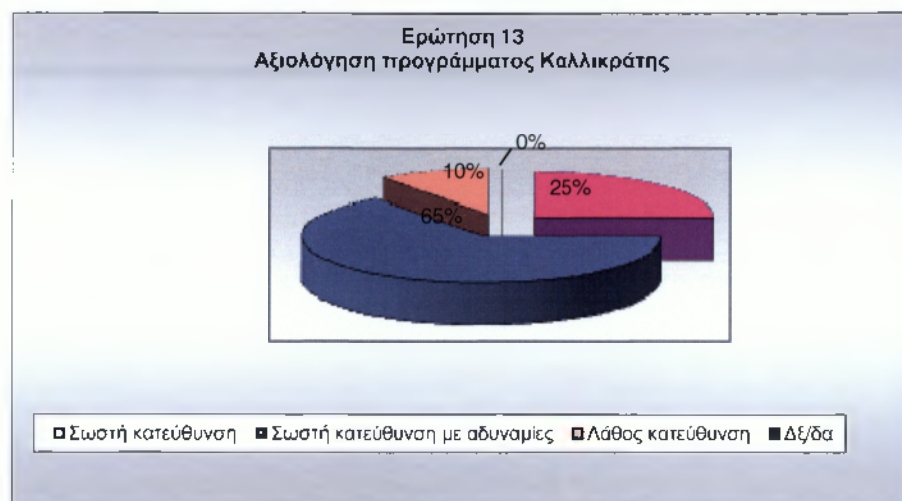
Γράφημα 3.2.1.11. Κίνητρα συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές-Ερώτηση 12 («Ίδια επεξεργασία»).

3.2.2 Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Ως προς την αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση, οι αιρετοί σε συντριπτικό ποσοστό 65% θεωρούν πως γενικά είναι στη σωστή κατεύθυνση με σημαντικές αδυναμίες. Η άποψη τους απεικονίζεται στον πίνακα 3.2.2.1 και στο γράφημα 3.2.2.1. Μόνο το 10% απάντησε πως το πρόγραμμα είναι σε λάθος κατεύθυνση(Ερώτηση 13).

Αξιολόγηση Προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους			
Κωδ.	Σχήματα	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Είναι στη σωστή κατεύθυνση	5	25%
2	Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες	13	65%
3	Είναι σε λάθος κατεύθυνση	2	10%
4	Δξ/δα	0	0%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.1 Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτης από τους αιρετούς-Ερώτηση 13 («Ίδια επεξεργασία»).

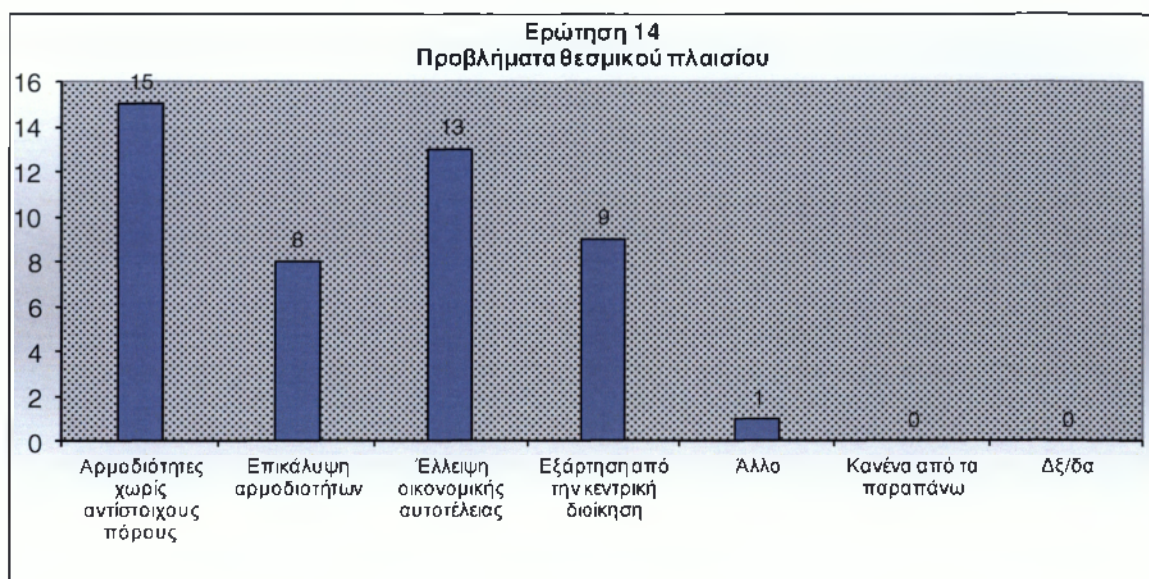

Γράφημα 3.2.2.1 Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτης από τους αιρετούς-Ερώτηση 13 («Ίδια επεξεργασία»).

Σχετικά με τα σημαντικότερα προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάρθμα αυτοδιοίκηση οι επιλογές των ερωτηθέντων καταγράφονται στον πίνακα 3.2.2.2. και στο γράφημα 3.2.2.2. (Ερώτηση 14).

Προβλήματα θεσμικού πλαισίου Α' βάρθμιας αυτοδιοίκησης			
Κωδ.	Προβλήματα	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Αρμοδιότητες χωρίς αντίστοιχους πόρους	15	32.6%
2	Επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας	8	17.3%
3	Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας	13	28.2%
4	Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση	9	19.5%
5	Άλλο	1	2.4%
6	Κανένα από τα παραπάνω	0	0%
7	Δξ/δα	0	0%
	Σύνολο	46	100%

Πίνακας 3.2.2.2 Σημαντικότερα προβλήματα θεσμικού πλαισίου-Ερώτηση 14 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.2 Σημαντικότερα προβλήματα θεσμικού πλαισίου-Ερώτηση 14 («Ίδια επεξεργασία»).

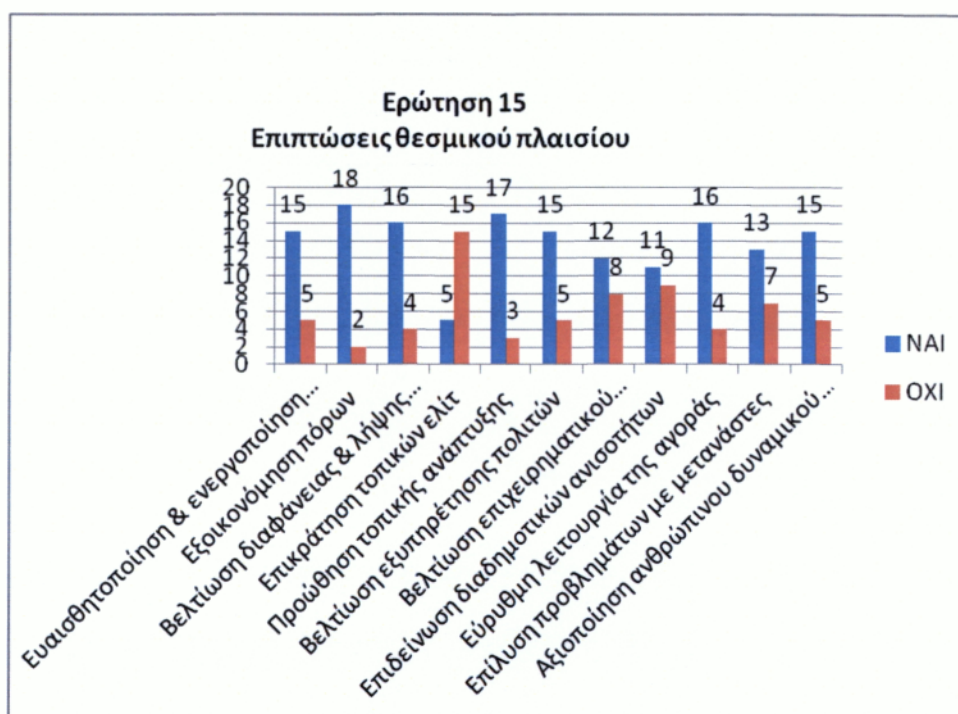
Το μεγαλύτερο πρόβλημα για την εφαρμογή του Καλλικράτη είναι ότι έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες χωρίς τους απαραίτητους πόρους, το δεύτερο κατά σειρά πρόβλημα είναι η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας, το τρίτο κατά σειρά σημαντικότερο πρόβλημα είναι η εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση και τέλος το τέταρτο κατά σειρά πρόβλημα που παρουσιάστηκε είναι η επικάλυψη αρμοδιοτήτων.

Η πλειοψηφία των ερωτώμενων απάντησε πως η Α' βάρθμια τοπική αυτοδιοίκηση με τον τρόπο που θεσμοθετήθηκε συμβάλλει στα ακόλουθα (Ερώτηση 15):

Κωδ.	Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου	Ναι	Όχι
1	Ευαισθητοποίηση & ενεργοποίηση πολιτών	15	5
2	Εξοικονόμηση πόρων	18	2
3	Βελτίωση διαφάνειας & λήψης αποφάσεων	16	4
4	Επικράτηση τοπικών ελίτ	5	15
5	Προώθηση τοπικής ανάπτυξης	17	3
6	Βελτίωση εξυπηρέτησης πολιτών	15	5
7	Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	12	8

8	Επιδείνωση διαδημοτικών ανισοτήτων	11	9
9	Εύρυθμη λειτουργία της αγοράς	16	4
10	Επίλυση προβλημάτων με μετανάστες	13	7
11	Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού Δήμου	15	5
	Σύνολο	153	67

Πίνακας 3.2.2.3 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου-Ερώτηση 15 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.3 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου-Ερώτηση 15 («Ίδια επεξεργασία»).

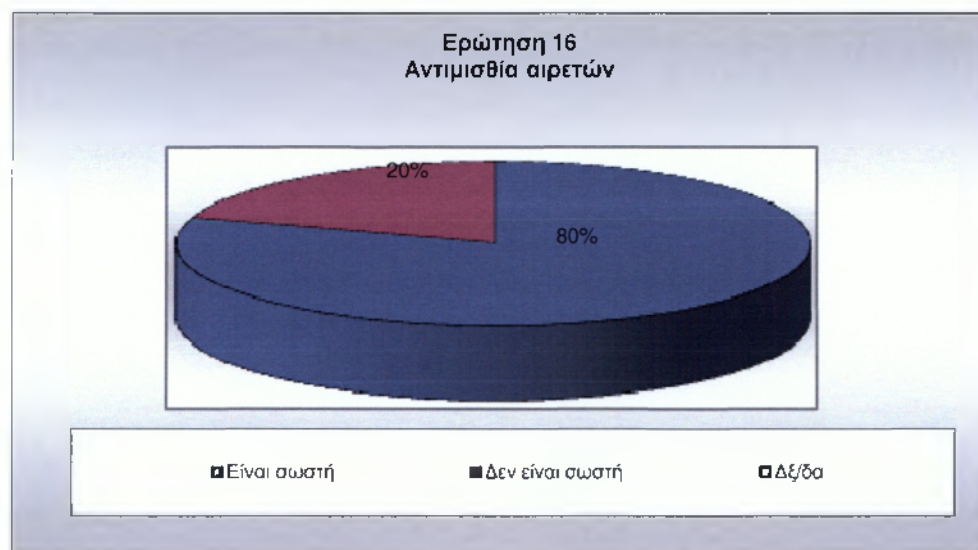
Από το διάγραμμα 3.2.2.3. συμπεραίνουμε ότι η Α'βάθμια αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε θα συμβάλει στην εξοικονόμηση πόρων, στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, στην βελτίωση διαφάνειας & λήψης αποφάσεων, στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς αλλά θα συμβάλει επίσης και στην ευαισθητοποίηση & ενεργοποίηση πολιτών, στην αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού Δήμου και στην βελτίωση της εξυπηρέτησης πολιτών.

Για το θέμα της αντιμισθίας (Δημάρχων, Αντιδημάρχων, Προέδρων δημοτικών συμβουλίων) η γνώμη των αιρετών του δείγματος μας είναι ξεκάθαρη και παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα 3.2.2.4 και στο αντίστοιχο γράφημα 3.2.2.4.(Ερώτηση 16)

Αντιμισθία αιρετών			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστο %
1	Είναι σωστή	16	80%
2	Δεν είναι σωστή	4	20%
3	Δξ/δα	0	0%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.4 Αντιμισθία αιρετών-Ερώτηση 16 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.4 Άποψη αιρετών για το θέμα της αντιμισθίας-Ερώτηση 16 («Ίδια επεξεργασία»).

Από το παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι το 80% των ερωτώμενων συμφωνεί με την αντιμισθία ενώ το 20% δεν συμφωνεί.

Ως προς το ασυμβίβαστο του δημάρχου, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτώμενων (95%) τάσσεται υπέρ του ασυμβίβαστου, μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας (Ερώτηση 17).

Ασυμβίβαστο του Δημάρχου			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	ΠΟΣΟΣΤΟ%
1	Ναι	19	95%
2	Όχι	1	5%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.5 Ασυμβίβαστο του Δημάρχου -Ερώτηση 17 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.5 Ασυμβίβαστο του Δημάρχου-Ερώτηση 17 («Ίδια επεξεργασία»)

Για το θέμα του ασυμβίβαστου του Δημάρχου το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών συμφωνεί. Θα μπορούσε όμως να είναι στην δικαιοδοσία του εκάστοτε Δημάρχου να αποφασίζει αν μπορεί να ασχοληθεί και με την επαγγελματική του ιδιότητα αν αυτή δεν του δημιουργούσε πρόβλημα στα καθήκοντα του.

Όσον αφορά τα αποτελεσματικότερα και καταλληλότερα μέτρα, σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης τα αποτελέσματα φαίνονται στον πίνακα 3.2.2.6 καθώς και στο γράφημα 3.2.2.6.(Ερώτηση 18).

Καταλληλότερα μέτρα για τη συμμετοχή των πολιτών στο νέο Πρόγραμμα			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	9	16%
2	Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	14	24.5%
3	Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	4	7%
4	Με δημοψηφίσματα	14	24.5%
5	Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	16	28%
	Σύνολο	57	100%

Πίνακας 3.2.2.6 Καταλληλότερα μέτρα για την συμμετοχή του πολίτη-Ερώτηση 18. («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.6 Καταλληλότερα μέτρα για την συμμετοχή του πολίτη-Ερώτηση 18. («Ίδια επεξεργασία»).

Τα πιο κατάλληλα μέτρα για την συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα είναι :

1^ο με την συμμετοχή των πολιτών στις συνεδριάσεις του συμβουλίου με δικαίωμα λόγου, όπου αυτό μπορεί να μην ήταν τόσο αποτελεσματικό αν οι πολίτες δεν ήταν σωστά ενημερωμένοι για τα θέματα και αν ο καθένας έλεγε αυθαίρετα την γνώμη του, τότε στο συμβούλιο ίσως να μην μπορούσαν να βγουν σωστές αποφάσεις.

2^{ον} με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών, αυτό βέβαια θα είχε αποτέλεσμα αν γινόταν για να ενημερωθούν από τους πολίτες για τα προβλήματα και τις ανάγκες τους και όχι για την δημιουργία πελατειακών σχέσεων καθώς και με δημοψηφίσματα, όπου φυσικά ισχύουν τα παραπάνω αλλά είναι πιο χρονοβόρο και πιο πολυέξοδο σε σχέση με το ηλεκτρονικό δημοψήφισμα.

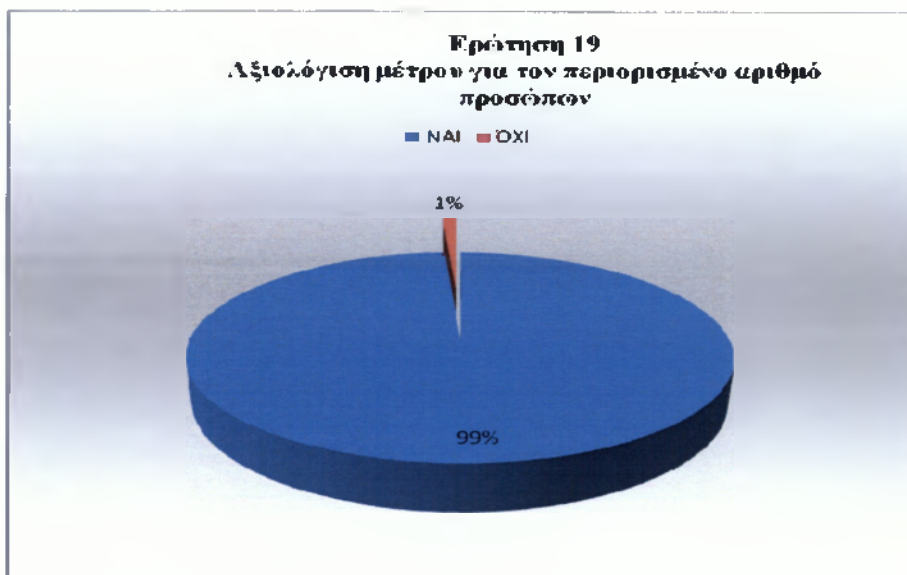
3^{ον} με ηλεκτρονική διαβούλευση, έτσι ώστε ο κάθε πολίτης εύκολα και γρήγορα να μπορεί να ενημερωθεί για ότι συμβαίνει στον Δήμο

4^{ον} με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα, που θα έχει αποτέλεσμα από την στιγμή που θα λάμβαναν υπόψη τους τα αποτελέσματα των δημοψηφισμάτων και οι πολίτες θα συμμετέχουν στις αποφάσεις για το κοινό καλό εύκολα και γρήγορα.

Οι ερωτώμενοι επίσης αξιολογούν ως σωστό μέτρο (σε ποσοστό 95%) τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους και παράλληλα συμφωνούν (σε ποσοστό 75%) με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν (Ερωτήσεις 19 και 20).

Αξιολόγηση μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό προσώπων			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	19	95%
2	Όχι	1	5%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.7 Αξιολόγηση μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό προσώπων -Ερώτηση 19 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.7 Αξιολόγηση μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό προσώπων -Ερώτηση 19 («Ίδια επεξεργασία»).

Το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που απαιτείται να συσταθούν από τους δήμους είναι σωστό αφού θα είναι μόνο αυτοί που χρειάζονται για την σωστή λειτουργία του και δεν θα είναι υπεράριθμοι.

Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	15	75%
2	Όχι	5	25%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.8 Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων-Ερώτηση 20 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.8 Συμφωνείτε με τις μορφές επιχειρήσεων -Ερώτηση 20 («Ίδια επεξεργασία»).

Οι μορφές των επιχειρήσεων που μπορούν να συσταθούν από τους Δήμους είναι ένα πολύ καλό μέτρο αφού αν οι επιχειρήσεις είναι κερδοφόρες θα μπορούν να αυξήσουν τα έσοδα του Δήμου και να υπάρχει μεγαλύτερη ανάπτυξη.

Το 60% αυτών θεωρεί πως πλέον θα βελτιωθούν οι σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμηθούν τα φαινόμενα κακοδιοίκησης, ενώ το 70% αξιολογεί ως σωστό το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου (Ερωτήσεις 21 και 22).

Συμπαραστάτης του Δημότη			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	12	60%
2	Όχι	8	40%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.9 Συμπαραστάτης του Δημότη-Ερώτηση 21 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.9 Συμπαραστάτης του Δημότη -Ερώτηση 21 («Ίδια επεξεργασία»).

Ο συμπαραστάτης του δημότη θα μπορούσε να βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και να καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης.

Σύστημα εποπτείας			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	14	70%
2	Όχι	6	30%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.10 Σύστημα εποπτείας -Ερώτηση 22 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.10 Σύστημα εποπτείας -Ερώτηση 22 («Ίδια επεξεργασία»).

Με το νέο σύστημα εποπτείας θα υπάρχει ουσιαστικός έλεγχος στους δήμους και διαφάνεια στις πράξεις και στις αποφάσεις για τα έργα και τα οικονομικά του κάθε δήμου.

Από τους 20 ερωτηθέντες οι 16 απάντησαν πως οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες, ενώ ως προς την εφαρμογή της συνένωσης των δήμων, το 75% των αιρετών την κρίνει σωστή (Ερωτήσεις 23 και 24).

Δημοτικές και Τοπικές κοινότητες			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	16	80%
2	Όχι	4	20%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.11 Δημοτικές και Τοπικές κοινότητες -Ερώτηση 23 («Ίδια επεξεργασία»).

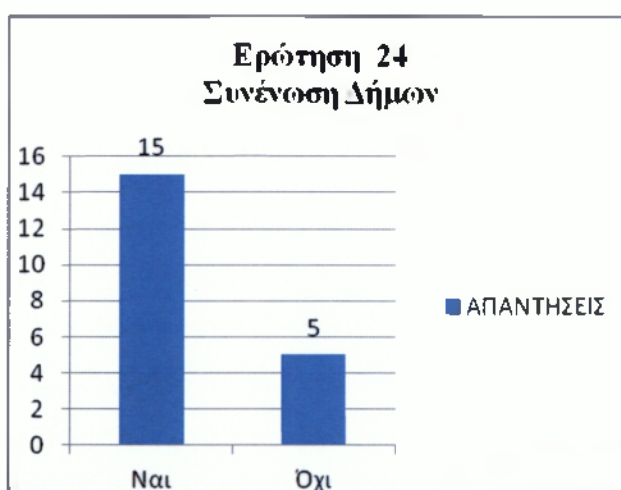

Γράφημα 3.2.2.11 Δημοτικές και Τοπικές κοινότητες -Ερώτηση 23 («Ίδια επεξεργασία»).

Οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες γιατί ξέρουν καλύτερα τις ανάγκες και τα προβλήματα της κάθε περιοχής αλλά σε συγκεκριμένο βαθμό.

Συνένωση Δήμων			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	15	75%
2	Όχι	5	25%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.2.12 Συνένωση Δήμων -Ερώτηση 24 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.12 Συνένωση Δήμων -Ερώτηση 24 («Ίδια επεξεργασία»).

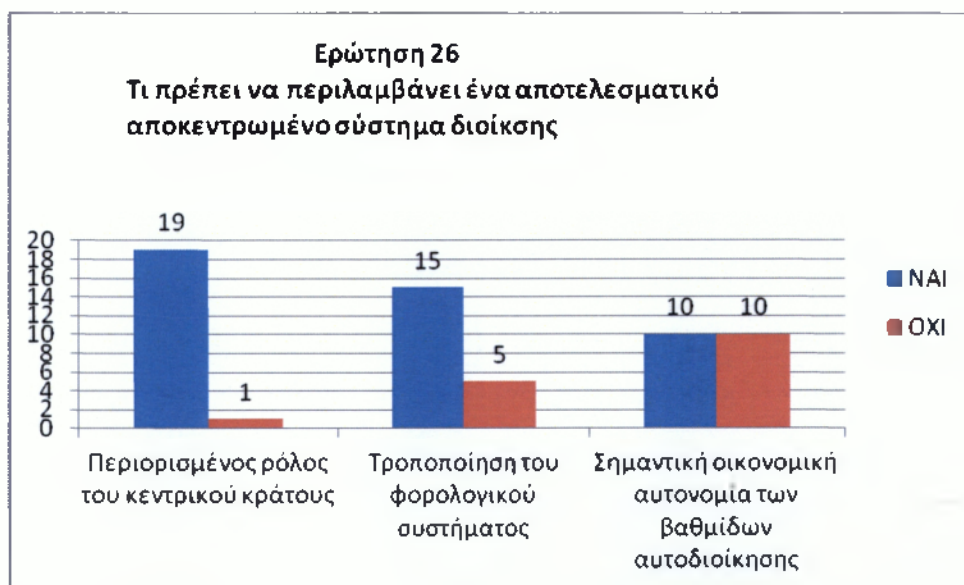
Η συνένωση που έγινε στο δήμο Καρπενησιού είναι σωστή αλλά έχουν συνενωθεί πολλοί δήμοι και υπάρχουν πια πολλές αρμοδιότητες και πολλές υποχρεώσεις.

Η άποψη των ερωτηθέντων είναι πως για ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης πρέπει συγκεκριμένα (Ερώτηση 26):

- 1) ο ρόλος του κεντρικού κράτους να είναι περιορισμένος
- 2) στο φορολογικό σύστημα να υπάρχει η δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και εισπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης
- 3) να υπάρχει οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης (δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από κρατικές επιχορηγήσεις).

Κωδ.	Ποιά από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης	ΝΑΙ	ΌΧΙ
1	Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους	19	1
2	Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος	15	5
3	Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης	10	10
	Σύνολο	20	20

Πίνακας 3.2.2.13 Τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης -Ερώτηση 26 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.2.13 Τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης -Ερώτηση 26 («Ίδια επεξεργασία»).

Σε ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα αυτοδιοίκησης θα έπρεπε ο ρόλος του κεντρικού κράτους να είναι περιορισμένος, να μην έχει τον κυρίαρχο ρόλο. Θα ήταν

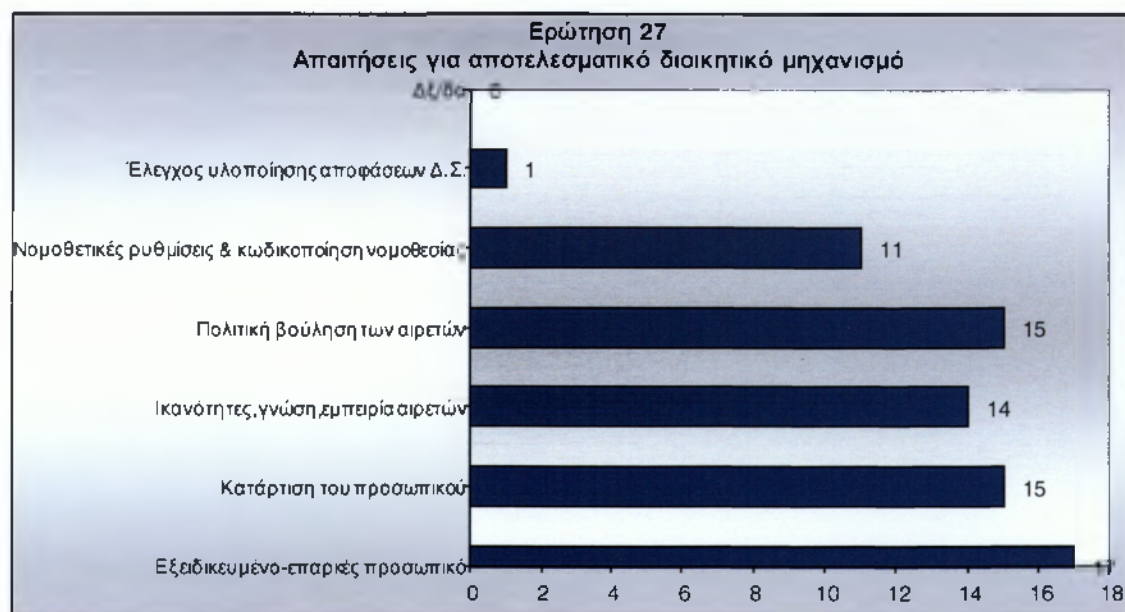
ωφέλιμη η αλλαγή του φορολογικού συστήματος έτσι ώστε να εισπράττονται φόροι και από τον δήμο, τέλος θα ήταν πολύ σημαντική η οικονομική αυτονομία του δήμου έτσι ώστε να έχουν δικά τους έσοδα και μην περιμένουν μόνο από τις επιχορηγήσεις του κράτους.

3.2.3 Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Σύμφωνα με τους αιρετούς του δείγματος μας για να καταστεί ο διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση ουσιαστικά αποτελεσματικός, απαιτείται εξειδικευμένο κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό, πολιτική βούληση των αιρετών και λιγότερο νομοθετικές ρυθμίσεις από το κράτος (πίνακας 3.2.3.1 και γράφημα 3.2.3.1).

Αποτελεσματικότητα διοικητικού μηχανισμού Α'βάθμιας αυτοδιοίκησης			
Κωδ.	Απαιτήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	17	23.2%
2	Κατάρτιση του προσωπικού	15	20.5%
3	Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	14	19.1%
4	Πολιτική βούληση των αιρετών	15	20.5%
5	Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	11	15%
6	Άλλο	1	1.7%
7	Δέ/δα	0	0%
	Σύνολο	73	100%

Πίνακας 3.2.3.1 Παράγοντες για έναν αποτελεσματικό διοικητικό μηχανισμό-Ερώτηση 27 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.1 Παράγοντες για έναν αποτελεσματικό διοικητικό μηχανισμό-Ερώτηση 27 («Ίδια επεξεργασία»)

Ένα σωστά εξειδικευμένο και καταρτισμένο προσωπικό είναι πολύ σημαντικό κομμάτι στο να είναι αποτελεσματικός ένας διοικητικός μηχανισμός, όπως επίσης σπουδαίο ρόλο σε αυτό παίζει η γνώση, η ικανότητα και η πολιτική βούληση των αιρετών.

Παράλληλα το 60% των ερωτηθέντων θεωρεί πως το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων καθηκόντων του και παράλληλα το 80% πιστεύει πως το Δ.Σ. διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για την επίτευξη των στόχων του νέου θεσμού (Ερωτήσεις 28 και 30) και παρουσιάζονται στους πίνακες 3.2.3.2 , 3.2.3.4. και στα γραφήματα 3.2.3.2, 3.2.3.4 αντίστοιχα.

Είναι έτοιμο το Δημοτικό Συμβούλιο			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Είναι έτοιμο	12	60%
2	Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	8	40%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.2 Είναι έτοιμο το Δημοτικό Συμβούλιο-Ερώτηση 28 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.2 Είναι έτοιμο το Δημοτικό Συμβούλιο-Ερώτηση 28 («Ίδια επεξεργασία»).

Οι περισσότεροι αιρετοί πιστεύουν ότι είναι έτοιμο το Δημοτικό Συμβούλιο όμως ένα μικρό ποσοστό πιστεύει ότι με τις αλλαγές που έχουν γίνει στο δήμο είναι λογικό ότι το δημοτικό συμβούλιο χρειάζεται περίοδο προσαρμογής για να μπορεί να ανταποκριθεί απόλυτα στις νέες αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί.

Οι απαντήσεις ως προς την απαιτούμενη διάρκεια της αρχικής περιόδου προσαρμογής διχάζουν το τελικό συμπέρασμα. Το 50% των ερωτηθέντων κρίνει το διάστημα αυτό να κυμαίνεται από 6 έως 12 μήνες, ενώ το υπόλοιπο 50% από 2 έως 4 έτη (Ερώτηση 29).

Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδο προσαρμογής μέχρι ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του Δήμου			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Έξι μήνες έως δώδεκα μήνες	10	50%
2	Δύο έως τέσσερα έτη	10	50%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.3 Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρι ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του Δήμου-Ερώτηση 29 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.3 Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρι ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του Δήμου-Ερώτηση 29 («Ίδια επεξεργασία»).

Θεωρείται ότι το Δημοτικό συμβούλιο στο Δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξη των στόχων του			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	16	80%
2	Όχι	4	20%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.4 - Θεωρείται ότι το Δημοτικό συμβούλιο στο Δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξη των στόχων του Ερώτηση 30 («Ίδια επεξεργασία»).

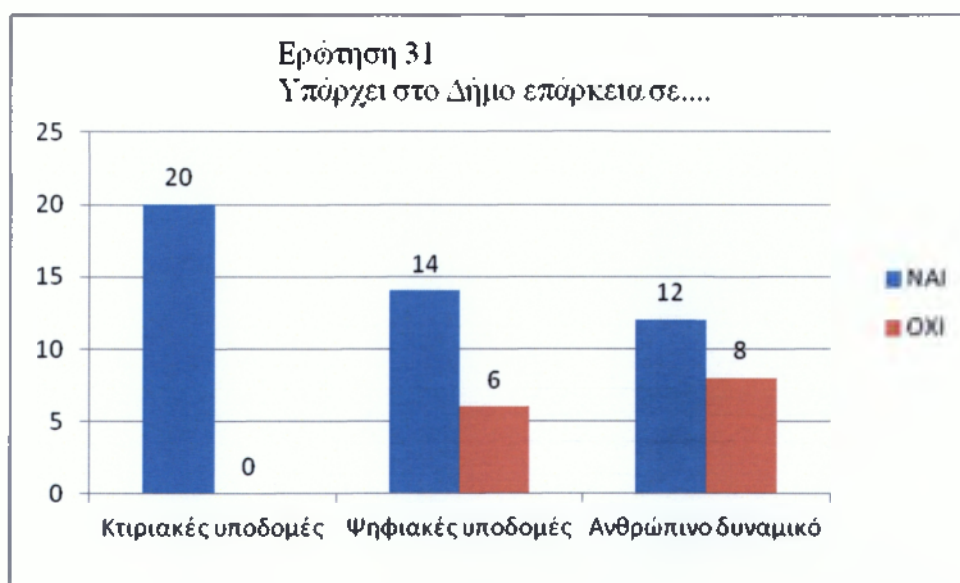
Γράφημα 3.2.3.4 - Θεωρείται ότι το Δημοτικό συμβούλιο στο Δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξη των στόχων του Ερώτηση 30 («Ίδια επεξεργασία»).

Το δημοτικό συμβούλιο δεν είναι ακόμα έτοιμο να φέρει εις πέρας τα νέα του καθήκοντα αλλά μετά την περίοδο προσαρμογής θα μπορεί να ανταποκριθεί απόλυτα στον νέο θεσμό σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτημένων.

Στο σύνολο τους (100%) κρίνουν πως οι κτιριακές υποδομές είναι σχετικά επαρκείς και κατάλληλες, ενώ για τις ψηφιακές υποδομές οι απαντήσεις διχάζονται (Ερώτηση 31).

Κωδ.	Υπάρχει στο Δήμο επάρκεια σε..	Ναι	Όχι	Σύνολο
1	Κτιριακές υποδομές	20	0	20
2	Ψηφιακές υποδομές	14	11	20
3	Ανθρώπινο δυναμικό	12	8	20

Πίνακας 3.2.3.5. Υπάρχει στο Δήμο σας επάρκεια σε... Ερώτηση 31 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.5. Υπάρχει στο Δήμο σας επάρκεια σε... Ερώτηση 31 («Ίδια επεξεργασία»).

Στο δήμο Καρπενησίου υπάρχει επάρκεια σε κτιριακές υποδομές, έχουν ανακαινιστεί και κτιστεί αρκετά κτίρια τα τελευταία χρόνια επίσης υπάρχει επάρκεια στις ψηφιακές υποδομές αφού τα τελευταία χρόνια υπήρξε τρομερή εξέλιξη σε αυτόν τον τομέα και τέλος το ανθρώπινο δυναμικό μετά την συνένωση των δήμων είναι υπεράριθμο.

Κωδ.	Απαιτείται η εκπαίδευση των στελεχών σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης	Απαντήσεις	Ποσοτό %
1	Ναι	12	60%
2	Όχι	8	40%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.6. Απαιτείται η εκπαίδευση των στελεχών σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης Ερώτηση 32 («Ίδια επεξεργασία»).

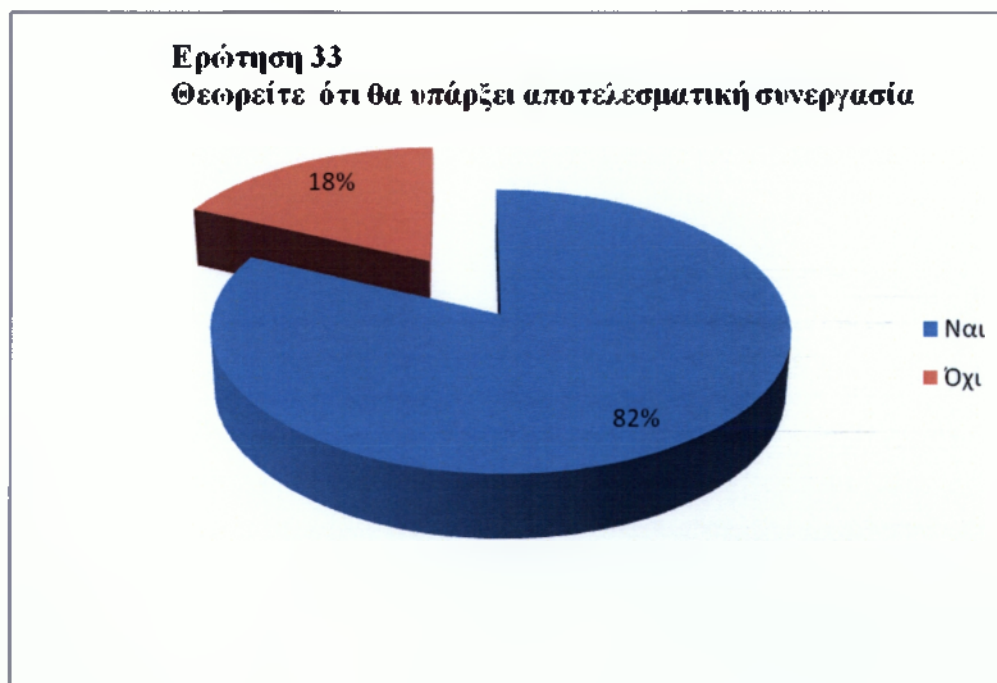
Γράφημα 3.2.3.6. Απαιτείται η εκπαίδευση των στελεχών σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης Ερώτηση 32 («Ίδια επεξεργασία»).

Η εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης είναι απαραίτητη αφού θα φανεί πολύ χρήσιμη στην θητεία τους, για την σωστή αντιμετώπιση των προβλημάτων, για την σωστή λήψη αποφάσεων, για να φέρουν εις πέρας τα καθήκοντα τους και για την επίτευξη των στόχων τους.

Όσον αφορά τη συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο του δήμου κρίνουν (το 82% του συνόλου) πως αυτή θα είναι τελικά αποτελεσματική (Ερώτηση 33).

Κωδ.	Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων με το Δ.Σ. στο Δήμο σας	Απαντήσεις	Ποσοστό %
1	Ναι	16.4	82%
2	Όχι	3.6	18%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.7. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων με το Δ.Σ. στο Δήμο σας Ερώτηση 33 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.7. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων με το Δ.Σ. στο Δήμο σας Ερώτηση 33 («Ίδια επεξεργασία»).

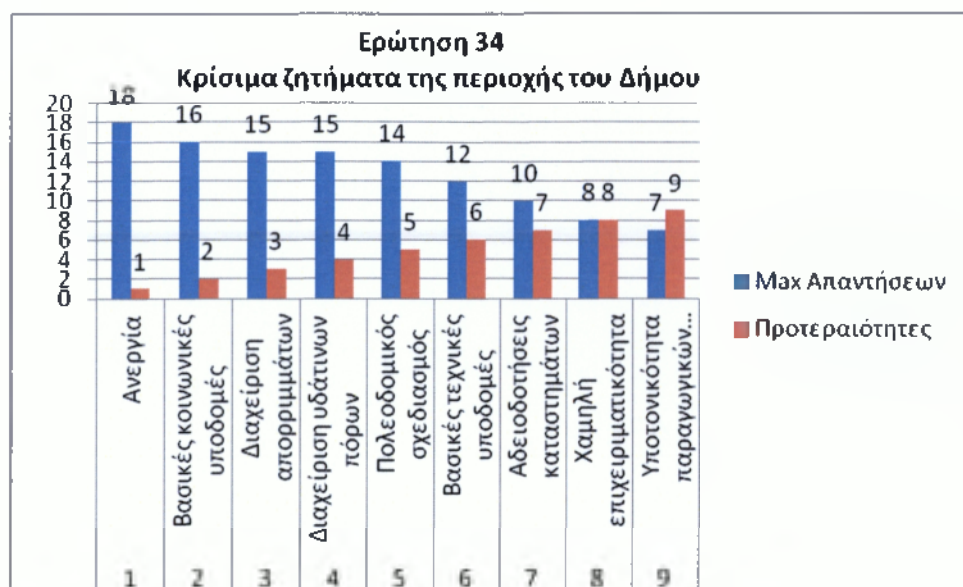

Θεωρούμε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο, γιατί η αποτελεσματική συνεργασία θα φέρει τα σωστά αποτελέσματα για την επίλυση των προβλημάτων και την ανάπτυξη του τόπου.

Τα προς επίλυση κρίσιμα ζητήματα της περιοχής ιεραρχούνται από τους αιρετούς του δείγματος μας ως εξής (Ερώτηση 34).

Προτεραιότητες	Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου	Μαχ Απαντήσεων	Ποσοστό %
1	Ανεργία	18	15.6%
2	Βασικές κοινωνικές υποδομές	16	14%
3	Διαχείριση απορριμμάτων	15	13%
4	Διαχείριση υδάτινων πόρων	15	13%
5	Πολεοδομικός σχεδιασμός	14	12.1%
6	Βασικές τεχνικές υποδομές	12	10.4%
7	Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	10	9%
8	Χαμηλή επιχειρηματικότητα	8	6.9%
9	Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	7	6%
	Σύνολο	115	100%

Πίνακας 3.2.3.8. Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου Ερώτηση 34 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.8. Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου Ερώτηση 34 («Ίδια επεξεργασία»).

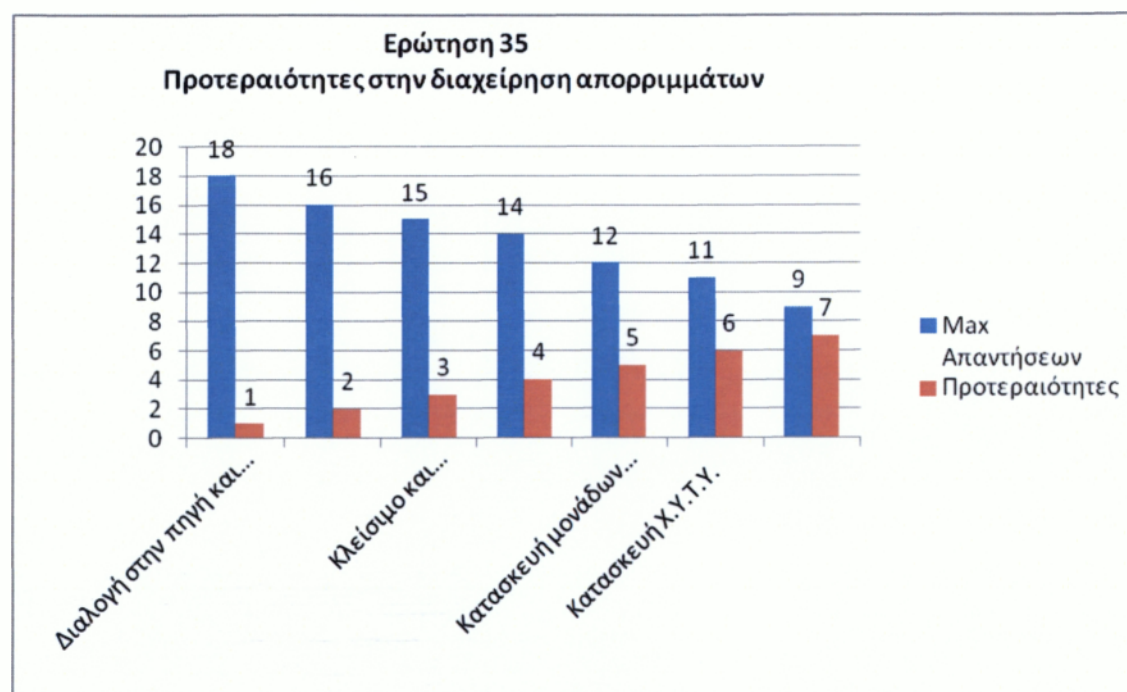
Στο διάγραμμα 3.2.3.8. βλέπουμε ότι στο σύνολο των περισσότερων απαντήσεων οι ερωτώμενοι 1^η προτεραιότητα βάζουν την ανεργία σαν 2^η προτεραιότητα βάζουν τις βασικές κοινωνικές υποδομές, ως 3^η προτεραιότητα βάζουν τη διαχείριση απορριμμάτων 4^η προτεραιότητα είναι η διαχείριση υδάτινων πόρων, 5^η προτεραιότητα βάζουν τον πολεοδομικό σχεδιασμό 6^η προτεραιότητα βάζουν τις βασικές τεχνικές υποδομές ως 7^η προτεραιότητα βάζουν τις αδειοδοτήσεις καταστημάτων ως 8^η προτεραιότητα βάζουν την χαμηλή επιχειρηματικότητα και ως 9^η προτεραιότητα, την υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων.

Ειδικότερα στο θέμα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι προτεραιότητες που σύμφωνα με τους αιρετούς θα πρέπει να τεθούν από το δημοτικό συμβούλιο είναι ιεραρχικά (Ερώτηση 35):

Προτεραιότητες	Προτεραιότητα στην διαχείριση απορριμμάτων	Max Απαντήσεων	Ποσοστό %
1	Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	18	19%
2	Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	16	16.8%
3	Κλείσιμο και αποκατάσταση Χ.Α.Δ.Α.	15	15.7%
4	Εξεύρεση χώρων για την δημιουργία μονάδων	14	14.8%

	επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων		
5	Κατασκευή μονάδων καύσης απορριμμάτων	12	12.6%
6	Κατασκευή Χ.Υ.Τ.Υ.	11	11.6%
7	Κατασκευή μονάδων λιπασματοποίησης	9	9.5%
	Σύνολο	95	100%

Πίνακας 3.2.3.9. Προτεραιότητα στην διαχείριση απορριμμάτων-Ερώτηση 35 («Ίδια επεξεργασία»).

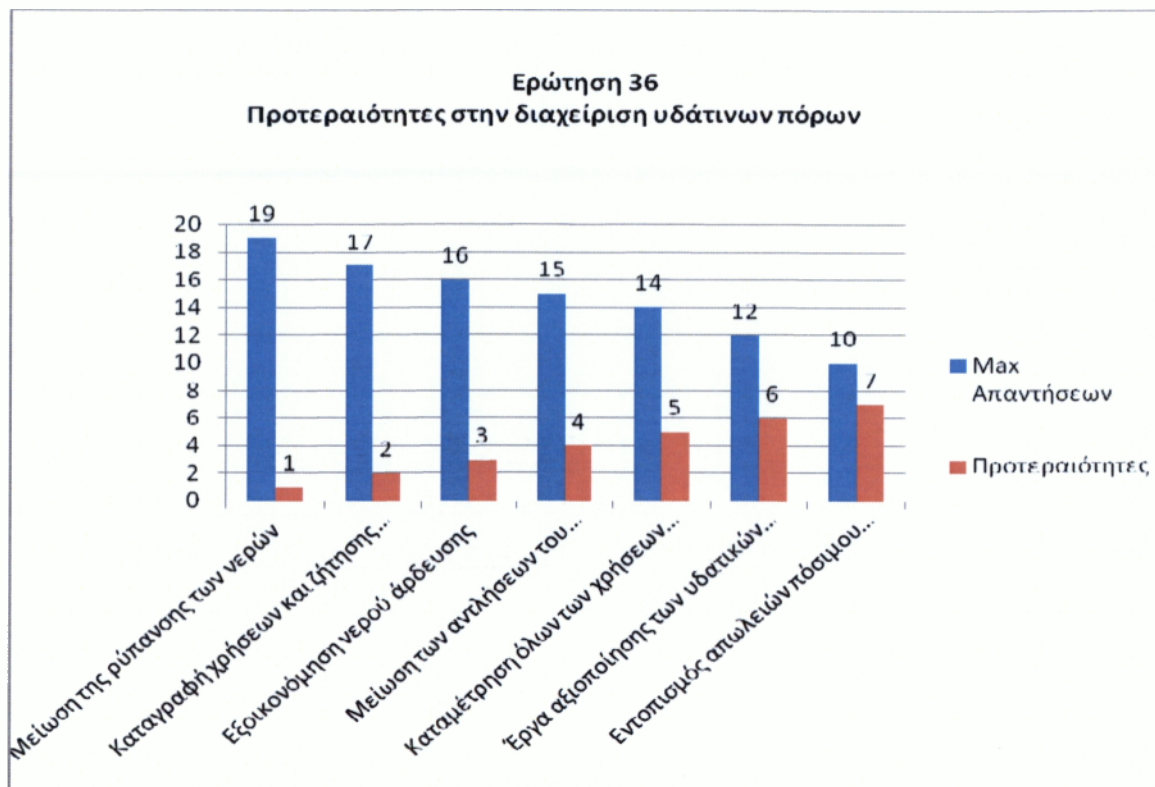
Γράφημα 3.2.3.9. Προτεραιότητα στην διαχείριση απορριμμάτων-Ερώτηση 35 («Ίδια επεξεργασία»).

Από το διάγραμμα 3.2.3.9. παρατηρούμε πως για την καλύτερη διαχείριση των απορριμμάτων χρειάζεται στην περιοχή είναι 1^ο διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, 2^ο η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων, 3^ο κλείσιμο και αποκατάσταση Χ.Λ.Δ.Α, 4^ο εξεύρεση χώρων για την δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων, 5^ο κατασκευή μονάδων καύσης απορριμμάτων, 6^ο κατασκευή Χ.Υ.Τ.Υ, 7^ο κατασκευή μονάδων λιπασματοποίησης.

Αντίστοιχα στο θέμα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι προτεραιότητες που θα πρέπει να τεθούν από το δημοτικό συμβούλιο είναι ιεραρχικά (Ερώτηση 36).

Προτεραιότητες	Προτεραιότητα στην διαχείριση υδάτινων πόρων	Max Απαντήσεων	Ποσοστό %
1	Μείωση της ρύπανσης των νερών	19	18.8%
2	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	17	16.6%
3	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	16	15.6%
4	Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	15	14.7%
5	Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	14	13.5%
6	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	12	11%
7	Εντοπισμός απωλειών πόσιμου νερού	10	9.8%
	Σύνολο	103	100%

Πίνακας 3.2.3.10. Προτεραιότητα στην διαχείριση υδάτινων πόρων-Ερώτηση 36 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.10. Προτεραιότητα στην διαχείριση υδάτινων πόρων-Ερώτηση 36 («Ίδια επεξεργασία»).

Από το διάγραμμα 3.2.3.10 παρατηρούμε ότι οι κύριες προτεραιότητες για την διαχείριση των υδάτινων πόρων είναι 1^η μείωση της ρύπανσης των νερών, 2^η καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού, 3^η εξοικονόμηση νερού άρδευσης, 4^η μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού, 5^η καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού, 6^η έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων, 7^η εντοπισμός απωλειών πόσιμου νερού.

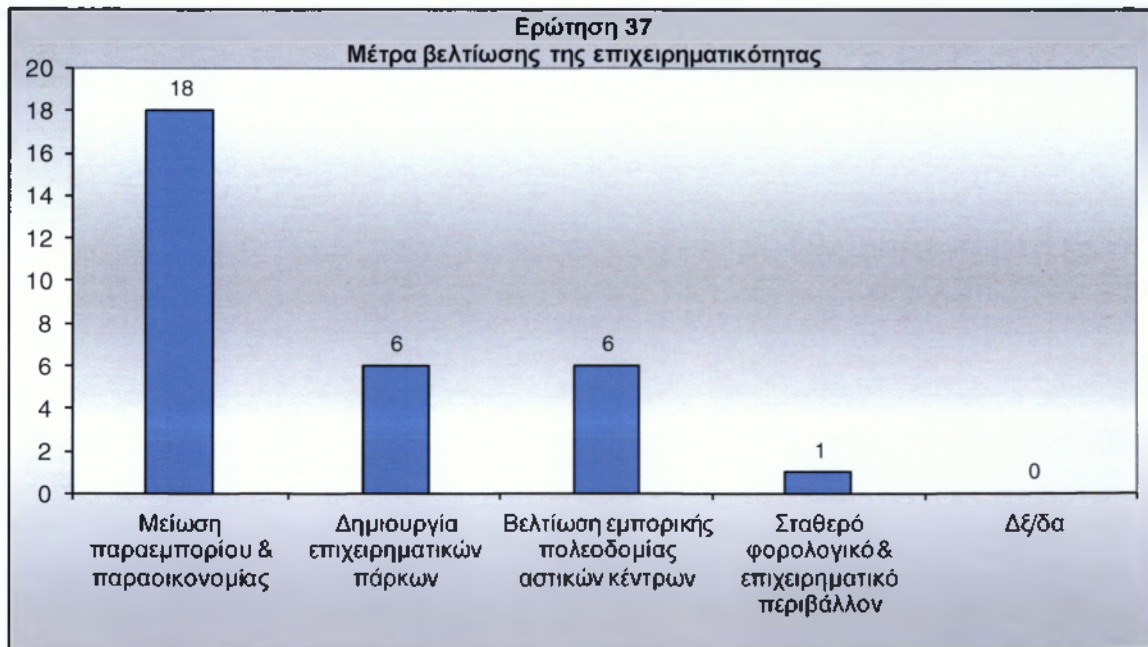
Σχετικά με τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της γενικότερης επιχειρηματικότητας του δήμου, οι ερωτηθέντες κατέταξαν τα μέτρα με σημαντικά πρώτο τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας.(Ερώτηση 37)

Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τόνωση ιδιωτικού τομέα του δήμου			
Κωδ.	Μέτρα	Ερωτώμενοι	Ποσοστό%
1	Μείωση παραεμπορίου και παραοικονομίας	18	58%
2	Δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	6	19.3%

3	Βελτίωση εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα	6	19.3%
4	Άλλο	1	3.4%
5	Δξ/δα	0	0%
	Σύνολο	31	100%

Πίνακας 3.2.3.11 Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος-Ερώτηση 37. («Ίδια επεξεργασία»).

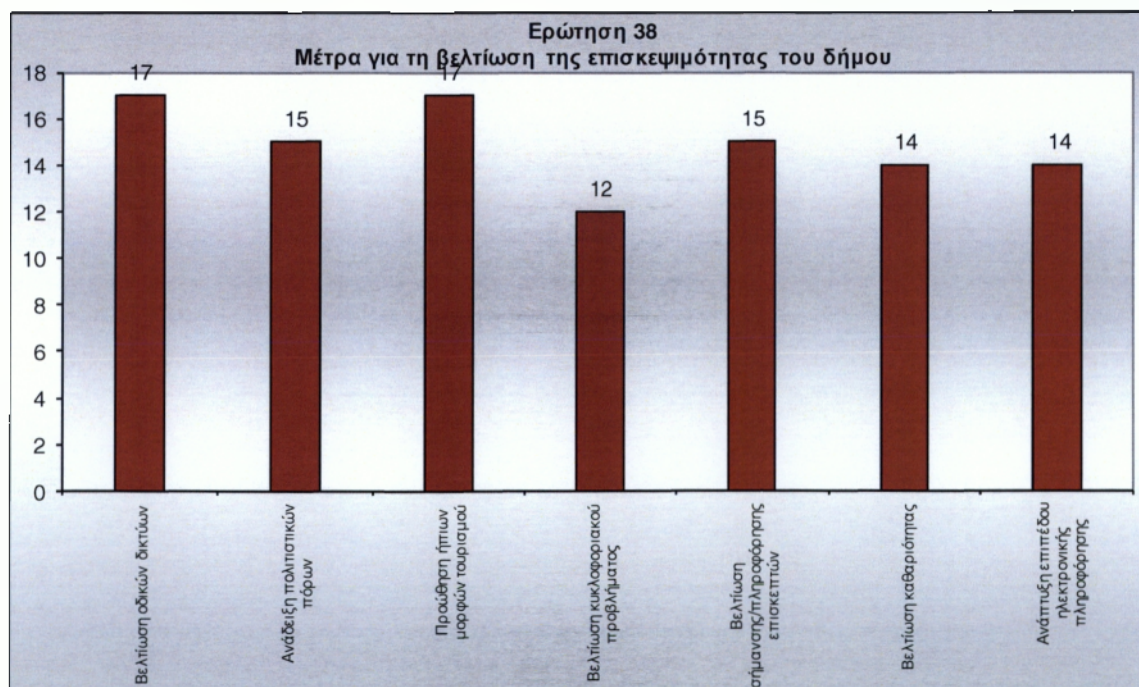
Γράφημα 3.2.3.11 Μέτρα βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος-Ερώτηση 37. («Ίδια επεξεργασία»).

Ένα πολύ σημαντικό κομμάτι για την ανάπτυξη και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος του δήμου είναι η προσπάθεια για την μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας, πρέπει να τηρείται κατά γράμμα η εμπορική νομοθεσία. Η δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων είναι επίσης σπουδαίο μέτρο για την αλλαγή της μέχρι τώρα επιχειρηματικότητας και τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα έτσι ώστε να υπάρχουν σαφείς κανόνες για τις εμπορικές δραστηριότητες.

Δε θα μπορούσε να μην αποτελέσει ζήτημα του ερωτηματολογίου, η πορεία της επισκεψιμότητας και η γενικότερη εξέλιξη του τουρισμού της περιοχής. Η κατάσταση/ εικόνα του οδικού δικτύου, η προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού και πολιτιστικών πόρων, καθώς και η πληροφοριακή σήμανση κατατάσσονται στα βασικά μέτρα που θα δώσουν μεγάλη ώθηση στην επισκεψιμότητα του τόπου(Ερώτηση 38)

Βελτίωση επισκεψιμότητας του δήμου			
Κωδ.	Μέτρα	Ερωτώμενοι	Ποσοτό %
1	Τη ολοκλήρωση/ βελτίωση των οδικών δικτύων	17	16.3%
2	Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	15	14.4%
3	Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	17	16.3%
4	Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος	12	11.8%
5	Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	15	14.4%
6	Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας	14	13.4%
7	Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών & της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά	14	13.4%
	Σύνολο	104	100%

Πίνακας 3.2.3.12 Μέτρα προς βελτίωση της επισκεψιμότητας του δήμου-Ερώτηση 38. («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.12 Μέτρα προς βελτίωση της επισκεψιμότητας του δήμου-Ερώτηση 38. («Ίδια επεξεργασία»).

Το οδικό δίκτυο του δήμου θέλει παρεμβάσεις για την βελτίωση του όπως και το κυκλοφοριακό και οι σημάσεις των δρόμων. Η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού ,η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και η καθαριότητα του δήμου, είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι για την περιοχή, τέλος το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης είναι και αυτός ένας τομέας που προσελκύει κόσμο. Όσον αφορά την επισκεψιμότητα όλα τα παραπάνω είναι πολύ σημαντικά

Το 85% των αιρετών κρίνει πως η συνεργασία του δήμου με την περιφέρεια είναι πολύ σημαντική για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης (Ερώτηση 39).

Κωδ.	Πόσο σημαντική είναι η συνεργασία του Δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης	Απαντήσεις	Ποσοστό %
1	Πολύ σημαντική	17	85%
2	Αρκετά σημαντική	2	10%
3	Σχετικά σημαντική	1	5%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.13 Πόσο σημαντική είναι η συνεργασία του Δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης. -Ερώτηση 39. («Ίδια επεξεργασία»).

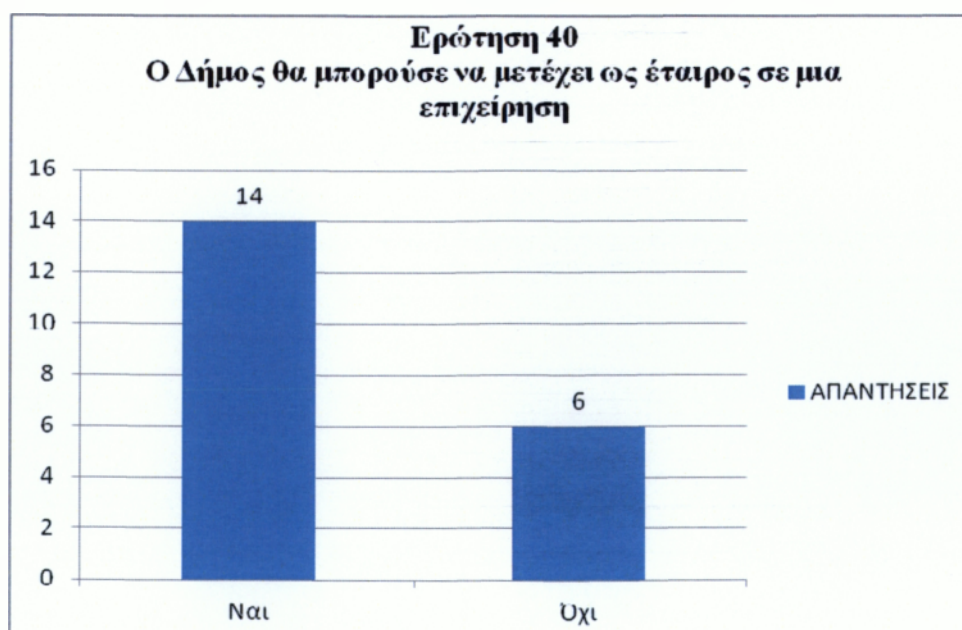
Γράφημα 3.2.3.13 Πόσο σημαντική είναι η συνεργασία του Δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης. -Ερώτηση 39. («Ίδια επεξεργασία»).

Η συνεργασία του δήμου με την περιφέρεια είναι πολύ σημαντική για την ολοκλήρωση των στόχων και την ανάπτυξη της περιοχής.

Παράλληλα το 70% θεωρεί πως ο δήμος θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος, σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας με σκοπό την ενίσχυση της και ταυτόχρονα να προμηθεύεται υπηρεσίες από αυτές (Ερωτήσεις 40 και 42).

Θεωρείτε ότι ο Δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας για να την ενισχύσει			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	14	70%
2	Όχι	6	30%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.14 Ο Δήμος θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση - Ερώτηση 40. («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.14 Ο Δήμος θα μπορούσε να μετέχει ως έταίρος σε μια επιχείρηση - Ερώτηση 40. («Ίδια επεξεργασία»).

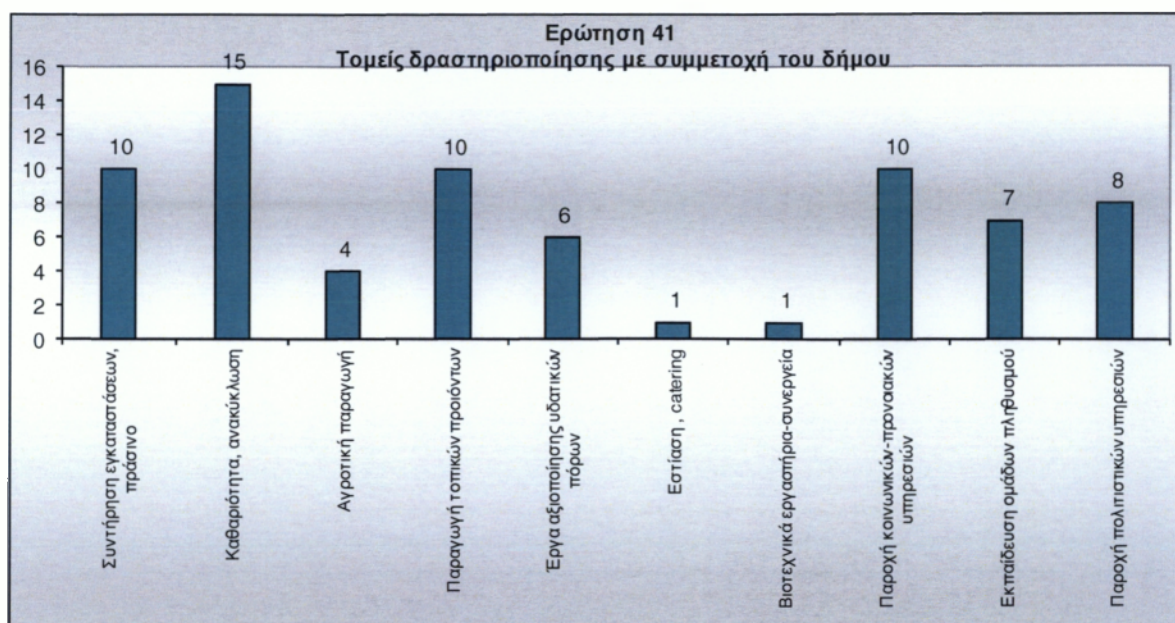
Ο δήμος θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση και αυτό θα ήταν πολύ καλό για την ανάπτυξη της οικονομίας της περιοχής. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις αναπτύσσονται σε τομείς κυρίως χαμηλής ανταγωνιστικότητας και κοινωνικού συγκριτικού πλεονεκτήματος.

Οι τομείς δραστηριοποίησης κατοπτρίζονται στον πίνακα 4.2.3.15 και στο αντίστοιχο γράφημα 3.2.3.15.

Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικών επιχειρήσεων			
Κωδ.	Τομείς	Ερωτώμενοι	Ποσοστό%
1	Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	10	13.8%
2	Καθαριότητα, ανακύκλωση	15	20.8%
3	Βιοκαλλιέργειες. Αγροτική παραγωγή	4	5.5%
4	Παραγωγή τοπικών προϊόντων	10	13.8%
5	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	6	8.3%
6	Εστίαση, catering	1	1.3%
7	Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	1	1.3%
8	Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών	10	13.8%
9	Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	7	9.7%
10	Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	8	11.7%
	Σύνολο	72	100%

Πίνακας 3.2.3.15. Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης & δήμου-Ερώτηση 41. («Ίδια επεξεργασία»)

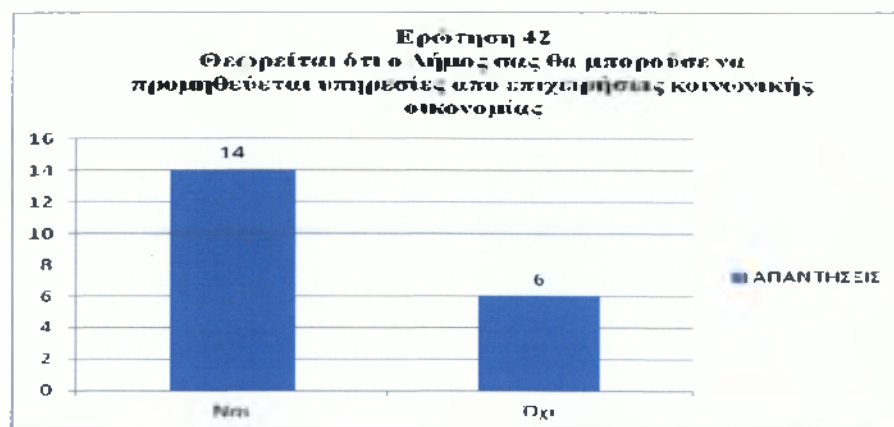

Γράφημα 3.2.3.15 Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης & δήμου-Ερώτηση 41. («Ίδια επεξεργασία»).

Ο δήμος θα μπορούσε να συμμετέχει σε διάφορες κοινωνικές επιχειρήσεις προς όφελος του σε όλους τους τομείς, καθαριότητα, συντήρηση εγκαταστάσεων πρασίνου, παραγωγή τοπικών προϊόντων, παροχή κοινωνικών προνοιακών υπηρεσιών καθώς και παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών.

Θεωρείται ότι ο Δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Ναι	14	70%
2	Όχι	6	30%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.16 Θεωρείται ότι ο Δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας -Ερώτηση 42. («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.16 Θεωρείται ότι ο Δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας -Ερώτηση 42. («Ίδια επεξεργασία»).

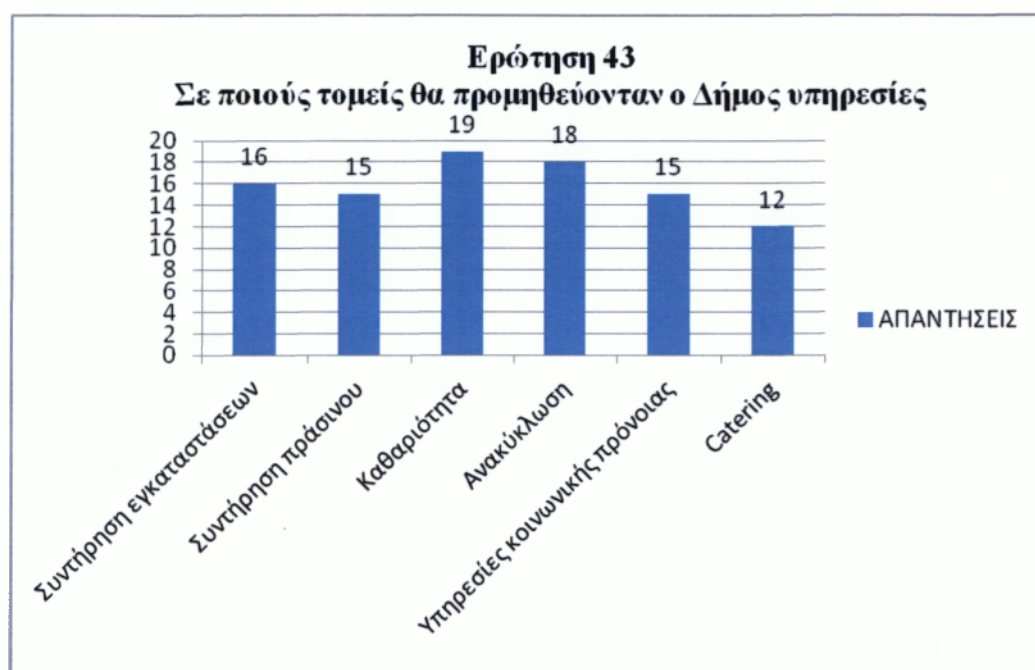
Η κοινωνική οικονομία, αναπτύσσεται στο πλαίσιο της τοπικής ταυτότητας των κοινωνιών και συνδέεται με τα βαθύτερα ενδιαφέροντα και τις βαθύτερες ανάγκες τους. Ο δήμος θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας.

Σε συνέχεια της ερώτησης αυτής που τέθηκε στους αιρετούς του δείγματος μας, η ακόλουθη ήταν σε ποιους κατά τη γνώμη τους τομείς θα μπορούσε ο δήμος να προμηθεύεται υπηρεσίες. Η καθαριότητα και η ανακύκλωση συγκέντρωσαν τα μεγαλύτερα ποσοστά επιλογής και ακολούθησαν η συντήρηση εγκαταστάσεων, η συντήρηση πρασίνου και οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας (Ερώτηση 43).

Σε ποιους τομείς θα προμηθεύοταν ο Δήμος υπηρεσίες			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Συντήρηση εγκαταστάσεων	16	17%
2	Συντήρηση πρασίνου	15	15.7%
3	Καθαριότητα	19	20%
4	Ανακύκλωση	18	19%
5	Υπηρεσίες	15	15.7%

	κοινωνικής πρόνοιας		
6	Catering	12	12.6%
	Σύνολο	95	100%

Πίνακας 3.2.3.17 Σε ποιους τομείς θα προμηθεύονταν ο Δήμος υπηρεσίες -Ερώτηση 43. («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.17 Σε ποιους τομείς θα προμηθεύονταν ο Δήμος υπηρεσίες -Ερώτηση 43. («Ίδια επεξεργασία»).

Ο δήμος θα μπορούσε να προμηθεύονταν υπηρεσίες από τους εξής τομείς καθαριότητα , ανακύκλωση , συντήρηση εγκαταστάσεων, συντήρηση πράσινου, υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και Catering.

Ομόφωνα οι ερωτηθέντες συμφώνησαν πως η αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους είναι πολύ χρήσιμη. Θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε υπηρεσίες κοινωνική πρόνοιας, καθαριότητας και ανακύκλωσης (Ερωτήσεις 44 και 45).

Θεωρείται την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους Δήμους			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Πολύ χρήσιμη	20	100%
2	Σχετικά χρήσιμη	0	0%
3	Καθόλου Χρήσιμη	0	0%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.3.18 Θεωρείται την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους Δήμους - Ερώτηση 44. («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.18 Θεωρείται την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους Δήμους -Ερώτηση 44. («Ίδια επεξεργασία»).

Η αξιοποίηση των εθελοντικών υπηρεσιών για το δήμο είναι πολύ σημαντική, η χρησιμότητα τους σε όλες τις υπηρεσίες των διευκολύνουν οικονομικά και βελτιώνουν την λειτουργία του.

Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντών			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό %
1	Πράσινο - Καθαριότητα	12	32.4%
2	Ανακύκλωση	10	27.6%
3	Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	15	40%
	Σύνολο	37	100%

Πίνακας 3.2.3.19 Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντών -Ερώτηση 45 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.3.19 Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντών -Ερώτηση 45 («Ίδια επεξεργασία»).

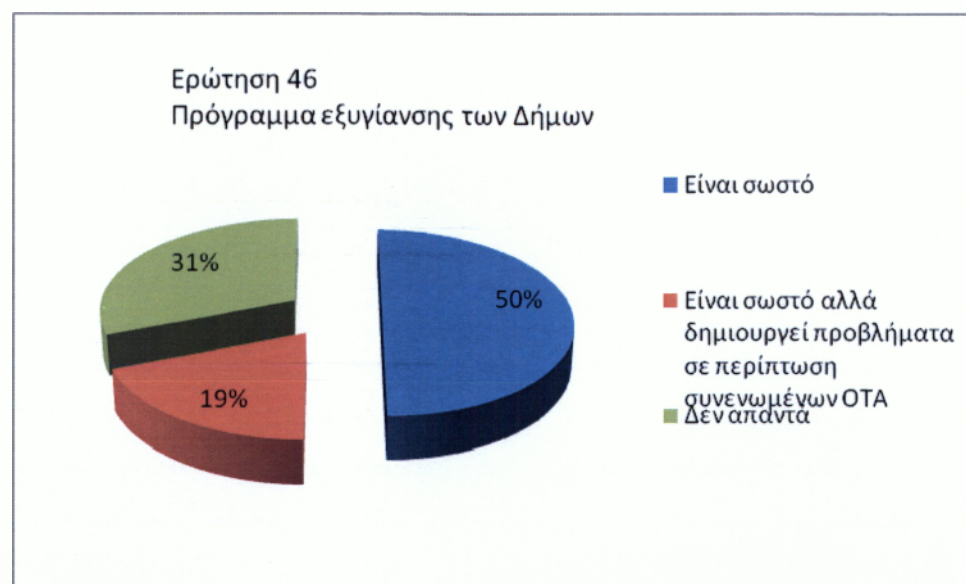
Οι τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν οι εθελοντικές υπηρεσίες είναι στις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας στην καθαριότητα-πράσινο και στην ανακύκλωση. Κυρίως στις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας η υπηρεσίες τους θα ήταν πολύ βοηθητικές.

3.2.4 Οικονομική πολιτική- Προγραμματισμός-Πόροι

Το 50% των ερωτηθέντων κρίνει πως το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων είναι σωστό, το 19% το κρίνει εν μέρει σωστό και το 31% δεν απαντά στο ερώτημα (Ερώτηση 46).

Πως κρίνεται τι ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτήσεις	Ποσοστό%
1	Είναι σωστό	10	50%
2	Είναι σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ	3.8	19%
3	Δεν απαντά	6.2	31%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.4.1. Πως κρίνεται τι ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων -Ερώτηση 46 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.4.1. Πως κρίνεται τι ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων -Ερώτηση 46 («Ίδια επεξεργασία»).

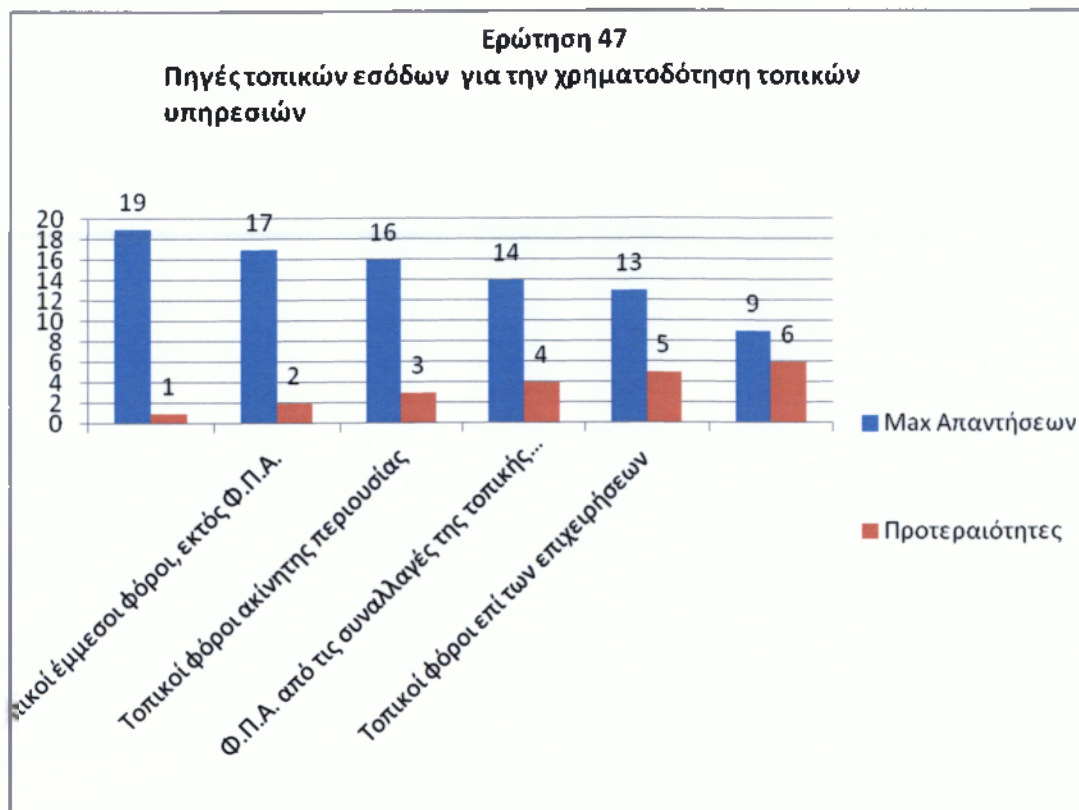

Το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης είναι σωστό γιατί στόχος του προγράμματος είναι η αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερχρεωμένων ΟΤΑ και η διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητάς τους.

Ως προς τις πηγές τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων οι αιρετοί τις ιεραρχούν ως εξής (Ερώτηση 47):

Προτεραιότητες	Πηγές τοπικών εσόδων για την χρηματοδότηση τοπικών υπηρεσιών	Max Απαντήσεων	Ποσοστό %
1	Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	19	21.5%
2	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός Φ.Π.Α.	17	19.3%
3	Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	16	18.2%
4	Φ.Π.Α. από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	14	15.9%
5	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	13	14.7%
6	Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	9	10.4%
	Σύνολο	88	100%

Πίνακας 3.2.4.2. Πηγές τοπικών εσόδων για την χρηματοδότηση τοπικών υπηρεσιών - Ερώτηση 47 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.4.2. Πηγές τοπικών εσόδων για την χρηματοδότηση τοπικών υπηρεσιών - Ερώτηση 47 («Ίδια επεξεργασία»).

Ως προς τις πηγές τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων οι ερωτώμενοι στο σύνολο τους έχουν απαντήσει σε μεγαλύτερο βαθμό στις εξής επιλογές:

- 1^{ov} Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών
- 2^{ov} Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός Φ.Π.Α.
- 3^{ov} Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας
- 4^{ov} Φ.Π.Α. από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας

Οι ερωτηθέντες αιρετοί τάσσονται υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή έργων και τη γενικότερη παροχή υπηρεσιών, που εμπλίζουν στις αρμοδιότητες του δήμου σε ποσοστό 85% (Ερώτηση 48).

Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή έργων και την παροχή υπηρεσιών			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό%
1	Ναι	17	85%
2	Όχι	3	15%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.4.3. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή έργων και την παροχή υπηρεσιών -Ερώτηση 48 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.4.3. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή έργων και την παροχή υπηρεσιών -Ερώτηση 48 («Ίδια επεξεργασία»).

Οι περισσότεροι από τους ερωτώμενους είναι υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή έργων και την παροχή υπηρεσιών για την βελτίωση της περιοχής.

Από αυτούς το 61% θεωρεί πως αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες και το 39% μέσω ΣΔΙΤ προς κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής (Ερώτηση 49).

Αναφέρετε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε			
Κωδ.	Απαντήσεις	Ερωτώμενοι	Ποσοστό%
1	Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	8	40%
2	Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	12	60%
	Σύνολο	20	100%

Πίνακας 3.2.4.4. Αναφέρετε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε -Ερώτηση 49 («Ίδια επεξεργασία»).

Γράφημα 3.2.4.4. Αναφέρετε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε -Ερώτηση 49 («Ίδια επεξεργασία»).

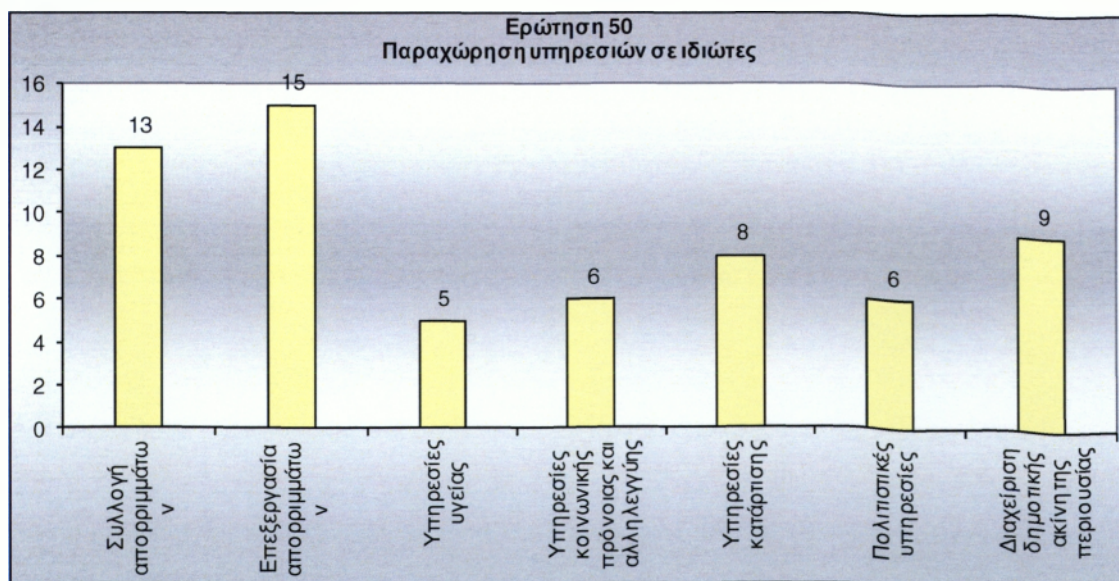
Το νομοθετικό αυτό πλαίσιο επιχειρεί να ενθαρρύνει την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών μέσω Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία που υπήρχε από την εκτέλεση έργων με το σύστημα της παραχώρησης

εκμετάλλευσης αλλά και τις σημαντικές προσπάθειες των τελευταίων χρόνων να υλοποιηθούν έργα με ιδιωτική χρηματοδότηση. Η προτίμηση των ερωτώμενων είναι σε μεγαλύτερο ποσοστό μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες και σε μικρότερο ποσοστό οι μορφές συνεργασίες μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής

Οι υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω (Ερώτηση 50)

Παραχώρηση υπηρεσιών σε ιδιώτες			
Κωδ.	Υπηρεσίες	Ερωτώμενοι	Ποσοστό%
1	Συλλογή απορριμάτων	13	20.9%
2	Επεξεργασία απορριμάτων	15	24.2%
3	Υπηρεσίες υγείας	5	8.2%
4	Υπηρεσίες κοινωνικής προνοίας και αλληλεγγύης	6	9.6%
5	Υπηρεσίες κατάρτισης	8	13%
6	Πολιτιστικές υπηρεσίες	6	9.6%
7	Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας	9	14.5%
	Συνολο	62	100%

Πίνακας 3.2.4.5 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες-Ερώτηση 50. («Ίδια επεξεργασία»)

Γράφημα 3.2.4.5 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες-Ερώτηση 50 («Ίδια επεξεργασία»).

Κάποιες από τις υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες είναι, επεξεργασία απορριμμάτων, συλλογή απορριμμάτων, διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας, υπηρεσίες κατάρτισης, πολιτιστικές υπηρεσίες, υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης και υπηρεσίες υγείας.

3.2.5 Ανοικτή ερώτηση

Στην τελευταία ενότητα της έρευνας τίθεται στους ερωτηθέντες μια ανοικτή ερώτηση χωρίς δεδομένες απαντήσεις. Εδώ έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν τα πιστεύω τους. Τους ζητείται λοιπόν να αναφέρουν ποιο είναι το όραμα τους για το δήμο Καρπενησίου, κατά τη διάρκεια της πρώτης αυτής αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης.

Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους δημότες είναι αυτό που επιθυμεί το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων. Η δημιουργία υποδομών και υπηρεσιών καθίσταται απαραίτητη, ενώ η επίλυση των τοπικών προβλημάτων και η βελτίωση της επικοινωνίας δήμου και πολιτών καθίσταται επίσης σημαντική.

Η κάλυψη βασικών κοινωνικών αναγκών και η βελτίωση των υπηρεσιών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης, η προώθηση δράσεων σχετικών με την ισόρροπη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής του δήμου θα είναι καθοριστικό να επιτευχθούν.

Πολλοί έθεσαν το θέμα της ορθής λειτουργίας των τοπικών κοινοτήτων που βρίσκονται μακριά από την έδρα του δήμου και αυτό γιατί είναι δύσκολη η διαχείριση της καθημερινότητας στα απομακρυσμένα χωριά.

Δυστυχώς στην πράξη είναι δύσκολο να επιτευχθούν τα παραπάνω αφού όπως αναφέρουν οι αιρετοί δεν υφίσταται στη χώρα μας σταθερό και ορθολογικό νομικό περιβάλλον και παράλληλα η εκάστοτε δημοτική αρχή διακατέχεται από το σύνδρομο της «εξυπηρέτησης», με χαρακτηριστική την ατιμωρησία.

Ένας δήμος τεχνικά άρτιος για τις ανάγκες των πολιτών, χωρίς ελλείψεις και με δημιουργία ασφάλειας σε αυτούς είναι όραμα για μεγάλο μέρος των αιρετών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.1 Ταυτότητα ερωτώμενων αιρετών.

Αξιολογώντας την ταυτότητα των αιρετών, το συμπέρασμα που συνάγεται είναι ότι οι αιρετοί του Δήμου Καρπενησίου είναι στην πλειονότητα τους άνδρες. Από αυτό το αποτέλεσμα διαπιστώνουμε ότι οι γυναίκες στο δήμο δεν έχουν μεγάλη συμμετοχή στα κοινά. Οι ηλικιακές ομάδες των αιρετών με το μεγαλύτερο ποσοστό(40%) κυμαίνονται από 45 έως 54 ετών έχοντας αυτό το αποτέλεσμα καταλήγουμε στο γεγονός ότι οι νέοι σε ηλικία και οι πολύ ηλικιωμένοι δεν έχουν συμμετοχή στα κοινά, η μέση ηλικία είναι αυτή που έχει κυρίως συμμετοχή, η μόρφωση των υποψήφιων με ποσοστό (55%) είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ/ΤΕΙ διαπιστώνεται λοιπόν ότι οι ερωτώμενοι έχουν ένα αξιόλογο επίπεδο εκπαίδευσης και μπορούν να φανούν αντάξιοι στα καθήκοντα και στις αρμοδιότητες τους. Από τους ερωτώμενους οι περισσότεροι είναι δημόσιοι υπάλληλοι (45%) καθώς επίσης το 60% έχει προηγούμενες θητείες σε δημοτικά ή νομαρχιακά συμβούλια. Συνεπώς η κοινωνία τείνει να εμπιστεύεται πρόσωπα ικανά και έμπειρα που διαθέτουν μόρφωση και είναι επαγγελματικά καταξιωμένα ώστε να επιληφθούν των προβλημάτων του δήμου. Το εκλογικό σώμα εμπιστεύτηκε και νέα άτομα, χωρίς προηγούμενες θητείες ως δημοτικοί ή νομαρχιακοί σύμβουλοι, γεγονός που φανερώνει ότι θέλει μια μερική ανανέωση στο σώμα των αιρετών, πράγμα που παρατηρείται σε κάθε εκλογή στην τοπική αυτοδιοίκηση. Ο νέος θεσμός επομένως θα ξεκινήσει να εφαρμόζεται από παλιά έμπειρα στελέχη πλαισιωμένα από νέα πρόσωπα με όρεξη να προσφέρουν τις υπηρεσίες στο νέο θεσμό. Όμως και τα νέα πρόσωπα είχαν συμμετοχές σε συλλογικά σχήματα και διάφορους φορείς της περιοχής πράγμα που δείχνει την ευαισθητοποίησή τους και τη συμμετοχή τους ως ενεργοί πολίτες σε ευρύτερα κοινωνικά και λοιπά θέματα. Τέλος αξιολογώντας τα κίνητρα συμμετοχής των αιρετών προκύπτει το ειλικρινές ενδιαφέρον τους για την επίλυση των προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας. Ένα μικρό ποσοστό συνδυάζει αυτή τη διάθεση προσφοράς προς την πόλη και με την προσωπική και επαγγελματική ανέλιξη.

4.2 Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάρθμιας Αυτοδιοίκησης

Αξιολογώντας το πρόγραμμα Καλλικράτης, η μεγάλη πλειοψηφία πιστεύει ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες(ποσοστό 65%) ενώ παράλληλα θεωρούν σημαντικά θεσμικά προβλήματα τους μειωμένους πόρους(ποσοστό 32.6%) και τη

έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας(ποσοστό 28.2%). Σχετικά με τα πλεονεκτήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή του νέου θεσμού και αξιολογώντας τις απαντήσεις, συνάγεται ότι ο θεσμός θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων, στην προώθηση τοπικής ανάπτυξης και στη διαφάνεια του τρόπου λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων δηλαδή περιμένουν εξυγίανση σε όλους τους τομείς αφού θεωρούν απίθανη την επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων στο νέο δήμο. Παράλληλα συνάγεται η επιφύλαξη και ο προβληματισμός για την επίλυση προβλημάτων σχετικά με τους μετανάστες.

Όσον αφορά στην αντιμισθία που προβλέπεται αλλά και στο ασυμβίβαστο μεταξύ της δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας του δημάρχου προκύπτει ότι είναι σωστά θεσμοθετημένα και συμφωνεί με αυτά η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών με ποσοστά 80% και 95% αντίστοιχα.

Αξιολογώντας τις απαντήσεις για τους τρόπους συμμετοχής του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης, διαφαίνεται η προτίμηση στον παραδοσιακό τρόπο που ίσχυε μέχρι τώρα, με συμμετοχή των πολιτών στις συνεδριάσεις και με άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβουλών και πολιτών αλλά και τεχνολογικά εκσυγχρονισμένο τρόπο, μέσω της ηλεκτρονικής διαβούλευσης.

Η μείωση του αριθμού των νομικών προσώπων βρίσκει σύμφωνη την πλειοψηφία των αιρετών καθώς θα έχει, καλύτερη εποπτεία και ευχέρεια στη λήψη αποφάσεων, ένα ευρύ φάσμα συναφών αρμοδιοτήτων.

Όσον αφορά στη θέση των αιρετών για τις μορφές δημοτικών επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους και αν ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών, οι απόψεις δίστανται, γεγονός που καταδεικνύει την επιφυλακτικότητα τους γι' αυτές τις παραμέτρους του νέου θεσμού. Παράλληλα εκφράζεται επιφυλακτικότητα σχετικά με το νέο σύστημα εποπτείας των οργάνων του δήμου, απόλυτα κατανοητή, καθώς πρόκειται για πρωτοεμφανιζόμενο νέο θεσμό. Επιπρόσθετα εκφράζεται επιφύλαξη στο ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες. Ακόμη δείχνει να συμφωνεί με τις συνενώσεις των όμορων δήμων που εφαρμόστηκαν στον Καλλικρατικό δήμο Καρπενησίου.

Από τη συνολική αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης προκύπτει ότι ο ρόλος του κεντρικού κράτους πρέπει να είναι περιορισμένος, να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης και επομένως απαιτείται η τροποποίηση του φορολογικού συστήματος, η οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις, και ενδεχομένως αναγκαίες συνταγματικές τροποποιήσεις.

4.3 Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

Για να εδραιωθεί ένα αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός θεωρείται απαραίτητη η ύπαρξη ειδικευμένου, άρτια καταρτισμένου και επαρκούς προσωπικού. Επίσης απαραίτητες προϋποθέσεις είναι οι ικανότητες, η γνώση και η εμπειρία των αιρετών. Παράλληλα όμως θεωρείται απαραίτητη η έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας. Επιπρόσθετα θεωρείται ότι διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθούν με επιτυχία στα νέα τους καθήκοντα, όμως εκφράζεται η επιφυλακτικότητα για το αν είναι έτοιμοι να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες του νέου θεσμού καθώς θεωρείται απαραίτητη περίοδος προσαρμογής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 6 μηνών.

Επίσης συνάγεται ότι σε επίπεδο κτιριακών υποδομών δεν υπάρχει υστέρηση, σε αντίθεση με τις ψηφιακές υποδομές και το ανθρώπινο δυναμικό. Παράλληλα θεωρείται απαραίτητη η εκπαίδευση στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης, καθώς επίσης θεωρείται σχεδόν βέβαιη η αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο.

Στη συνέχεια, τα κρισιμότερα ζητήματα της περιοχής που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα είναι: η ανεργία, οι βασικές κοινωνικές υποδομές, η διαχείριση των απορριμμάτων, η διαχείριση υδάτινων πόρων, ο πολεοδομικός σχεδιασμός και οι βασικές τεχνικές υποδομές. Από την ιεράρχηση αυτή συνάγεται ότι ο δήμος Καρπενησίου αντιμετωπίζει προβλήματα στους ανωτέρω τομείς και ως εκ τούτου απαιτείται άμεση επίλυσή τους.

Το πρόβλημα διαχείρισης των απορριμμάτων αποτελεί μείζον θέμα που αντιμετωπίζουν όλοι οι δήμοι της Ελλάδας που ενίοτε και κατά περίπτωση αποκτά μεγάλες διαστάσεις.

Στο θέμα διαχείρισης των απορριμμάτων πρέπει να τεθούν οι κάτωθι προτεραιότητες: διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων, κλείσιμο και αποκατάσταση των ΧΑΔΑ, εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και χώρων τελικής διάθεσης υπολειμμάτων, κατασκευή ΧΥΤΥ.

Στο θέμα διαχείρισης των υδάτινων πόρων πρέπει να τεθούν οι κάτωθι προτεραιότητες: να μειωθεί η ρύπανση του νερού, να καταγράφονται οι χρήσεις και η ζήτηση νερού, να εξοικονομηθεί το νερό άρδευσης, να μειωθεί η άντληση του υπόγειου νερού και να γίνετε καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού.

Ένα φαινόμενο που πλήττει γενικότερα την οικονομίας μας, είναι το παραεμπόριο και η παραοικονομία, και θεωρείται ότι πρέπει να παταχτεί δραστικά για να τονωθεί η επιχειρηματικότητα στο δήμο μας.

Η ολοκλήρωση και βελτίωση των οδικών δικτύων αποτελεί και στο δήμο μας μείζον θέμα του οποίου η αντιμετώπιση θα συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των κυκλοφοριακών προβλημάτων και την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού παράλληλα με την ανάδειξη των πολιτιστικών μνημείων και τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες, θα συντελέσουν στη βελτίωση της επισκεψιμότητας και στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου μας.

Η συνεργασία δήμου και περιφέρειας θεωρείται πολύ σημαντική καθότι η σχέση τους είναι αμφίδρομη και αλληλένδετη. Παράλληλα εκφράζεται θετική στάση απέναντι στην κοινωνική οικονομία και στον εθελοντισμό που είναι νέοι πρωτοπόροι τομείς προς αξιοποίηση. Θεωρείται εφικτό ότι ο δήμος Καρπενησίου μπορεί να μετέχει σε επιχειρήσεις κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών όπως η καθαριότητα και η ανακύκλωση, η συντήρηση εγκαταστάσεων πρασίνου, η παραγωγή τοπικών προϊόντων και η εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού. Από τα ανωτέρω φαίνεται ότι υπάρχει η δυνατότητα και η βούληση να αναπτυχθεί η κοινωνική οικονομία στο δήμο μας που θα συμβάλλει στη δραστηριοποίηση και στην ενίσχυση ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Η μεγάλη πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων εκφράζεται θετικά για την προμήθεια από κοινωνικές επιχειρήσεις, όμως εκφράζεται μια επιφυλακτικότητα για τη δυνατότητα προμήθειας υπηρεσιών από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας. Η αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους κρίνεται πολύ χρήσιμη και απαραίτητη και οι

τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν είναι οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, πρασίνου, καθαριότητας και ανακύκλωσης κλπ.

4.4 Οικονομική Πολιτική-Προγραμματισμός-Πόροι

Οι νέοι δήμοι, οι οποίοι έχουν πολλά χρέη, υπόκεινται στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων που προβλέπει ο Καλλικράτης. Το πρόγραμμα αυτό, κρίνεται θετικό από την πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων, προκειμένου όμως να ανταποκριθούν με επιτυχία στις αυξημένες απαιτήσεις του νέου ρόλου τους εκφράζεται μια σημαντική επιφύλαξη επειδή είναι ένας νέος θεσμός. Παράλληλα όμως απαιτείται να διαμορφωθούν ισχυρότεροι δήμοι απαλλαγμένοι από παθογένειες του παρελθόντος όπως, ζημιογόνες δημοτικές επιχειρήσεις, αδιαφάνεια στην ανάθεση έργων κλπ καθώς επιβάλλεται χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση. Επομένως το ειδικό αυτό πρόγραμμα θεωρείται αναγκαίο, όπου προβλέπεται, και απαραίτητο προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα οικονομικά προβλήματα των δήμων.

Οι δήμοι αποτελούν μια μικρογραφία της ευρύτερης κρατικής ενότητας και για την αύξηση των εσόδων απαιτείται να συνδράμουν στη είσπραξη των τελών χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών, στην είσπραξη λοιπών τοπικών έμμεσων φόρων, να εισπράττουν τους τοπικούς φόρους ακίνητης περιουσίας και Φ.Π.Α. από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας επίσης οποιοδήποτε άλλο νόμιμο έσοδο των ΟΤΑ.

Όσον αφορά στη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, συμφωνούν σχεδόν όλοι, αλλά με την τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων. Οι συνεργασίες αυτές αφορούν κυρίως στις συμβάσεις παραχώρησης και στις ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής. Οι υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες είναι η επεξεργασία απορριμμάτων, η συλλογή απορριμμάτων και η διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας.

Σε όλα σχεδόν τα ερωτήματα, η πλειοψηφία των αιρετών και μάλιστα με το ίδιο περίπου ποσοστό, έχει θετική στάση απέναντι στην εφαρμογή και υλοποίηση του νέου θεσμού με τα ποσοστά επί των απαντήσεων να ταυτίζονται σχεδόν με τα ποσοστά που κατέλαβαν οι συνδυασμοί στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές. Δηλαδή οι αιρετοί που ανήκουν στο πλειοψηφήσαντα συνδυασμό στηρίζουν τον πρωτοεμφανιζόμενο θεσμό του Καλλικράτη.

4.5 Όραμα αιρετών

Αξιολογώντας τα οράματα των αιρετών θεωρώ ότι εμπιστεύονται ανεπιφύλακτα το πρόγραμμα Καλλικράτης καθώς διαβλέπουν ότι ανοίγονται νέες προοπτικές για το δήμο τους. Οι άξονες που τα διέπουν κατά την κρίση μου είναι οι κάτωθι:

Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους δημότες είναι αυτό που επιθυμεί το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων. Η δημιουργία υποδομών και υπηρεσιών καθίσταται απαραίτητη, ενώ η επίλυση των τοπικών προβλημάτων και η βελτίωση της επικοινωνίας δήμου και πολιτών καθίσταται επίσης σημαντική.

Βελτίωση της ποιότητας ζωής των δημοτών μέσα από την αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων που επί σειρά ετών αποτελούσαν ανασταλτικό παράγοντα της βιοτικής αναβάθμισης εφαρμόζοντας σωστό οργανόγραμμα και χωροταξικό σχεδιασμό καθώς και η κάλυψη βασικών κοινωνικών αναγκών και η βελτίωση των υπηρεσιών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης, η προώθηση δράσεων σχετικών με την ισόρροπη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής του δήμου θα είναι καθοριστικό να επιτευχθούν.

Εξυγίανση και εξορθολογισμός της οικονομικής διαχείρισης καθώς και συστηματική εκπόνηση μελετών και αξιοποίηση προγραμμάτων, με στόχο την υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και έργων υποδομής κυρίως από ιδιώτες Ανάδειξη του τουριστικού προϊόντος, αξιοποίηση των διαθέσιμων δυνατοτήτων σ' όλο το εύρος της διοικητικής περιφέρειας και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας, ειδικά στον τομέα αυτό, που αν και κατέχει νευραλγική θέση στην οικονομία του δήμου, πλήττεται αφάνταστα τα τελευταία χρόνια.

Επιπλέον η χώρα μας διανύει μια οικονομικά και κοινωνικά δύσκολη εποχή, αυτό που είναι βασικό, είναι να αντέξουν οι θεσμοί της και να καταφέρουν να επιβιώσουν οι δήμοι. Να σταθεί το νέο αυτό θεσμικό σχήμα στο ύψος των περιστάσεων παρά τις καθημερινές δυσκολίες.

Κατά την γνώμη μου μέσα από την ερευνητική διαδικασία που πραγματοποίησα το πρόγραμμα Καλλικράτης έχει επιφέρει κάποια πλεονεκτήματα καθώς και κάποια μειονεκτήματα.

Αρχικά τα πλεονεκτήματα του νέου προγράμματος είναι. Είναι στην σωστή κατεύθυνση μπορεί να υπάρχουν κάποιες δυσκολίες αλλά με το πέρασμα του χρόνου δεν θα υπάρχει καμία. Λόγω της επέκτασης του Δήμου και της δύσκολης κατάστασης της χώρας θα χρειαστούν νέοι πόροι οι οποίοι θα δοθούν από την κεντρική διοίκηση, την

Ευρωπαϊκή Ένωση είτε μέσω κάποιων προγραμμάτων όπως ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων με τα οποία θα βοηθηθεί ο δήμος να καλύψει τις ανάγκες του.

Έχει σημειωθεί μείωση των νομικών προσώπων με συνέπεια την καλύτερη εποπτεία του δήμου. Επίσης ο δήμος μου θέλει να βελτιώσει την επικοινωνία με τους πολίτες καθώς και να τους παροτρύνει να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του συμβουλίου λύνοντας τα προβλήματα τους και δίνοντας τους την δυνατότητα συζήτησης αυτών, για την βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Καθώς επίσης θέλει να καλύψει τις κοινωνικές ανάγκες τους όπως π.χ. βελτιώνοντας τις υπηρεσίες υγείας, τις παρεχόμενες υπηρεσίες από τον δήμο δημιουργώντας κτιριακές και ψηφιακές υποδομές. Λόγω του εξειδικευμένου προσωπικού που χρειάζεται δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας με αποτέλεσμα να μειωθεί η ανεργία του δήμου.

Τέλος για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας δημιουργεί αναπτυξιακά έργα και έργα υποδομών όπως βελτίωση οδικών δικτύων για την προώθηση του τουρισμού και την βελτίωση της επισκεψιμότητας του δήμου. Καθώς επίσης και την ανάδειξη τουριστικών προϊόντων, την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού και την ανάδειξη πολιτιστικών μνημείων.

Ένα νέο πρόγραμμα όπως ο Καλλικράτης εκτός από τα πλεονεκτήματα έχει και κάποια μειονεκτήματα αυτά είναι. Αρχικά υπάρχουν χρέη από τις συνενώσεις και οι μειωμένοι πόροι δεν φτάνουν για την κάλυψη τους. Υπάρχει έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας. Το παραεμπόριο και η παραοικονομία που δημιουργείτε δεν βοηθά να τονωθεί η επιχειρηματικότητα του δήμου με αποτέλεσμα η οικονομία να μένει στάσιμη.

Οι κοινωνικές υποδομές και η ψηφιακές δεν επαρκούν για τις ανάγκες των πολιτών. Λόγω της οικονομικής κατάστασης της χώρας η ανεργία πλήττει τον δήμο μας ενώ υπάρχει αρκετό ανθρώπινο δυναμικό για να καλύψει τις ανάγκες του. Μη επαρκές είναι και τα οδικά δίκτυα του δήμου και της περιφερειακής ενότητας γενικότερα. Τέλος τα απορρίμματα είναι ένα θέμα που απασχολεί πολλούς δήμους της χώρας όμως ευτυχώς στο δήμο μου βρίσκετε σε καλό δρόμο γιατί γίνονται συζητήσεις για την δημιουργία Χ.Υ.Τ.Υ.

Κλείνοντας πιστεύω ότι παρά τις αδυναμίες που υπάρχουν ο Καλλικράτης θα βελτιώσει πολύ την εικόνα του δήμου καθώς και των άλλων δήμων της χώρας. Είναι ένα νέο πρόγραμμα το οποίο χρειάζεται θέληση και υπομονή για το καλύτερο αποτέλεσμα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.6 Προτάσεις.

Τέλος θα ήθελα να καταθέσω κάποιες προσωπικές μου προτάσεις για την βελτίωση του νέου θεσμού .

Είναι πολύ χρήσιμο οι πολίτες να μετέχουν ενεργά στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων όλων των θεμάτων του δήμου τα οποία ως δημότες τους αφορούν. Θα πρέπει λοιπόν ο δήμος να αναπτύξει οποιαδήποτε υποδομή και δράση, υλοποιώντας τις διατάξεις του Καλλικράτη, επεκτείνοντάς τις σε βάθος και πλάτος, φτάνοντας μέχρι τον τελευταίο πολίτη στον πιο μικρό οικισμό.

Οι δήμοι έχουν θεσμοθετημένους πόρους τους οποίους οφείλουν να εισπράττουν οργανώνοντας αντίστοιχα τις υπηρεσίες τους και μηδενίζοντας τις οποιεσδήποτε διαρροές. Επίσης οι δήμοι οφείλουν να αξιοποιήσουν την περιουσία τους μέσα από μελέτες, διαφάνεια και σχεδιασμούς.

Η ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας αποτελεί μια σημαντική δραστηριότητα του δήμου ο οποίος μπορεί θεσμικά να μελετήσει, να οργανώσει και να προωθήσει την επιχειρηματικότητα στην περιοχή του σε όλο το φάσμα των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Είναι πολύ σημαντικό μέσω του νέου Προγράμματος Καλλικράτη, να δοθούν κίνητρα στους νέους, για να ασχοληθούν με τον πρωτογενή τομέα. Εξάλλου η περιοχή του Καρπενησιού αλλά και της Ευρυτανίας γενικότερα, είχε παράδοση στην παραγωγή ποιοτικών γεωργικών προϊόντων. Στην κρίσιμη εποχή που διανύει η χώρα μας, η επιστροφή στην ενασχόληση με την πρωτογενή παραγωγή, θα φέρει αξιόλογα εισοδήματα. Ο σεβασμός αρχών και κανόνων, η εξεύρεση λύσεων και η παραγωγή έργου με δημοκρατικές διαδικασίες, ουσιαστικές παρεμβάσεις προς όφελος των κατοίκων και των επαγγελματιών, το οικονομικό νοικοκύρεμα, η γνώση του τρόπου με τον οποίο επιτυγχάνεται το επιθυμητό αποτέλεσμα, θα καταστήσει το Δήμο υγιή και λειτουργικό.

Το ζήτημα των τοπικών κοινοτήτων (των χωριών), ως των μικρότερων πρωταρχικών κυττάρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είναι ενδιαφέρον γιατί αν οι δημοτικές-

τοπικές κοινότητες είναι «υγιείς», τότε και οι μεγαλύτερες μονάδες Αυτοδιοίκησης μπορούν να ανταπεξέλθουν ευκολότερα και γρηγορότερα στα ανακύπτοντα κάθε δεδομένη στιγμή προβλήματα. Ο Δήμος Καρπενησίου περιλαμβάνει απομακρυσμένες από το κέντρο του, ορεινές τοπικές κοινότητες. Με το νέο Πρόγραμμα είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στις ανάγκες των μικρών αυτών κοινοτήτων και να μην μείνουν στην άκρη, δίνοντας προτεραιότητα μόνο στο κέντρο του Δήμου.

Εξάλλου ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι το ζητούμενο για την Ελλάδα. Ο θεσμός βέβαια δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση π.χ. επιβολή νέων φόρων στους πολίτες, αλλά ευθύνη είσπραξης των υφιστάμενων. Με λίγα λόγια η Τοπική Αυτοδιοίκηση “του αύριο” επιβάλλεται να χαρακτηρίζεται από ανεξαρτησία στις αποφάσεις και υπευθυνότητα στην λειτουργία της.

Η προσπάθεια ριζικής αναδιοργάνωσης των Υπηρεσιών, με βασικούς άξονες τον επανακαθορισμό των ρόλων των πολιτικών και υπηρεσιακών στελεχών, τη μετατόπιση της διοικητικής ευθύνης στους υπηρεσιακούς παράγοντες και τη λειτουργία των Υπηρεσιών με έμφαση στα αποτελέσματα και όχι στις διαδικασίες, θα φέρει ορθά αποτελέσματα με τη συμμετοχή όλων. Οι ίδιοι οι κάτοικοι του Δήμου “επιβάλλεται” να ενεργοποιηθούν, να ενημερωθούν και να υποβάλλουν προτάσεις ή ακόμη και αντιρρήσεις.

Συνεπώς διαφάνεια, οικονομικός προγραμματισμός, ειδική μέριμνα για δίκαιη κατανομή των πόρων ενδοδημοτικά και ενδοπεριφερειακά, λήψη αποφάσεων για την αντιμετώπιση της ανεργίας, ενεργή παρουσία των πολιτών είναι ορισμένα μόνο θέματα που απαιτούν πολύ δουλειά, ώστε να αποδειχθεί το Σχέδιο Καλλικράτης αποτελεσματικό.

Δυο χρόνια μετά την ούτως ή άλλως καθυστερημένη εφαρμογή του, το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων, απέδειξε στην πράξη ότι ο σχεδιασμός από την κεντρική διοίκηση υπήρξε ελλιπής. Υστερεί κυρίως σε έμπνευση, όραμα, συμμετοχή της ίδιας της Αυτοδιοίκησης και των τοπικών κοινωνιών σε μια ευρωπαϊκή προοπτική. Οι αιρετοί και το προσωπικό των Δήμων είναι αυτοί που καλούνται να στηρίξουν το νέο Πρόγραμμα. Η έρευνα έδειξε πως και προσωπικό υπάρχει, και καταρτισμένο είναι. Αυτό που χρειάζεται είναι έγκαιρες νομοθετικές ρυθμίσεις και πολιτική βούληση των αιρετών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική βιβλιογραφία

1. Γκόλιας, Μ. (2001). *Ιστορία της Ευρυτανίας στους νεώτερους χρόνους*. Αθήνα: Πορεία.
2. ΕΕΤΑΑ (1994). *Πολιτισμός και τοπική δημοκρατία. Η αφανής πλευρά μιας προφανούς σχέσης*. Αθήνα: ΕΕΤΑΑ.
3. Θανασιά, Δ. (2010). *Η περιβαλλοντική πολιτική των ΟΤΑ: Η περίπτωση του Δήμου Καρπενησίου*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
4. Καραναστάσης, Μ. (2011). *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*. Αθήνα: Γ.Μ.Καραναστάση
5. Κυπραίος, Μ. (1989). *Η αντιπροσωπευτική αρχή ως θεμέλιο του δημοκρατικού πολιτεύματος*. Αθήνα: Παπαζήση.
6. Νόμος 3852/2010, ΦΕΚ τ Α' 87/2010.
7. Σιούφας, Δ. (2012). *Κράτος και κυβερνήσεις της μεταπολίτευσης 1974-2011*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Διεθνής βιβλιογραφία

1. Macridis, R. (1981). *Σύγχρονα Πολιτικά Συστήματα (Ευρώπη)*. Αθήνα: Παπαζήση.
2. Monti, M. (1998). *Η Ενιαία Αγορά και η αυριανή Ευρώπη. Έκθεση προόδου εκπονηθείσα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή*. Αθήνα: Παπαζήση.

Πηγές από Συνέδρια - άρθρα

- 1., Μπούρας Αθ. 2001. «Ευρυτανία Προοπτικές Ανάπτυξης», 1^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων, Καρπενήσι 13-15/7/2001.
(Διαθέσιμο: <http://www.evrytania.gr/netp/synedria.html>)
2. Κάδδα, Δ. (2011). *Οι κοινοτικές ενισχύσεις διεύρυναν τις ανισότητες*. Αθήνα: Ελευθεροτυπία.

Δικτυακοί τόποι

1. <http://www.pste.gov.gr/index.php> Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
(επίσκεψη ιστοσελίδας 5/11/2012)
2. <http://www.karpenissi.gr/> Δήμος Καρπενησίου (επίσκεψη ιστοσελίδας 5/11/2012)

3. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας». www.vpes.gr (επίσκεψη ιστοσελίδας 6/11/2012)
4. Από τον Καποδίστρια στον Καλλικράτη, Συγκριτικά Στοιχεία και Χάρτες, ΕΕΤΑΑ Αθήνα, Απρίλιος 2010.
5. http://www.eetaa.gr/kallikratis/e_book/html/index.html
6. <http://www.eetaa.gr:8080/ekdoseis/pdf/140.pdf> (επίσκεψη ιστοσελίδας 8/11/2012)
7. www.kallikratis.vpes.gr Καλλικράτης, επίσκεψη ιστοσελίδας 8/11/2012)
<http://www.anoihtipoli.gr/> Δημοτική κίνηση:Ανοιχτή Πόλη (επίσκεψη ιστοσελίδας 12/11/2012)
9. <http://el.wikipedia.org/wiki/Καρπενήσι> ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ(επίσκεψη ιστοσελίδας 6/11/2012)
10. http://www.evrytan.gr/karpenissi0/Karp_Onomatologia.htm Ευρυτανικές Σελίδες (επίσκεψη ιστοσελίδας 6/11/2012)
9. <http://www.statistics.gr>
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1201 (επίσκεψη ιστοσελίδας 10/11/2012)
10. <http://www.iefimerida.gr> Ηλεκτρονική Εφημερίδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο για τους αιρετούς της Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Οι απαντήσεις στον ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δε θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή, ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

- Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων: (α) πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (β) πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση, (γ) μοναδικής απάντησης. Οι δύο πρώτοι τύποι ερωτήσεων προσδιορίζονται, όπου απαντώνται, με **‘δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση’** ή **‘ιεραρχήστε’**, αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ερωτήσεις για τις οποίες δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, ανήκουν στην τρίτη κατηγορία.
- Οι παραπάνω κανόνες δεν ισχύουν με συνέπεια για τις ερωτήσεις 1-11 (Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου’).
- Όπου ζητείται **ιεράρχηση** των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: **‘1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ’**.
- Σημειώστε τις απαντήσεις σας με Χ.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου

1. Στοιχεία εκλογής (α)

1.01	Δήμος			
1.02	Δημοτική ενότητα			
1.03	Όνοματεπώνυμο			
1.04	Τηλέφωνο			
1.05	Δ/νση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)			
	Συνδυασμός	1.06 Επώνυμο επικεφαλής		
		1.07 Επιτυχών [1]		
		1.08 Επιλαχών [2]		
1.09	Εκλογική ταυτότητα	Επικεφαλής συνδυασμού		(1)
		Δημοτικός Σύμβουλος		(2)
		Τοπικός Σύμβουλος		(3)
1.10	Αναληφθείσα θέση ευθύνης	Αντιδήμαρχος		(1)
		Άλλη (προσδιορίστε) 1.11 _____		(2)

	Καμία	(3)
--	-------	-----

2. Φύλο ερωτώμενου (γ)

Άρρεν		(1)
Θήλυ		(2)

3. Ηλικιακή Ομάδα (α)

18-24		(1)
25-34		(2)
35-44		(3)
45-54		(4)
55-64		(5)
65+		(6)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης (α)

Δημοτικό		(1)
Γυμνάσιο		(2)
Λύκειο		(3)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(4)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(5)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(6)

5. Απασχόληση (πριν την πρόσφατη εκλογή σας ή πριν την πρώτη εκλογή σας αν είχατε επανεκλεγεί σε θέση αιρετού) (α)

Δημόσιος Υπάλληλος		(1)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(2)
Επιχειρηματίας		(3)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(4)
Εργάτης		(5)
Αγρότης		(6)
Συνταξιούχος		(7)
Δεν εργάζεται		(8)

6. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην **επόμενη ερώτηση**, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

7. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ως: (α)

7.1   7.2 Έτη

Νομάρχης		(1)	
Δήμαρχος		(2)	
Πρόεδρος Κοινότητας		(3)	
Νομαρχιακός Σύμβουλος		(4)	
Δημοτικός Σύμβουλος		(5)	
Κοινοτικός Σύμβουλος		(6)	
Τοπικός Σύμβουλος		(7)	
Πάρεδρος		(8)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(9)	

8. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (κράτος ή ΔΕΚΟ ή νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης); (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην **επόμενη ερώτηση**, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

9. Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως: (α)

9.1   9.2 Έτη

Βουλευτής		(1)	
Στο ΔΣ οργανισμού		(2)	
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας		(3)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(4)	

10. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

11. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα, ως: (β)

μέλος απλό
του ΔΣ μέλος Έτη
(1) (2)

11.1 Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος			11.1.1	
11.2 Συνεταιρισμός			11.2.1	
11.3 Επιμελητήριο			11.3.1	
11.4 Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)			11.4.1	
11.5 Αθλητικός σύλλογος			11.5.1	
11.6 Άλλο (προσδιορίστε)			11.6.1	

12. Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές; (ιεραρχήστε) (α)

12.1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	
12.2	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	
12.3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	
12.4	Άλλο 12.4.1 Προσδιορίστε: _____	

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α'βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

13. Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α'βάθμια αυτοδιοίκηση; (α)

Είναι στη σωστή κατεύθυνση		(1)
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες		(2)
Είναι σε λάθος κατεύθυνση		(3)
Δξ/δα		(4)

14. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α'βάθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (επιχορηγήσεις)		14.1
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας		14.2
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (περιορισμένα ίδια έσοδα)		14.3
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)		14.4
Άλλο (προσδιορίστε):		14.5
Κανένα από τα παραπάνω		14.6
Δξ/δα		14.7

15. Θεωρείτε ότι η Α'βάθμια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε: (α)

Ναι Όχι Δξ/δα Ερωτ/
(1) (2) (3) ση

Θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση συμμετοχικής δημοκρατίας)				15.01
Θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων (με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)				15.02
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων				15.03

(ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)				
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας				15.04
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη				15.05
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)				15.06
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)				15.07
Θα συμβάλλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων (λόγω των διαφορών στις τοπικές δυνατότητες)				15.08
Θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς (αδειοδοτήσεις καταστημάτων και επιχειρήσεων, καθορισμός χώρων λαϊκών αγορών κλπ.) και τον περιορισμό φαινομένων αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο κλπ)				15.09
Θα συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο (με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)				15.10
Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους				15.11

16. Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς (Δήμαρχοι / Αντιδήμαρχοι / Πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά: (α)

Είναι σωστή (λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης)		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

17. Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου (μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

18. Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	18.1
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών. συμβούλων και πολιτών	18.2
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	18.3
Με δημοψηφίσματα	18.4
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	18.5
Δξ/δα	18.6

19. Πώς αξιολογείτε το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Είναι σωστό	(1)
Δεν είναι σωστό	(2)
Δξ/δα	(3)

20. Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Ναι	(1)
Όχι	(2)
Δξ/δα	(3)

21. Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης; (α)

Ναι	(1)
Όχι	(2)
Δξ/δα	(3)

22. Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

23. Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας

24. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]
Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας; (α)

Είναι σωστή		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

25. [Αν ο δήμος σας είναι νησιωτικός]
Θεωρείτε ότι είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι πρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους νησιωτικούς δήμους; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

26. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης; (β)

(1) (2) (3)
 Ναι Όχι Δξ/δα Ερ/ση

<p>Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους</p> <p>[το κράτος να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας (όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο) και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική αλληλεγγύη, κλπ)]</p>				(26.1)
<p>Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι)</p>				(26.2)
<p>Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις</p>				(26.3)
<p>Άλλο (προσδιορίστε):</p>				(26.4)
<p>Δξ/δα</p>				(26.5)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση

27. Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	(27.1)
Κατάρτιση του προσωπικού	(27.2)
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	(27.3)
Πολιτική βούληση των αιρετών	(27.4)
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	(27.5)
Άλλο (προσδιορίστε):	(27.6)
Δξ/δα	(27.7)

Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας

28. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής; (α)

Είναι έτοιμο	(1)
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	(2)
Δξ/δα	(3)

Αν απαντήσατε (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

29. Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου; (α)

Έξη μήνες		(1)
Ένα έτος		(2)
Ενάμιση έτος		(3)
Δύο έτη		(4)
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):		(5)
Δξ/δα		(6)

30. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

31. Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους; (α)

Ναι Όχι Δξ/δα

Κτιριακές υποδομές				(1)
Ψηφιακές υποδομές				(2)
Ανθρώπινο δυναμικό				(3)

32. Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης (όχι τόσο σε θέματα καθημερινότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

33. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

34. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερωτ./Θη
Διαχείριση απορριμμάτων	(34.01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων	(34.02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός	(34.03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγγειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	(34.04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	(34.05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	(34.06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	(34.07)
Ανεργία	(34.08)
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	(34.09)
Άλλο (προσδιορίστε):	(34.10)
Δξ/δα	(34.11)

35. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερωτ./Θη
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	(35.1)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	(35.2)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	(35.3)

Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)		(35.4)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων		(35.5)
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(35.6)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(35.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(35.8)
Δξ/δα		(35.9)

36. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχήστε) (γ)

		Ερ/ση
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(36.1)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(36.2)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(36.3)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ)		(36.4)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(36.5)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(36.6)
Άλλο (προσδιορίστε):		(36.7)
Δξ/δα		(36.8)

37. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)		(37.1)
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων		(37.2)
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα (σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)		(37.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(37.4)

Δξ/δα

(37.5)

38. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	(38.1)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	(38.2)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	(38.3)
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	(38.4)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	(38.5)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)	(38.6)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)	(38.7)
Άλλο (προσδιορίστε):	(38.8)
Δξ/δα	(38.9)

39. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο σας; (γ)

Πολύ σημαντική	(1)
Αρκετά σημαντική	(2)
Σχετικά σημαντική	(3)
Δξ/δα	(4)

Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

40. [Η Κοινωνική Οικονομία, για την οποία ετοιμάζεται θεσμικό πλαίσιο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2011, αποτελεί τον τρίτο τομέα της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα. Απευθύνεται σε ευπαθείς ομάδες (μακροχρόνια ανέργους, ΑμεΑ, νέους ανέργους, άνεργες γυναίκες κλπ) και τους επιτρέπει να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κοινωφελείς δραστηριότητες και σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον με φοροαπαλλαγές, εισφοροαπαλλαγές και δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από δημόσιους φορείς. Με βάση τα παραπάνω:]

Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

41. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	(41.01)
Καθαριότητα, ανακύκλωση	(41.02)
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	(41.03)
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	(41.04)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	(41.05)
Εστίαση, catering	(4106)
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	(41.07)
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	(41.08)
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	(41.09)
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	(41.10)
Άλλο (προσδιορίστε):	(41.11)
Δξ/δα	(41.12)

42. Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

43. Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων	(43.1)
Συντήρηση πράσινου	(43.2)
Καθαριότητα	(43.3)
Ανακύκλωση	(43.4)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	(43.5)
Catering	(43.6)
Άλλο (προσδιορίστε):	(43.7)
Δξ/δα	(43.8)

44. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους; (β)

Πολύ χρήσιμη	(1)
Σχετικά χρήσιμη	(2)
Καθόλου χρήσιμη	(3)
Δξ/δα	(4)

Αν απαντήσατε (1) ή (2) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

45. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

		Εσ/ση
Πράσινο – Καθαριότητα		(45.1)
Ανακύκλωση		(45.2)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(45.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(45.4)
Δξ/δα		(45.5)

Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός - Πόροι

46. Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων; (άρθρα 262 & 263)

Είναι σωστό (καθώς κλείνουν οι μαύρες τρύπες του παρελθόντος και επιβάλλεται χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση)		(1)
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ		(2)
Δεν είναι σωστό		(3)
Δξ/δα		(4)

47. Ποιές από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε) (β)

	Ερ/ση
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	(47.1)
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	(47.2)
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	(47.3)
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	(47.4)
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	(47.5)
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	(47.6)
Δξ/δα	(47.7)

48. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων; (α)

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν απαντήσατε (1) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

49. Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	(49.1)
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	(49.2)
Δξ/δα	(49.3)

Αν απαντήσατε (49.2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση

50. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Συλλογή απορριμμάτων	(50.1)
Επεξεργασία απορριμμάτων	(50.2)
Υπηρεσίες υγείας	(50.3)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	(50.4)
Υπηρεσίες κατάρτισης	(50.5)
Πολιτιστικές υπηρεσίες	(50.6)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	(50.7)
Άλλο (προσδιορίστε)	(50.8)
Δξ/δα)	(50.9)

Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση)

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;

Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία σας στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου